کۆمەڵێک هەڵسەنگاندن و بیروڕا سەبارەت بە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد

بەشی دوویەم

کۆکردنەوە و ئامادەکردنی: ڕەحمان نەقشی

سەرچاوە
Serchawe

کۆمەڵێک هەڵسەنگاندن و بیروڕا سەبارەت بە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد

بەشی دوویەم

پێڕست:

١- یەکێتیی ستراتیجی سیاسی و کۆنگرەی نەتەوەی.. بورهان عەبدولڕەحمان ٥

٢- ڕەنگ دانەوە ئەرێنیەکانی دوای کۆنفرانسی ئامادەکاری بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی................. دەنگی کوردستان ٨

٣- کۆنگرەی نەتەوەیی کورد.. مێژوو و ئێستا و ئاینده.................................. ئالان حەمە سەعید ساڵح ١٠

٤- کۆنگرەی نەتەوەیی هەنگاوێک بۆ هاوتەریب بوون لەگەڵ گووتار و ڕەوتی جیهانی.......... کامیل نورانی فەرد ١٣

٥- هاتنە ئارای کۆنگرەی نەتەوەیی کورد.. ڕێکان سەباح ١٦

٦- کۆنگرەی نەتەوەیی لە نێوان ترس و ئومێددا!... فەرحان جەوهەر ١٩

٧- پێشنیارەکانی کۆمەڵەی یەکسانیی کوردستان بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان............. ماڵپەری هەڵوێست ٢١

٨- بەشداری نوێنەری وڵاتانی داگیرکەری کوردستان لە کۆنگرەی نەتەوەیی و چەند سەرنجێک!................................
.... حیسام ئەحمەدی ٢٦

٩- کۆنگرەی نەتەوەیی کورد و سەنگی کوردی ڕۆژهەڵات.. عەلی کەریمی ١٨

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

١٠- پەیامی کۆنگرەی نەتەوەیی چیە؟ .... جەلال خۆشکەلام ٣١
١١- مزگێنی کۆنگرەی نەتەوەیی و ئەرکە چاوەڕوانکراوەکانی............................ عارف باوەجانی ٣٣
١٢- کۆنگرەی نەتەوەیی کورد وچەند سرنجێک... لوقمان زەهرایی ٣٧
١٣- چۆن کۆنگرەیەکی نەتەوەیی؟!.. هەڤاڵ نەژاد ٣٩
١٤- بۆ کەسایەتی، حیزب و لایەنە سیاسییەکانی کوردی بەشدار لە کۆنگرەی نەتەوەیی................ نوید کرمی ٤٢
١٥- کۆنگرەی نەتەوەیی دەبێتە "شەرعیەتدان بە ناشەرعیەت"؟................................. ڕێبوار کەریم وەلی ٤٥
١٦- کۆنگرەی نەتەوەیی و بەکوردی کردنی ئیسلام!.. مەشخەڵ کەوڵۆسی ٤٨
١٧- لە کونگرەی نەتەوەیی: دیموکرات و کۆمەلە رازی، پژاک و پاک و سازمانی خەبات نارازی!.............................
.... خالید محەممەد زادە ٥١
١٨- ئایا بۆ پێکهێنان یان نەهێنانی کونگرەی نەتەوەیی خەڵکی کورد تەنیا چاوەڕوانی ڕێکخراوە سیاسییەکان بن...........
.... فەرامەرز ئەڵماسی ٥٤
١٩- کونگرەی نەتەوەیی گەلی کورد هەنگاوێکە بەرەوسەرکەوتن،... سمکۆ بێکەس ٥٦
٢٠- پارتی سەربەستیی کوردستان پێشوازی لە کۆنگرەی نەتەوەیی و هەڵویستی سەرۆک بارزانی دەکات................. ٥٨
٢١- هەندێ دیدو سەرنجی پێویست بۆ بەردەم کۆنگرەی نەتەوەیی........... لەتیف فاتیح فەرەج - ئارام شوانی ٦٠
٢٢- ڕێی ئاوەدان بۆ کۆنگرەی کوردان..................................،،،،،،،...................... ستران عەبدوڵڵا ٦٢
٢٣- گەنجان و کۆنگرەی نەتەوەیی.. شاخەوان عومەر سلێمان ٦٤
٢٤- ئۆپۆزسیۆن و کۆنگرەی نەتەوەیی.. لەتیف فاتیح فەرەج ٦٦
٢٥- کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان!.. موئمین زەڵمی ٦٨
٢٦- ڕۆژهەڵاتی کوردستان و کۆنگرەی نەتەوەیی.. زکری مووسا ٧١
٢٧- کۆنگرەی نەتەوەیی کوردو قورسایی باشووری خۆرهەڵاتی کوردستان.............................. ڕەفعەت موورادی ٧٣
٢٨- کۆنگرەی نەتەوەیی هەنگاوێک بۆ هاوتەریب بوون لەگەڵ گووتار و ڕەوتی جیهانی.....................................
.... کامیل نووورانی فەرد ٧٥
٢٩- سەید فەرهاد حەیدەری: کورسییەکانی ڕۆژهەڵات لە نێوان دوو لایەن دابەشکرا........... ئا: جەماڵ نەجاری ٧٨
٣٠- کۆنگرەی نەتەوەیی کورد بە حزبی مەکەن... دەرسیم دیبەگەیی ٨٠
٣١- راگەیاندنی هاوبیرانی کوردایەتی سەبارەت کۆنگرەی نەتەوەیی کورد ٨٢
٣٢- لە کۆنگرەی کوردەوە بەرەو کوردستانی گەورە ..... ئۆراڵ چاڵشلار - ڕۆژنامەی ڕادیکاڵ ....
.... لە تورکییەوە: حەسەن قازی ٨٥

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

٣٣- کۆنگرەی نەتەوەیی، چەند پێشنیازێک.. سامان ساڵح ٨٨

٣٤- کۆنگرەی نەتەوەیی گەورەترە لە جیاوازییەکان.................................. عومەر عەبدوڵڵا گوڵپی ٩١

٣٥- رۆژهەڵاتی کوردستان لە کۆنگرەی نەتەوەییدا.. نوید کرمی ٩٣

٣٦- رۆژهەڵاتی کوردستانو کۆنگرەی نەتەوەیی.. خالید محەممەدزادە ٩٨

٣٧- هەڵبژاردنی ئەم کاتە گونجاو نیە بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی و داوادەکەم دوابخرێت................. عادل موراد ١٠٠

٣٨- کۆنگرەی نەتەوەیی و بێدەنگی.. وەهاب یوسفی ١٠٤

٣٩- کۆنگرەی نەتەوەیی لە پێناوی چی؟... عومەر شەریف زادە ١٠٦

٤٠- کۆنگرەی نەتەوەیی و چەند سەرنجێک .... بڕوا رەسول ئەحمەد ١١١

٤١- فەرید ئەسەسەرد: کوردی هەر پارچەیەک بڕیار لەچارەنووسی خۆی دەدات.................. کوردستانی نوێ ١١٣

٤٢- وتەبێژی پارتی: ئێرانو تورکیا ترسیان لەکۆنگرەی نەتەوەیی کورد هەیە............................. نیقاش ١١٦

٤٣- کۆنگرەی نەتەوەیی و پەیامی ئاشتی... رەحمان پیرۆتی ١٢٣

٤٤- دیمانە لە گەڵ جەمیل بایک هاوسەرۆکی کۆما جڤاکێ کوردستان (کەجەکە)............. سازدانی: هاوڵاتی ١٢٦

٤٥- بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی.. شەهلا دەباغی ١٣٠

٤٦- پێویستە بیرو لۆژیکی کۆنگرەی نەتەوەی جیاواز بێت لە هزرو لۆژیکی حیزبی!............... محەمەد بێبەش ١٣٤

سەرچاوە
Serchawe

یەکێتیی ستراتیجی سیاسی و کۆنگرەی نەتەوەی

بورهان عەبدولڕەحمان

یەکێتیی نیشتمانیی کوردان، ئەسڵێکی سروشتی مێژووی هەیە، پارچەبوونی نیشتمانی کوردان بڕیارێکی سیاسی یەو ئەو مەساحەیەیە کە بەهێڵی دەستکرد دیاریکراوە بێ خواستی کوردان، هەر ئەو دابەشبوونەیە حیزبی کوردی بەرهەمهێناوە، لە هەناوی حیزبیشدا بەرگری و بەرخودانی لێ لەدایکبووە.

دابەشبوون و کەرتبوونی نیشتمانی کوردان تەنها دابەشبوونی خاکی نیشتمان نیە، دابەشبوونی مرۆڤ و نەتەوەی کورد و یەک گوتاری سیاسی و کۆمەڵایەتی و هێزی سیاسی و سەربازی و ئابوریشی بەدوایی خۆیدا هێناوە.

خراپی باری ئابوری تاکی کورد، سیاسەتی دوژمنکارانەی سەردەستەی نەتەوەی کوردان لەکاتی حوکومڕانیدا، بێ ئیرادەیی لە سایکۆلۆژیەتی تاکی کورددا بەرهەمهێناوە و بەشداربووە لە کەرت و پەرتکردن و لاوازکردنی کوردان لە سەردەمی خۆیدا.

ئەندامانی حیزب و بزوتنەوە سیاسییەکان، کوڕی ئەو میللەتە کەرتو پەرتەن و تێکچوونی باری سایکۆلۆژین کە زەمەن و مەکان و سیاسەتی زۆرەملێی دوژمن بەسەریدا سەپاندوون، کە لە هەستانەوەدا لەرزۆک وکەم تەمەن بوون، لەگەڵ ئەو زەمەنە ئاڵۆسکاو شڵەژاوەشدا سەرکردەو نوخبەی سیاسی و کۆمەڵایەتی گەورە دەرکەوتوون لە مێژووی دوورو نزیکماندا.

لە دروستبوونی یەکێتیی نیشتمانیی کوردستانەوە مێژووی قۆناغێکی نوێ دەستپێدەکات، شۆڕشێک کە کاری لەسەر

هەستانەوەی ئیرادەی تاکی کورد کردووە، ئیرادەیەک کە چەکوشی دوژمن و ئاوابوونی شۆڕشی ئەیلول بە باڵای بڕیبوون.

یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان هەستانەوەی ئیرادەی شۆڕشگێڕەکان، کە شۆڕشیان لەدەستچوو بوو، ئیرادەی تاکی کورد کە هەموو هیواکانیان لە شۆڕشدا کۆکردبووەوە و شۆڕشیش کۆتایی هاتبوو، بەتایبەتی لە باشوری کوردستان کاری دەکرد و هێنایە بەرهەم.

کارکردن لەسەر چەمکی هەستانەوەی ئیرادەی کورد تەنها لە چوارچێوەی تاک لەناو شۆڕشدا نەوەستا لای سیاسەت و بەرنامەی یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان، بەڵکو کاری لەسەر کۆمەڵانی خەڵک دەکرد، کە پشت بە شۆڕش ببەستن بە ئیرادەی پشت بەخۆ و گەل بەستن ببێتە هەناوی هەستانەوەی تاک و شۆڕش.. ئەمەش بووبووە بنەمایەکی سەرەکی بۆ بەشداریکردن لە شۆڕش و دروستکردنی هیوا بۆ درێژەپێدانی شۆڕشی نوێ.

هەستانەوەی ئیرادەو پشت بەخۆبەستن و گەل بەستن لە باشوری کوردستان و بەتایبەت لای یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان لە فکرەو تیۆرەوە بۆ پراکتیک و لە پراکتیکەوە بۆ ئەزموون، کە لە ئێستاشدا لە گوتارو ئامانجی نەتەوایەتیدا رەنگی داوەتەوە.

پاڵپشتیکردنی شۆڕشی بزوتنەوەی ئازادیخوازی گەلەکەمان لە پارچەکانی تری کوردستان لە ئەزموونی پشت بەخۆبەستن وگەل بەستنەوە سەرچاوەی گرتووە، کە یەکێتیی نیشتمانی کوردستان شانازی پێوەدەکات کە لەهەرکوێیەک پێویستیان بە یەکێتیی بووبێت ئیرادەو گوتارو کرداری یەکێتیی لێبووە.

ئەگەر بۆ ئەوکات پشتیوانی یەکێتیی نیشتمانیی بۆ شۆڕشەکانی پارچەکانی تری کوردستان ستراتیجێتی سیاسی هەبوو بێت بۆ ئێستا ستراتیجیەتی نەتەوایەتی هەیە.

ئەگەر دوێنێ یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان کاری بۆ هەستانەوەو نزیککردنەوەی شۆڕشی کوردان کردبێت بە رابەرایەتی جەنابی مام جەلال، ئەوا ئەمڕۆ بێ دوودڵی کار بۆ یەک گوتارو کرداری نەتەوەی کوردان دەکات.

ئەم هەوڵانەی ئەمڕۆ دەدرێت بۆ بەستنی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی بێگومان جەنابی مام جەلال دەستێکی باڵای هەبووە، تێیدا بەهاوکاری هاوڕێیانی ئەم ئارامی و ئازادییەی ئەمڕۆی هەرێمی کوردستانیش جەنابیان رۆڵی شەخسی هەبووەو تێیدا لە

بەشی: دوویەم

دابینكردنی تەبایی و ئارامی هەرێمەكەمان، كە ئێستا سنگی بۆ هێزە سیاسییەكانی كوردستان كردۆتەوەو هەموو چاوەڕوانی ئەو یەك گوتاری و یەكڕیزییەی گەلی كورد دەكەین، كە هیوامان هەیە ئەوەی دوژمنان لەماوەی دەسەڵاتی سیاسییان لێ تێكداوین دەست بكەینەوە بە بنیاتنانەوە و گەڕانەوە بۆ ئەسڵی خۆی، ئەمەش گۆڕینە لە ستراتیجی سیاسییەوە بۆ ستراتیجی نەتەوایەتی.

سەرچاوە: ماڵپەری یەكیەتی نیشتمانی كوردستان میدیا - رێكەوتی: ٤ی ئاگوستی ٢٠١٣

سەرچاوە Serchawe

ڕەنگ دانەوە ئەرێنیەکانی دوای کۆنفرانسی ئامادەکاری بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی.

دوای ئەوەی بە سەرۆکایەتیی سەرۆکی هەرێمی کوردستان مەسعود بارزانی کۆنفرانسی ئامادەکاری بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی ساز کرا، ئەو کۆنفرانسە رەنگدانەوەیەکی زۆری لە میدیا تورکییەکاندا لێ کەوتەوە، بە جۆرێک بەشی زۆری ڕۆژنامە و گۆڤارەکان بە گرنگییەوە باسی کۆنفرانسەکەیان کرد.

ڕۆژنامەی ئۆزگور گوندەم بە مانشێتێکی گەورە لەبارەی کۆنفراسەکەوە نوسیویەتی "بە ئامانجی ئاشتی و دیموکراسی، کورد بە سەرۆکایەتیی مەسعود بارزانی ئامادەکاری بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی دەکات". هەروەها لە بەشێکی دیکەی بابەتەکەدا هاتووە کە کورد لەو کۆنفرانسەدا پەیامێکی بۆ نەتەوەکانی کورد و عەرەب و تورک و فارس نارد کە دەیەوێت بە ئاشتی لەگەڵ ئەوە نەتەوانەدا بژیت.

ڕۆژنامەی رادیکاڵیش لەبارەی کۆنفراسەکەوە قسەی خۆی هەبوو و تێیدا دوو لە بەناوبانگترین گۆشەنووسی ڕۆژنامەکە گۆشەی رۆژانەی خۆیان بۆ کۆنفرانسی ئامادەکاری تەرخان کردبوو، نووسەر ئەیوب جان لە ڕۆژنامەکەدا دەنووسێت "بۆ کوردەکان سەردەمێکی نوێ دەستی پێکردووە"، ئەو لە درێژەی بابەتەکەیدا ڕوونی کردووەتەوە کە ئەوە جاری یەکەمە دوای چاوەڕوانییەکی زۆر، کورد لەبارەی چارەنووسی خۆیەوە کۆ ببێتەوە، هەروەها بابەتەکەی خۆی بە پرۆسەی ئاشتی لە نێوان کوردی باکوور و تورکیا گرێ دەدات و دەڵێت "دەبێت کورد و تورک یان بەیەکەوە بە ئاشتی بژین، ئەگەریش بە ئاشتیانە نەژین، هەردوو لا زیانێکی گەورە بە خۆیان دەگەیەنن"، هاوکات نووسەر لە وتارەکەی خۆیدا بە گرنگییەوە وتەیەکی سەرۆکی هەرێمی بە نموونە هێناوەتەوە کە دەڵێت "سەردەمی چەکداری کۆتایی هاتووە، دەبێت بە ئاشتی چارەسەری

سەرچاوە
Serchawe

کێشەکان بکرێت".

بەهێزی و پتەویی پەیوەندییەکانی نێوان تورکیا و هەرێم وای لە بەرپرسانی ئەو وڵاتە کردووە کە لە گۆشەنیگایەکی ئەرێنییەوە لە پرسی و کورد و ڕۆڵی کورد لە هاوکێشەی سیاسیی ناوچەکە بڕوانن، هەربۆیەش لە زۆربەی ئەو بابەتانەدا کە ڕۆژنامە تورکییەکان لەبارەی کۆنگرەی نەتەوەییەوە نووسیویانە، ئاماژە دراوە کە تورکیا بە گرنگییەوە لە کۆنفرانسەکە دەڕوانێت و بە وردی چاودێریی دەکات.

نووسەری ناوداری تورک و دۆستی گەلی کورد جەنگیز چاندار، لەبارەی ئامادەکاری بۆ کۆنگرەی نەتەوەییەوە دەڵێت "کورد هێز و باوەڕێکی زۆریان بە خۆیان هەیە، ئێستا کورد نیشانیان دا کە لەنێو خۆیان یەکگرتوون، ئەو نووسەرە ناودارەی تورک بە گەشبینییەوە باسی ئەوە دەکات کە کورد دەتوانێت کۆنگرەی نەتەوەیی ساز بکات.

ڕۆژنامەی میللییەت کە ڕۆژنامەیەکی سیاسیی بەناوبانگی ڕۆژانەیە، قسەیەکی سەرۆکی هەرێمی کردووە بە ناونیشانی لاپەڕەی یەکەمی ڕۆژنامەکە کە گوتبووی "سەردەمی بێ چەک دەخوازین"، هەروەها لەناوەڕۆکی بابەتەکەدا نووسیویەتی کە بۆ یەکەم جار لە هەولێر بارزانی نوێنەری ٣٩ پارت و لایەنی کوردیی کۆ کردەوە.

ڕۆژنامەی زەمانی تورکی، لەبارەی کۆنفرانسەکەوە جگە لە گرنگیدانێکی زۆر بە کۆنفرانسەکە، وتەیەکی سەرۆکی هەرێمی بە نموونە هێناوەتەوە کە دەڵێت "کورد بۆ پاراستنی ناو و نازناوی خۆی بەردەوام خەباتی کردووە، هەروەها سەرۆک گوتوویەتی "خۆزگە مام جەلال و ئۆجەلانیش لەگەڵ ئێمەدا بەشدار بوونایە".

هاوکات ڕۆژنامەی "تورکیا"ی نزیک لە حکوومەتی ئەو وڵاتە، لەبارەی کۆنفراسەکەوە دەڵێت "کورد پەیامی ئاشتیی پێیە و بۆچوونیان وایە کە باشترین چەک بۆ چارەسەری کێشەکان، ئاشتییە".

سەرچاوە: ماڵپەری دەنگی کوردستان - ڕێکەوتی: ٢٨ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی کورد.. مێژوو و ئێستا و ئاینده

ئالان حەمە سەعید ساڵح

کۆبوونەوەی ٢٢ ی تەمووز کە ٣٩ لایەنی کوردستانی گەورە بەشداری تیدا کرد و بارزانی دەستپێشخەری بۆکرد و سەرپەرشتی کرد بە هایەکی گەورەو لێکەوتەی پۆزەتیڤی لەسەر گووتاری سیاسی کورد دروست دەکات. ئەوەی لێ چاوەروان دەکرێت کە کلیلی کردنەوەی دەرگا داخراوەکان بێت بۆ دۆزی رەوای کورد.

مێژوو:

دروستکردنی گوتاری سیاسی یەکگرتووی کورد وستراتیژی کاری سیاسی کورد ومیکانیزمەکانی جێبەجێکردنی لەسەر ئاستی کوردستانی گەورە کاری لە پێشینەی پارتی دیموکراتی کوردستان بووە، لەوبارەیەوە پارتی دیموکراتی کوردستان لە کۆنگرەی(٩) لە، ٤ - ١٠ - ١٩٧٩، بریاری دا بە دامەزراندنی ئەنجوومەنێکی نیشتیمانی کوردستانی، کە نوینەری هەموو پارتە سیاسییەکانی کوردستانی گەورە لە خۆ بگرێت، بۆ ئەومەبەستەش شەهید ئیدریس بارزانی کە سەرپەرشتی پەیوەندییە گشتییەکانی دەکرد هەوڵی ئاکتیڤ کردن و بەرجەستەکردنی ئەو بریارەی دەدا و هەنگاوی پراکتیکی گەورەی لەوبارەیەوە نا، دوای چەندین دانیشتن لە ساڵی ١٩٨٣ لە دیمەشق پروتۆکۆلێکی ١١ ماددەی لە نێوان بەریزان عەبدوڵا ئۆجەلان و شەهید ئیدریس بارزانی واژوو کرا." بۆ درێژەی رووداوەکانی ئەوکات خوێنەری بەرێز دەتوانیت بروانێتە ووتارێکی بەرێز فەلەکەددین کاکەیی لە رۆژنامەی رووداو لە بەرواری ٨ - ٤ - ٢٠١٣". لەو هەوڵەی کە ئاماژەمان پێدا تێدەگەین کە دروست کردنی گوتارێکی یەکگرتوو ویەکانگیری نەتەوەیی خەمی لە پێشینەی پارتی بووە، وەپارتیش هەموو

توانا و هەوڵەکانی بۆ خستۆتە گەر.

ئێستا:

بارودۆخی سیاسی هەرێمی کوردستان بەهۆی ئەو تایبەتمەندییەی کەهەیەتی، کە خۆی لە کیانێکی فیدراڵی سیاسی و یاساییدا دەبینێتەوە، لەلایەن سەرۆکی هەرێمەوە سوودی لێوەرگیرا بۆ کۆکردنەوەی گشت پارتە سیاسییەکانی کوردستانی گەورە بە تێکرای جیاوازیە ئایدۆلۆژییەکانیانەوە، کۆبوونەوەکەی ٢٢ی تەمووز کە بارزانی سەرپەرشتی دەکرد کۆبوونەوەیەکی ئاسایی وتێپەر نەبوو، بەڵکو دەستپێکی چوونە قۆناغێکی سیاسی نوێ بوو کە بارزانی توانی هەموو پارتە سیاسییەکانی کوردستان لە ئاستی کوردستانی گەورەدا لە هۆڵێکی کوردانەدا کۆبکاتەوە و هەمووان لەخەمی دروستکردنی گوتارێکی سیاسی هاوبەش و یەکگرتوو بن. بارزانیش لەو کۆبوونەوەیەدا بەناوی بەرێزان تاڵەبانی و ئۆچەلانەوە بە خێرهاتنی ئامادەبووانی کرد کە ئەمەش مۆزایکێکی سیاسیانەی رێبەرییانەبوو کە دۆخی ئێستای کوردی پێویستییەتی. جگەلە ئاماژەدان بە بێزراوی زمانی چەک و ویستی کورد بۆ زمانی ئاشتی. لە ئێستادا ئەو کۆبوونەوە دەستپێکەی کە ئەنجامدرا دەرخەری ئەو راستییەیە کە گۆرانکارییەکانی رۆژهەڵاتی ناوەراست و دۆخی کوردان لە ناوچە کوردستانییەکانی دیکەی کوردستانی گەورە پێویستی بوونی گوتارێکی سیاسی هاوچەرخ و گونجاو لەگەڵ بارودۆخ و سەردەمدا، پێویستە لە پێشینەی کاری سیاسی پارتە کوردییەکان بێت لە کوردستانی گەورەدا.

ئاییندە:

لێکەوتەکانی ئەو کۆبوونەوەیەی ٢٢ی تەمووز و سازدانی کۆنگرەی نەتەوەیی و سەرکەوتنی کۆبوونەوەکە پێویستی بە نەفەس فراوانی گشت لایەنە سیاسییەکان هەیە، پێویستی بەدەرچوونە لە جوغزەی تەسکی ئایدۆلۆژییە حزبییەکان بۆ تێروانینێکی نەتەوەییانە کە خەمی نەتەوە لە ئاستە فراوانەکەی کوردایەتییدا بەرجەستە بکات. بۆ ئاییندەی سیاسی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کوردستان ئەم کۆنگرەیە پێویستییەکی مێژوویيە کە دەبێت بزووتنەوەی ئازادیخوازی کوردی لە نێو هاوکێشە نوێیەکانی رۆژهەڵاتی ناوەراست خۆی ئەپەدەیت بکاتەوە، نوێگەری لە بەرمەبناکردنی سیاسەتێکی مۆدێرنی کوردی تێگەیشتوو لە گۆرانکارییە گەورەکانی رۆژهەڵاتی ناوەراست پێویستی بەمەنزڵ گەیاندنی بزووتنەوەی ئازادیخوازی کوردییە، خوێندنەوە بۆ دۆخی نوێی هەر بەشێکی کوردستان و ئامادەباشی بۆ مامەڵەکردن لەگەڵ هەر گۆرانکارییەک وئەگەرێک بنەمای ئەقڵانی بوونی ستراتیژ و گوتاری یەکگرتووی کوردییە. بەوهیوایەی نیشتیمان کە کوردستانە لەسەروو هەموو ئایدۆلۆژییە تەسکەکانەوە دابنێین، سازش بۆ نیشتیمان و یەکگرتوویەکەی شەرەفێکی گەورەیە پێویستە هەموومان

بەشی: دوویەم

ئامادەگیمان هەبێت بۆی، ئەم دەرفەتە پێویستە نادیدە سەیر نەکرێت و بەتەواوی پربایەخ بکرێت کە زەمینەیەکی لەبارە بۆ ئەوەی یەک رەنگ و یەک دەنگ بتوانیین مامەڵە لەگەڵ گۆرانکارییە نوێیەکان بکەین.

سەرچاوە: ماڵپەری رەوش پۆست - رێکەوتی: ٢٨ی جوولای ی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی هەنگاوێک بۆ هاوتەریب بوون لەگەڵ گووتار و ڕەوتی جیهانی

کامیل نورانی فەرد

چەند رۆژ لەمەوبەر هێز و لایەنە سیاسیەکانی کورد لە هەر چوار پارچەی کوردستان لە رێگەی نامەیێکی سەرۆکی هەرێمی کوردستان بە مەبەستی بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی بانگهێشت کران تا لەدەوری یەک,قسە و دیالوگ بکەن لە سەر چۆنیەتی بەرێوە چوون وبەستنی ئەو کۆنگرەیە کە هیوا و خولیای چەندین ساڵەی گەلەکەمان بوو. سازمانی خەبات ی کوردستانی ئێرانیش وەک هێزێکی خاوەن پێگەی جەماوەری و بە پێشوونە لە کوردستان....

لە ریزی حیزبە بانگ کراوەکانی رۆژی دووشەممە ٢٢ - ٧ - ٢٠١٣ بوو. هەواڵی بەرێوەچوونی ئەو کۆبوونەوەیە و رێکەوتن لەسەر بەرێوە چوونی کۆنگرەکە زۆر بە خێرایی مانشیتی یەکەمی راگەیاندنەکانی بۆ خۆی تەرخان کرد و لە لاییێکی دیکەوە هیوایێکی زۆری خستە ناو دڵی هەر تاکێکی کورد. ئاشکرایە ماوەێکی دوردریژ بوو,قسە و باس لەسەر هەنگاوێکی لەم چەشنە دەکرا و هەر بۆیە رەنگە درێژە خایاندنی ئەو باسە, هەنووکەحاستی چاوەروانیەکانی لەسەر کۆنگرە و دەرەئەنجامەکانی یەکجار بەرز کردبێتەوە و ئەوەش لەلێدوان و قسەی ناو خەڵک و چین وتوێژەکانی کۆمەڵگا خۆی دەردەخات. ئەوەی کە چەندە مەنتقیە ئێمە چاوەروانیەکی زۆرمان هەبێ لەو کۆنگرەیە و ئەنجامەکانی، بە باوەری من نابێ و نالوێ روانگەکان بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی بەرانبەر بێ لەگەڵ کۆتایی کێشە و هەموو ئەو ناخۆشی و تاڵیانەی لەمێژوو دا بینیومانە. هەڵبەت ئەوەش بەو مانایە نایە کە پێش وەخت بێ هیوایی سەبارەت بەو کۆنگرەیە سێبەر بخاتە سەر کۆمەڵگا و رووناکبیران و بەکەم تەماشا بکرێ...بە باوەری من خودی بریاری بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی هەنگاوێکی گەورەیە لە چوارچێوەی پێش

بەشی: دوویەم

خستنی بزووتنەوەی رزگاریخوازانەی کورد و کێشەی کورد بە گشتی. مەنتق پێمان دەڵێ ئەو کۆنگرەیە دەبێ وەک تاقیگە و هەنگاوێکی سەرەتایی لێی برواندرێ و بێگومان بچووکترین دەستکەوتەکانیشی سەرەتاییێک دەبن بۆ دەست خستنی دەسکەوتی گەورەتر و بەرنرختر. هەرچەند تا کۆتایی کاری کۆنگرە و دەرکردنی بەیاننامەی کۆتایی ناکرێ باس لەئەنجام و دەسکەوت و بریارەکانی ناو کۆنگرە بکرێ و بەڵام بەشێک لە ئامانجە سەرەکیەکانی بەستنی کۆنگرەییێکی لەم چەشنە لەم قۆناغەی ئێستا لە پەیامەکەی بەرێز مەسعود بارزانی لەیەکەم دانیشتنی ٣٩ پارت و سازمانەکوردستانیەکە رەنگی دایەوە. لەو کۆبوونەوەیە دا بەرێز کاک مەسعود بارزانی سەرۆکی هەریمی کوردستان لە پەیامێکدا ووتی: ئامانجی سەرەکیی ئێمە لەو کۆنگرەیە بریتییە لەوەی هەموو لایەنە سیاسییە کوردییەکانی هەر چوار پارچەی کوردستان ببنە خاوەنی وتار و ستراتیژییەکی هاوبەش کە لەسەر بنەمای گەیاندنی پەیامی ئاشتی و پێکەوەژیان بۆ گەلانی ناوچەکەیە. ئێمە لەو کۆنگرەیەدا دەمانەوێ بە گەلانی عەرەب و تورک و فارس بڵێین، کە کورد چاوی لە پێکەوەژیانێکی ئاشتیانە و یەکسانە لەگەڵ ئێوەدا. ئەو پەیامە روونە لەئەنجامی خوێندنەوەیێکی واقعبینانە و قووڵ و ئاگادارانە لە هەلومەرجی ناوخۆیی و ناوچەیی و جیهانیەوە دێ.,پەیامێک کە هاوتەریبی گووتاری جیهانی و سەردەمیانەیە و دەیهەوێ بلێ لەهەمان کاتدا کورد ئینتما و بایەخی هاوبەشی هەیە و یەکگرتوویە ، پەیامی ئاشتی و پێکەوژیان دەنێری بۆ جیهان و هەوڵی ئاشتەوایی و پێکەوژیانی بەرانبەر لەگەڵ باقی مرۆڤەکان دەدا. ئاشتی و پێکەوژیان ئەو گووتارە بەهێزیە کە رەهەندێکی نێونەتەوەیی هەیە و یەکێک لە بایەخ و مۆراڵە پڕ گرینگەکانی جیهانی ئەم سەردەمەیە. حاشا هەڵنەگرە کە رەوتی پێشکەوتنە جیهانیەکان هاوشانە لەگەڵ بەرزبوونەوەی بەرپرسیارەتی تاکەکان لەبەرانبەر یەکدی کە زەرورە لەو پێناوەشدا عەداڵەت وبەرانبەری بناغە و پایەکانی بێ. ئەگەرئەنجامی کۆتایی کاری کۆنگرەش هەمان ئامانجی پەیامی سەرۆکی هەریمی لێبکەوێتەوە، پەیامێکی زۆر بەهێز و بە جێ دەبێ بۆ سەرجەم گەلانی ناوچە و جیهان و کورد لە حاست پێوەندییە نێودەوڵەتیەکانی بە شێوەییێکی بەرچاو بەرەو پێش دەبات. هەرچەند زەرورە جیاکارییەک بکرێ لەنێوان گەلان و حکوومەتە دیکتاتۆرەکان و ئەو گووتارە مەزنە مرۆییە نەبەسترێتەوە بە چەمکی هێز و دەسەڵات و بەو پێیەش هێڵی سیاسی بۆ دارێژری. بێ گومان دەوڵەتانێک هەن کە بە درێژایی مێژووی خۆیان لەسەر تەختی دەسەڵات ئەوەیان دووبارە و سێبارە سەلملندوتەوە,کە ئەگەری گۆرانیان تێدا مەحاڵە و بێگومان تەنیا بە چارەنووسێکی هاوچەشنی موعەممەر قەزافی و حوسنی موبارەک و سەدام حوسێن,کورسی و تەختی دەسەڵات بۆ جەماوەر و کۆمەڵانی خەڵک بە جێ بێڵن و کۆتایی بە سەرەرۆیی و دیکتاتۆریەتەکەیان بێ. ئەوەش مایەی داخە کە لە هێندێک سەردەم و قۆناغ پێویستە ئاشتەوایی و پێکەوژیان بکرێتە قوربانی واقع و راستیەکان و هەنگاو بەرەوپێشەوە بۆ رزگاریی. بە گشتی تیلۆرانس و پلۆرالیسم و پێکەوژیانی ئاشتیانە و رێزگرتن بەرانبەر ئەو چەمک و دیاردانەن کە کورد نابێ لێیان غافڵ بێ لە هەمانکاتدا کە ئەو پەیرەوی کردنە نەبێتە مایە بێ هەڵویستی و ملدان بە ستەم و نارەوایی. لە کۆتایش دا پێویستە بوترێ کە یەکێکی دیکە لە ئامانجەکانی کۆنگرەی نەتەوەیی دەبێ روحی پێکەوژیان و یەکتر قەبووڵ کردن و یەکگرتوویی ناوخۆیی بێ. هەر چەند بەداخەوە

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

هێندێک کێشە و ناکۆکی لەسەرەتای کارەکان بیندرا کە پاڵنەر و خوڵقینەری هەمان عەقلی یەکتر قەبووڵ نەکردن و مەزنخوازیی ناتەندورستی ناوخۆیی بوو، بەڵام هیوادارم ئەو جۆرە رووداوانە لەداهاتوو دا کەمتر ببیندرێ و یان خود کۆتایی پێ بێ و هەموو هێز و لایەنە سیاسی و مەدەنیەنیشتمان پەروەرو و شۆرشگێرو هەروەها و کەسایەتیە شۆرشگێرەکانی کورد لە دەوری یەک,بناغەی یەکگرتووی و تەبایی و ئاشتی ناوخۆیی دارێژن.

سەرچاوە: ماڵپەری خەبات میدیا - رێکەوتی: ١ی ئاگۆستی ٢٠١٣

هاتنە ئارای كۆنگرەی نەتەوەیی كورد

ڕێکان سەباح

لە سەرو بەندی هەڕەشەكانی توركیا، لەژێر بیانووی شەڕی پەكەكە و بیانووی توركمانەكانی كەركووك، كە زۆر بە ئاشكرا دەیان گووت"وڵاتەكەیان ناتوانێت واز لە مەسڵەحەتی كەمینەی توركمانی بهێنێت لە باكوری عێراق، كە لە بنەڕەتدا توركن و لەوە دەترسێن لەلایەن كوردەكانەوە تووشی چەوسانەوە ببن". سەرۆكایەتی هەرێمی كوردستان بە شێوەیەك هاتە جواب، كە لەو دەمە كۆمەڵێك لە نوسەرە كورت بینەكان و لایەنەكان بە شێوەی جیاواز جیاواز دەهاتنە سەر خەت و دەیان گووت: بارزانی كوردستان بەرەو شەڕ دەبات، ئەو كاتە بارزانی پەیامێكی گەیاندە توركیا، كە هەڵگری دوو وێنە بوو، یەكەم بارزانی گووتی ئەگەر ئێوە لە پێناوی چەند سەد كەسێكی توركمان دەستێوەردانی كەركووك بە ڕەوا دەزانن، ئەوا ئێمە لە پێناوی ٢٠ ملیۆن كورد بەرنامەمان دەبێت بۆ دیاربەكر و ناوچەكانی تری كوردستان، ئەو وتانەی بارزانی سەدمەیەكی گەورە بوو بۆ حكومەت و دەوڵەتی توركیا، ئەگەر بچێتە ئەو شەڕەوە ئەگەری پارچەبوونی توركیا زۆر ئاسان دەبێت، لە ئەگەری ڕاپەڕینی كوردستانی باكور، دووەم بارزانی لەو پەیامەدا زۆر بە روونی ئاشكرای كرد، كە ئیتر سەردەمی ڕەشكردنەوەی كورد و نكۆلی كرد كۆتای هات. ئەو هەڵوێستانەی بارزانی لە لێكۆڵینەوەكانی ئەحمەد داود ئۆغلو ڕەنگی دایەوە، كاتێك دەڵێت: ئەو ئیتنیكە بەردەوام دەرگایەكی كراوەیە بۆ هەر دەوڵەتێك بیەوێت پشێوی تێدا دروست بكات. بۆیە لە لێكۆڵینەوەكانی دا زۆر بە روونی دەڵێت چارەسەركردنی تاكە ڕێگایە. توركیا بە ئاشكرا لە پاش ئەو هەڕەشانە ئەگەرێكی تری تاقی كردەوە لەگەڵ هەرێمی كوردستان، ئەویش بەهێز كردنی پەیوەندی ئابوری و سیاسی بوو، لەو ماوەیەدا توركیا تەواو نزیك بووە لە تێڕامان و بۆچوونەكانی بارزانی، ئەمەش دۆخێكی تری لە توركیا دروست

سەرچاوە
Serchawe

کرد، وایکرد تورکیا رۆژێکی نوێ لە مێژووی خۆی دەست پێ بکات، بە کرانەوە بە رووی دیموکراسی و چارەسەری پرسی کورد. یەکێک لە کێشەکانی بەردەم کۆنگرەی نەتەوەیی بەردەوام تورکیا بووە، تورکیا بەردەوام لە هەوڵی ئەوە دابووە، کە کورد بە هەموو شێوەیەک لە رەگەزی نەتەوەیی خۆیدا بگۆڕێت، بەڵام ئەوەی ئێستا لە نیەتەکانی تورکیا و لێدوانەکانی دەبینرێت، لە بەرامبەر کۆنگرەی نەتەوەیی کورد، دەرهاوێشتەی ستراتیژێکی حەکیمانەی کورد بووە، لە فەترەی ویلایەتی سەرۆکایەتی بارزانیدا، چونکە لەو فەترەیەدا کورد دوو هەنگاوی زۆر گرینگی نا، یەکەم: کارکردن لەسەر نەهێشتنی ئاسەواری شەڕی ناوەخۆ، دووەم: کارکردن لەسەر دەرهێنانی شەڕی ناوەخۆ لە ئەقڵیەتی تاکی کورد دا، ئەم دوو هەنگاوە توانی کاریگەری لەسەر هێمنی و ئارامی نەتەوەی کورد دروست بکات و تەواوی هەوڵەکانی ئیقلیمی لەو بە یەکدادانەی کورد، ڤالا دەربێخی. بێگومان ئەو جۆرە ژینگەیەش راستەوخۆ کاریگەری لەسەر بە دیموکراتیزە کردن بوونی نەتەوەی ئاشتیخواز و داواکاری پێکەوە ژیان لە ناوچەکەدا، دیارە بارزانی لەو دەرفەتەی ویلایەتی خۆیدا لە قۆناغی یەکەمی ستراتیژی ویلایەتی سەرۆکایەتی هەرێم کاری لەسەر دوو بژاردەی گرینگ کردووە، یەکەم: کارکردن لەسەر نەهێشتنی ئاسەواری شەڕی ناوەخۆ. دووەم : بەرزکردنەوەی پەیامی پێکەوەژیانی ئاشتیانەو کارکردن بۆ نەتەوەی دیموکراتی. ئەو دوو بژاردەیەی بارزانی لە تەمەنی ویلایەتی سەرۆکایەتیەکەی هەرێمی کوردستان راستەخۆ کاریگەری تەواوی لەسەر ناوچەکە دانا، وێنەیەکی نەتەوەی دیموکرات و پێکەوەژیان ئاشتی خواز بە جیهان نیشاندا. بۆیە وەکو یەکەم دەوڵەت هاتنە سەر خەتی تورکیا و بە ئیجابی وەسفکردنی کۆنگرەی نەتەوەیی دەرهاوێشتەی ئەو رێرەووەی ستراتیژەی بارزانی بووە، لە قۆناغی یەکەمی هەنگاوەکانی دا.

قۆناغی دووەم و هێنانە ئارای کۆنگرەی نەتەوەیی زادەی ئامادەسازی زەمینە خۆشکردنی بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی کورد، واتا هاتنە ئارای دەگرێتەوە بۆ قۆناغی یەکەمەوە، کۆنگرەی نەتەوەیی و گرینگی ئەو کۆنگرەیە، داڕشتنی ستراتیژیەتی کوردە بۆ پێشهات و گۆڕانکارییەکان، ئەگەر چی ئەوانە چەمکی گشتین و پێویستیان بە ورد بوونەوە هەیە، لە جیۆپۆلەتیک، جیۆستراتیجیک، ئیدیۆلۆژی، بەڵام ئەوە لێدەگەڕێین بۆ شارەزایان و ئەکادیمیەکانی ئەو بوارە لە کۆنگرە. لێکەوتەکانی بڕیاراتی کۆنگرە دەرگایەکی کراوەیە بۆ هەر بڕیارێک کە کورد لەو فەترەیەدا بیدات، واتا هەستیاری کۆنگرە کە لەو دۆخەی ئێستادا، پێشوازییەکە حکومەتی تورکیاو دەستپێکەکەی کە بە وتارێکی بارزانی بوو، هەڵێنجراوی پەیامی ئاشتی و پێکەوەژیان لە چوارچێوەی گەلانی ناوچەکە وێنە کرد، بۆیە لەو دۆخەی ئێستادا کۆنگرەی نەتەوەیی کە زادەی دوو قۆناغی سەختی کارکردن بووە، پێویستە وەکو خۆی بگەیێنرێتە ئامانجەکانی خۆی و یەکێک لە کارە هەرە گرینگەکانی، دەبێت داچۆڕێت لە ئامانجی حزبی، وەڵێ بە داخەوە دوور لە سەختی گەیاندنی ئەو قۆناغەی ئێستا و گەیشتن بە کۆنگرەی نەتەوەیی، هەندێک هێز دوور لە بەرژەوەندی نەتەوەیی جارێکی تر شێواز و مامەڵەکردنیان بە ئەقڵیەتی کورسیخوازی تاودا، ئەگەرچی ئەو جۆرە کردارە نەخوازراو دوور لە بەهایی ئەخلاقی نەتەوەییە، بەڵام نابێت کۆمەڵانی

بەشی: دوویەم

خەڵکی کوردستان دەرفەت بە ئەقڵیەتی کورسیخوازەکان بدەن. ئاراستەی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد بە مەبەستی حزبی بشۆنەوە، چونکە دەمێکە کورد لە پێناوی یەک بووندا هەوڵەکانی بە ئەنفال و کیمیاباران و نکۆلی کردن ڕەشکردنەوە لەبار بردراوە، بۆیە هاتنە ئارای ئەو قۆناغە موڵکی گەلی کوردە، هەر هەوڵێک پێچەوانەی قۆناغەکە، یەکسان دەبێت بە لەبار بردنی ئاواتی لەمێژینەی نەتەوەیەک. ئەمەش بەرپرسیاریەتێکی دیرۆکی دەخاتە سەر ملی هەموو هێزە سیاسیەکانی کوردستان.

"پێویستە کۆنگرەی نەتەوەیی وەکو خۆی بگەیێنرێتە ئامانجەکانی، یەکێک لە کارە هەرە گرینگەکانی دەبێت داچۆڕێت لە ئامانجی حزبی"

سەرچاوە: ماڵپەری زاری کرمانج - ڕێکەوتی: ٥ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی لە نێوان ترس و ئومێددا!

فەرحان جەوهەر

دوای هەوڵو کۆششێکی زۆری هێزو لایەنەسیاسیەکانی کوردستان، بە تایبەتی پارتی دیموکراتی کوردستان و لە سەرووی هەمووشیانەوە سەرۆک بارزانی، خەریکە هێڵە گشتییەکانی کۆنگرەی نەتەوەیی بەرجەستە دەبن، وەک من ئاگادارم ماوەیەکی زۆرە پارتی کار بۆ گرێدانی ئەو کۆنگرەیە دەکات، بۆ ئەم مەبەستەش هەوڵی داوە راو بۆچوونی زۆرێک لە کادرە پێشکەوتووەکانی خۆی و خەڵکی رۆشنبیریش لەو بارەوە بزانێت، چونکە ئەمە بابەتێکی هەستیارو گرنگە، گەر بێتو کۆنگرە سەرکەوتوو نەبێت، ئەوا بە دوای خۆیدا بێئومێدییەک لە ناو هەموو گەلی کورددا دروست دەکات، بۆیە نابێت وا بە ئاسانی سەیری هەنگاوێکی وا بکەین، ئەم کۆنگرەیە گەر بێتو سەرکەوتنی بە دەست هێنا، ئەوا دەبێتە رووداوێکی زۆر گەورە لە مێژووی بزاڤی رزگاریخوازی گەلی کوردستاندا، چونکە بۆ یەکەم جارە هەموو هێزە سیاسیەکانی کورد لە سەر یەک مێز لەگەڵ یەکتر کۆدەبنەوەو باس لە دانانی ستراتیژێک دەکەن بۆ کورد لە هەرچوار پارچەی کوردستان، هەنگاوی هەرە گرەنتی سەرکەوتنی ئەم کۆنگرەیە وەلانانی بیرکردنەوەی تەسکی حزبایەتییە، لە هەمووشی گرنگتر ئەوەیە هەموو حزبەکان یان ئەوانەی بەشدارن، لە بڕیاری خۆیان سەربەخۆبن، روونتر بڵێم گرێدراوی بەرنامەی هیچ هێزو وڵاتێکی دەرەکی نەبن، لە بەرئەوەی کورد هەموو لایەکی دوژمنە، لە هەمووشی گرنگتر بۆ سەرکەوتنو بەردەوامی ئەو کۆنگرەیە سەرۆکایەتی کردنییەتی، گەر بێتو بارزانی سەرۆکایەتی ئەو کۆنگرەیە بکات، بە دڵنیاییەوە کۆنگرەکە لە سەر ئاستی ناوەخۆو دەرەوەش سەنگی دەبێت و بە ناچاری مامەڵەی لەگەڵ دەکرێت، چونکە بارزانی جگەلەوەی سەرۆکی هەرێمی کوردستانە، یەک لە رابەرە مێژووییەکانی بزاڤی رزگاریخوازی گەلی کوردستانە، دوای نەخۆش کەوتنی مام جەلالو زیندانی کردنی ئۆجەلانیش، ئەرکە قورس و مێژووییەکە هەمووی کەوتۆتە سەر شانی بارزانی، بۆیە بە هیچ شێوەیەک

نابێت ئەو پێشنیارەی هەندێک کەس قەبوڵ بکرێت، کە سەرۆکایەتی ئەو کۆنگرەیە بە نۆرە بێت، هەر کات ئەمە روویدا، واتە قەبوڵ کرا، کورد گوتەنی "ئاو بێنە و دەستان بشۆ"، لەبەرئەوەی سەرۆکی کۆنگرەی نەتەوەیی کە دەکاتە نوێنەری بزاڤی رزگاریخوازی کوردستان لە هەموو پارچەکان، پێویستە سەرۆکێکی مێژوویی و کاریزمایی بێت، لە ئێستاشدا تەنها سەرۆک بارزانی رابەرو سەرکردەیەکی کاریزماییە، تا گەیشتن بە ئامانجە نەتەوەییەکانمان و کورد لە هەموو پارچەکان بەمافەکانی خۆی شاد دەبێت، سەرۆکایەتی کۆنگرەیەکی وا تەنهاو تەنها بە سەرۆک بارزانی دەکرێت.

قۆناخی رزگاری نەتەوەییو نیشتیمانی هەمیشە پێویستی بە سەرۆکێکی مێژووییو کاریزمایی هەیە، بۆ ئەوەی زۆرینەی میللەتەکەی لەگەڵ بێت بۆ هەر رووبەروو بوونەوەیەک لەگەڵ نەیارانی میللەتەکەی، ئەگەرنا بیرکردنەوە لە دانانی سەرۆکایەتی نۆرەیی وەک عێراقی سەردەمی مەجلیسی حوکم و ئیئتیلافی ئێستای سوریای لێدێت، لە رۆژهەڵاتی ناوەراست هەمیشە میللەتان پێویستیان بە سەرۆکێکی بەهێز هەیە، لە بەرئەوەی خاوەنی دەستەو دامەزراوەیی کارای دەوڵەتی نین، بۆیە ناتوانن خۆیان بەبێ سەرۆک رووبەڕووی کێشە ناوخۆییو دەرەکیەکان ببنەوە، سەیری بزووتنەوەی کوردایەتی لە بەشی رۆژهەڵات بکەن، دوای نەمانی قاسملو حیزبە کوردیەکان چۆن پەرتەوازە بوونو خەبات لەو بەشە چۆن لاوازبوو!، گەر هاتباو لە باکوریش پەکەکە دەستبەرداری سەرۆکایەتی ئۆجەلان بایە بە هەمان دەردی ئەوان دەچوو، بەڵام ئەوان کارێکی زۆر عەقڵانیان کرد بەوەی ئۆجەلانییان هەر بە سەرۆکی حیزبەکەیان هێشتەوە هەرچەندە لە زیندانیش بوو، سەبارەت بە یەکێتیش تا ئەو کاتەی مام جەلال بە هەناسەش مابێت، زۆر لەوە باشترە بیر لە یەکێکی تر بکەنەوە، چونکە هیچیان خاوەنی ئەو کاریزمایەی مام جەلال نین، بۆیە هەر بزاڤێکی نەتەوەیی یان نیشتیمانی لە قۆناخی رزگاریدا، بەبێ سەرکردەی کاریزمایی مەحاڵە بتوانێت بەردەوام بێت، لەبەر ئەمەشە ئێستا لە سەر ئاستی هەموو پارچەکانی کوردستان تەنها سەرۆک بارزانی بە کردەنی لە گۆڕەپانی خەبات، وەک رابەرێکی مێژووییو سەرۆکێکی کاریزمایی ماوەتەوە، بۆیە کورد بۆ گەیشتن بە ئامانجەکانی خۆی، زۆر پێویستی بە رابەرایەتیو سەرۆکایەتی بارزانی هەیە.

کۆنگرەی نەتەوەی چەندە جێگای ئومێدە، ئەوەندەش جێگای ترسە، سەرکەوتنی کۆنگرەکە مانای وایە کورد لە گەیشتن بە مافە نەتەوەییەکانی خۆی زۆر نزیک بۆتەوە، جێگای مەترسییەکەش ئەوەیە گەر بێتو سەرکەوتوو نەبێت، ئەوە مانای وایە دیسان کورد پێویستی بە قۆناخێکی ترەو هێشتا زۆرمان ماوە بیر لە دارِشتنی ستراتیژیەتێکی یەکگرتوو بکەینەوە.

سەرچاوە: ماڵپەری زاری کرمانج - رێکەوتی: ٥ی ئاگۆستی ٢٠١٣

پێشنیارەکانی کۆمەڵەی یەکسانیی کوردستان بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان

بەڕێزان ڕێکخەران و ئامادەکارانی کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان

وێڕای دەستخۆشیی و ماندوونەبوونیی لە هەموو ئەو لایەن و کەسایەتییانەی بۆ ڕێکخستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان کاریان کردوە و بۆ سەرخستنی ئەم ئەرکە نیشتمانییە هەوڵیان داوە، بەر لە هەموو شتێک ئێمە وەک کۆمەڵەی یەکسانیی کوردستان، پێمان وایە ئەم پرۆژەی بەناوی کۆنگرەیی نەتەوەیی کوردستان لە رۆژهەڤ دایە ئەگەر ناوەکەی کۆنگرەی نیشتیمانیی کوردستان بووایە پرواتاتر و لەگەڵ پێکهاتەی فرەنەوەیی و فرەچەشنیی خەلکی کوردستان گونجاوتر دەبوو.
وەک کۆمەڵەی یەکسانیی کوردستان، ڕێکخستنی کۆنگرەی نەتەوەیی بە هەر کەم و کوورپییەکەوە کە هەیبێت، بە دەسکەوتێکی گرنگ و مێژویی خەلکی کوردستانی دەزانین و وەک ئۆرگانێکی پێویست و ڕێکخەر و کۆکەرەوەی هێز و لایەنەکان بۆ ئێستا و داهاتووی کوردستان بەرز و پیرۆزی دەنرخێنین. هیواداریین ئەم کۆنگرەیە لە ئاست پرسی ڕەوای خەلکی کوردستاندا بێت و ببێتە ئۆرگانێکی یەکلاکەرەوەی هەموو پرسە هەڵپەسێردراو و گرفتە ناوخۆیەکانی ئێستا و داهاتووی لایەنە سیاسییەکان و خەلکی کوردستان.

لە ڕوانگەی ئێمەوە پێویستە ئەو کۆنگرەیە ببێتە سەرەتای پێکهێنانی ئۆرگانێکی سیاسی و فەرمیی نیشتمانیی هاوشێوەی کۆمەڵێک دامەزراوەی هەرێمیی و ناوچەیی وڵاتان و نەتەوەکانیتر کە بێگومان خەلکی کوردستانیش مافی خۆیەتی وەها دامەزراوەیەکی تایبەت بە خۆی هەبێت. بە بڕوای ئێمە پێویستە ئەو کۆنگرەیە لە ناوەرۆک و پراتیک دا کۆنگرەی هەموو خەڵکی کوردستان بێت، وەک چاڤگەیەکی بێ لایەنی کوردستانی داکۆکی لە ماف و ئازادی و بەرژەوەندیی گشتیی و تاکی کورد بکات و تێکڕای خەڵکی کوردستان لەم ئۆرگانەدا هەست بە بوونی خۆیان بکەن. بە واتایەکی تر چاوەڕوانین کۆنگرە دوور بێت لە بەرژەوەندیی حیزبی، یەک لایەنی و دوو لایەنی. جیا لە نوێنەری لایەنە سیاسیەکان، نوێنەری هەموو کەمە

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

نەتەوەیی و ئێتنیکییەکانی کوردستان و کەسانی سەربەخۆ و بێ لایەن و شیاو تێیدا بەشدار بن.

لێرەدا ئێمە وەک لایەنێکی سیاسیی کوردستانی لە سەر بنەمای هەستکردن بە بەرپرسیارێتی لە هەمبەر خەڵکی کوردستان، بیروبۆچوونی خۆمان لەم چەند خاڵەی خوارەوەدا ئاراستەی ڕای گشتی و ڕێکخەران و بەرپرسانی کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان دەکەین:

١- پێکهاتەی کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان

ئا؛ ئاشکرایە لە کوردستان جیا لە کەسانی سەربەخۆ، خەڵک بە گشتی بە سەر کۆمەڵێک لایەنی جیاواز دا دابەش بووە و هیچکام لە لایەنەکان نوێنەری هەموو خەڵکی کوردستان نین. لەسەر ئاستی دنیای دەرەوەش هیچکام لە لایەنەکانی کورد وەک نوێنەری هەموو خەڵکی کوردستان وەر ناگیرێن. لەسەر ئەم بنەمایە ئەرکی هەموو دڵسۆزان، هەڵسووراوان و ڕێکخەرانی کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستانە کە بە بەشدارپێکردنی هەموو لایەنەکان و لەبەرچاوگرتنی ڕای گشتی، ئەو کۆنگرەیە بکرێتە کۆنگرەی نیشتمانی نەوەک کۆنگرەی چەند لایەنی دیاری کراو بۆ ئامانجی تایبەت بێت. پێویستە ئەم کۆنگرەیە نوێنەری ڕاستەقینەی بەرژەوەندیی گشتی خەڵکی کوردستان بێت. هەوڵ بدرێت لە سەر ئاستی هەموو بەشەکانی کوردستان بەشدارییەکی فراوان لەم کۆنگرەیە دا هەبێت و هیچ لایەن و پێکهاتەیەکی کوردستان پەراوێز نەخرێت. هەوڵ بدرێت هەموو لایەنە سیاسییەکانی کوردستان، بەبێ لەبەرچاوگرتنی بیر وبۆچونی سیاسی و ئایدۆلۆژیکی یان گەورەیی و بچووکی بەشدارییان پێ بکرێت. پێویستە هەموو بەشداربووان بە یەکسانی بواریان بۆ بڕەخسێندرێت تا ڕا و سەرنجی خۆیان بەیان بکەن.

ب؛ هەموو ئەو کوردانەی بە هەر هۆیەک کەوتوونەتە دەرەوەی سنوورەکانی کوردستان بەگشتی، وەک لوبنان، خوراسان و هتد بانگهێشت بکرێن و نوێنەریان لەم کۆنگریەدا بەشدار بێت• پێویستە هەر لایەنێک کە لە پێناو ڕزگاریی و بەرژەوەندیی خەڵکی کوردستان و چارە سەری کێشە ڕەواکەی تێبکۆشێ، بتوانێ ببێتە ئەندامی کۆنگرە. لە وەها بارودۆخێک دایە کە ئەو کۆنگرەیە دەبێتە کۆنگرەیەکی راستەقینەی خەڵکی کوردستان و دەتوانی خاوەن بڕیاری چارەنووس ساز بێت و بڕیار و ڕاسپاردەکانی لە لایەن خەڵکەوە پێشوازییان لێ بکرێت.

پ؛ بەبێ جیاوازی بانگ لە نوێنەری هەموو ئەو کەمە نەتەوەییانە بکرێت کە لە ناو خاکی کوردستان دا دەژین.

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

ت؛ پێویستە کۆنگرەی نەتەوەیی بە کردەوە گرینگی بە یەکسانیی ژن و پیاو بدات و هەوڵ بدات بە ڕێژەیەکی بەرچاو ژنان لەو کۆنگرەیەدا بەشدار بن.

ج؛ نوێنەری ڕێکخراوە مەدەنییەکان، کەسایەتییە سەربەخۆ و خاوەن هەڵوێستەکان، پسپۆڕان جیاواز لە بووارەکانی کۆمەڵناسی، مافناسی و مێژووناسی بانگهێشت بکرێن و بیر و بۆچوونیان گرینگی پێ بدرێت.

٢- بەرێوەبەریی بە گشتیی لە کۆنگرەدا بە شێوەی هەرەوەزیی و دیموکراتیک بێت. سەرۆکایەتی بە شێوەی گەڕان (دەورەیی) و دوور بێت لە قۆرخکاری. هاوکات بەرێوەبەریی هیچ پۆستێک لە دوو خولی بەدوای یەکدا زیاتر نەبێت.

٣- لە ئەگەری بەشدارییپێکردنی هەموو لایەنەکانی کوردستان کۆنگرە ئەو ڕەوایییەی هەیە کە بە ناوی هەموو خەڵکی کوردستان، داوا لە ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان بکات بە فەرمیی جێگای نوێنەرایەتیی خەڵکی کوردستان لە ناو پێکهاتەی ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان دا بکاتەوە. پێویستە کۆنگرەی نەتەوەیی وەک نوێنەری هەموو خەڵکی کوردستان هەوڵ بدات بە فەرمی بە وڵاتانی دنیا ڕابگەیەنێ کە کێشەی خەڵکی کوردستان لە گەڵ ئەو وڵاتانەی دوور لە خواستی خۆی بەسەریاندا دابەش کراوە، کێشەیەکی سیاسی و یاساییە. کێشەی ماف و ئازادیی و بڕیاری چارەنووسی نزیک بە٥٠ ملوێن مرۆڤە و پێویستە بە شێوەیەکی بنەڕەتیی چارەسەر بکرێت. پێویستە ئەم پرسە وەک کێشەی گەورەترین نەتەوەی بێ دەوڵەت لەسەر گۆی زەوی سەیر بکرێت و هەوڵی چارەسەریی بدرێت.

٤- کۆنگرە بە هەموو لایێک ڕابگەیەنێ کە ئەو دامەزراوەیە بۆ دژایەتیی هیچ لایەنێک نییە بەڵکو پێداویستیەکی بارودۆخی کوردستانە و هەوڵ دەدات بە ڕێگەیەکی زانستی، سیاسی و ئاشتیانە ڕێچارەیەکی شیاو بۆ پرسی خەڵکی کوردستان بدۆزێتەوە. شیاوە لەرێگای ڕاگەیاندنی کۆنگرە بەناوی خەڵکی کوردستانەوە پەیامی ئاشتیخوازانەی خەڵکی کوردستان بە نەتەوەکانی عەرەب، تورک، فارس و هەموو لایەک بگەیەندرێت و شی بکرێتەوە کە خەڵکی کوردستان چاوی نەبڕیوەتە ماف و خاکی هیچ لایەک و تەنیا دەیهەوێت لەسەر خاک و زێدی خۆی وەک هەموو خەڵکی دنیا بە سەربەستی بژیت. پێویستە لەو پەیوەندییە دا ڕەچاوی سیاسەتێک بکرێت کە نەتەوەکانی هاوسێ، کورد وەک خۆی بناسن و لە نیازپاکیی، ئاشتیخوازیی و هاوسێیەتی بێ زیان بۆ وان دڵنیا بن و فشار بۆ دەسەڵاتی وڵاتەکانیان بێنن کە خەڵکی کوردستان دوژمنی ئەوان نییە و شەڕ لە گەڵ خەڵکی کوردستان لە بەرژەوەندی هیچ لایەک دا نییە. هەروەها ڕوون بکرێتەوە کە لە بەرژەوەندیی هەموو گەلانی ناوچەکە دایە کە گیانی رۆڵەکانی نەتەوەکانی فارس، تورک، عەرەب و کورد پارێزراو بێت و خەرجیی و تێچووی شەڕ لە گەڵ خەڵکی کوردستان بۆ ئاوەدانی، خزمەتگوزاری و چارەسەریی بێکاریی بۆ

هەر یەک لە وڵاتەکان بگەڕێتەوە و کاروانی پێشکەوتنی ئەو وڵاتانە لە هەموو بوارێک دا خێراتر بێت.

٥- ویرای ئەوەی کە کۆنگرە پەیامی ئاشتیخوازانەی خۆی بە هەموو لایەک ڕادەگەیەنی و هەموو هەوڵێکی خۆی بۆ بە ئاشتی چارەسەرکردنی پرسی خەڵکی کوردستان دەدات، هاوکات بە لەبەرچاوگرتنی ئەو ڕاستییە کە ئاشتیی یەک لایەنە نایەتە دی، کۆنگرە بەرنامە و پرۆژەی پێویستی بۆ بەرگریی خەڵکی کوردستان لەخۆیان هەبێت.

٦- کۆنگرە لە سەر ماف و ئازادییەکانی خەڵکی کوردستان بە هەموو پێکهاتەکانییەوە پێداگریی بکات. بڕیاری دامەزراندنی کۆمەڵگەیەک لە سەر بنەمای یەکسانی و دادپەروەری، ڕەخساندنی هەلی کار بەبێ جیاوازی، خوێندنی خۆڕایی، بەرگریی لە هەژاران و چەوساوەکان و هەوڵی بنبڕکردنی چەوساندنەوە لە کوردستان لە هەموو بوارێکەوە، مافی ئازادی بیر و ڕا دەربڕین، مافی پێک هێنانی کۆڕ و کۆمەڵی سیاسی و پیشەیی، سەروەریی یاسا، دەستاودەستکردنی دەسەڵات لە ڕێی هەڵبژاردن، ڕێزگرتن لە بیر و باوەڕ و ئاین و کەلتوورە جیاوازەکان، یەکسانیی ماف و ئازادی ژنان لە بەرنامە و پلانی کەری کۆنگرە دا بێت.

٧- پێویستە کۆنگرەی لە بابەت مافی بڕیاری خەڵکی کوردستان لە سەر چارەنووسی خۆی پێداگریی بکات.

٨- کۆنگرەی نەتەوەیی شەڕی ناوخۆیی بە تاوان بناسێت و بڕیار بدات کە لە داهاتوو دا بە هیچ بیانوویێک شەڕی ناوخۆیی ڕووو نەدا. ئەو ناکۆکی و گرفتانەی لە ڕابردوو دا لە نێوان لایەنەکان دا ڕوویان داوە و ئێستاش بە تەواویی چارەسەر نەکراون، هەوڵ بدرێت لە ڕێگای دیالۆگ و لە یەکتر تێگەیشتن بە شێوەی ئاشتیانە چارەسەر بکرێن و مێکانیزمی چارەسەریی گونجاویان بۆ بدۆزرێتەوە. جێی خۆیەتی یەکەم داهێنانی کۆنگرەی نەتەوەیی ئەوە بێت کە ناکۆکی و دژایەتی یەکتر کردن و پەلاماردانی یەکتر لە نێوان لایەنەکان بگۆڕدرێت بۆ کێبەرکێی دێموکراتیکی لایەنەکان بەتایبەت لە بووارەکانی داهێنانی نوێ و پرۆژەی پێشکەوتووتر و خزمەتکردنی زیاتر بە خەڵک و نیشتمان. لەم پێناوەدا گونجاوە بەڵێننامەیەک بنووسرێت و واژۆ بکرێت کە لە داهاتوو دا هەموو لایەنەکان بە کردەوە پشت بە کۆنگرەی نەتەوەیی ببەستن و ڕێز لە بڕیارەکانی بگرن.

٩- کۆنگرە پلانی هەبێت بۆ دامەزراندنی ناوەندێکی کارکردن، لێکۆلینەوە و گەشەپێدانی زمانی کوردی.

١٠- لە بەرنامەی کۆنگرە دا بێت کە لە داهاتوودا بە یارمەتیی کەسانی پسپۆڕ لە بووارەکانی کۆمەڵناسی، مافناسی و

بەشی: دوویەم

یاساناسییەو، پرۆژە یاسایەکی پێشکەوتوو، زانستیی و سەردەمییانە بۆ خەڵکی کوردستان دارێژن.

١١- ئێمە وەک کۆمەڵەی یەکسانیی کوردستان، بڕوامان بە سەربەخۆیی و یەکسانییە لە کوردستان و ئێستا لەم پێناوە دا لە ڕۆژهەلاتی کوردستان بە شێوازەکانی سیاسی و مەدەنی خەبات دەکەین. لە هەمان کاتدا ڕێز لە ئیرادە و بڕیاری خەڵکی کوردستان لە سەر چارەنووسی خۆیان دەگرین و ئەوەی خەڵکی کوردستان پەسندی بکات، ئیمەش ڕێزی لێ دەگرین. هاوکات هەر هەنگاو و هەوڵێک بۆ لێکنزیببوونەوەی لایەنەکان و یەکێتیی و یەکڕیزیی گەلەکەمان لە بەرژەوەندیی گشتی خەڵکی کوردستاندا دەبینین، بە بەشێک لە باوەڕ و ئامانجی خۆمانی دەزانین، بەرزی دەنرخێنین و پشتگیریی دەکەین.

سەقامگیر بێت یەکێتی و یەکڕیزیی خەڵکی کوردستان

سەرکەوێت شۆرشی ڕەوای خەڵکی کوردستان

دای بڕیژین کۆشکی یەکسانیی ژیان

کۆمەڵەی یەکسانیی کوردستان

سەرچاوە: ماڵپەری هەلوێست - ڕێکەوتی: ١١ی ئاگۆستی ٢٠١٣

بەشداری نوێنەری وڵاتانی داگیرکەری کوردستان لە کۆنگرەی نەتەوەیی و چەند سەرنجێک

حیسام ئەحمەدی

لە مێژووی بزووتنەوەی رزگاری خوازی نەتەوەی کورددا شاهیدی گەلێک قارەمانەتی و فیداکاری خەڵکی کورد بەگشتی و هێز و لایەنەکانی کورد بە تایبەتی بووین، کە بۆ رزگاری وڵات لە ژێر پۆستاڵی داگیرکەران خوێنی خۆیان و گیانی خۆیان فیدا کردووە، هێزی شۆرشگێری و باوەڕمەندبوونی کورد بە ئازادی توانیویەتی هەرچەشنە کەرەستەیەکی پێشکەوتووی شەڕ و گەورەترین هێزی داگیرکەران بەرەو شکەست و بە چۆکداهێنان بەرێت. بەڵام بەداخەوە هەمووکات و لە کاتی سەرکەوتندا نەبوونی یەکریزی و یەکتر قەبووڵ نەکردن جارێکی تر هەلی بۆ دووژمن رەخساندووە کە لەو بۆشاییەی لە نێو هێزی کورددا هەیە کەڵک وەربگرێت. هەر ئەوەش هۆکاری سەرەکییە بۆ وڵامی ئەو پرسیارەی کە بۆچی کورد بە درێژایی مێژووی خەبات و تێکۆشانی نەیتوانیوە ببێتە خاوەن دەوڵەت!

لە ئیستادا کە باس لە گرتنی کۆنگرەی نەتەوەیی و بە گونجاو زانینی کات بۆ گرتنی ئەو کۆنگرەیە، بۆتە جێگای دڵخۆشی بۆ هەموو ئەو کەسانەی باوەڕمەندن کە "سەرکەوتن لە یەکریزی دایە" بەڵام بە پێی ئەو هەڵسەنگاندن و هەواڵانەی کە لە لایەن کەسانی سیاسی و لێکۆڵەر لە پرسە پەیوەندیدارەکانی تایبەت بە نەتەوەی کورد و خاکی کوردستان، ئاماژە بەوە دەکرێت کە ئەگەری ئەوە هەیە لەو کۆنگرەیەدا نوێنەرانی ئەو دەسەڵاتە دیکتاتۆر و داگیرکەرانەی کە بە درێژایی مێژوو کوردیان چەوساندۆتەوە و کوردستانیان کردۆتە گۆمی خوێن! بەشداری بکەن.

لە راستیدا ئەوەی جێگای سەرنجە و پێویست بە باس کردنە ئەوەیە کە ئەگەر کۆنگرەی نەتەوەیی بە بەشداری نوێنەرانی

بەشی: دوویەم

ئەو وڵاتانەی کە کوردستانیان بە سەردا دابەشکراوە و تا ئێستا حاشا یان لە بوونی کورد وەک نەتەوە کردووە بێت! نە تەنیا نابێتە هۆی دڵخۆشی کورد بەو کۆنگرەیە، بەڵکوو بێمتمانەیی خەڵکی کوردستانی لێدەوێتەوە.

چوونکە ئەوانەی لەو باوەڕەدان کە بوونی نوێنەرانی وڵاتانی داگیر کەر لە کۆنگرەدا پێویستە بۆ ئەوەی دەنگی کورد و داخوازییەکانی ئەو نەتەوەیە ببیستن، من لەو باوەڕەدام ئەگەر بە درێژایی مێژووی خەبات و تێکۆشان لە داخوازی و داواکارییەکانی کورد تێنەگەیشتبن، بێگوومان لە وەها کۆڕێکدا دەنگی کورد نابیستن! بە تایبەت سەبارەت بە بەشداری نوینەری کۆماری ئیسلامی کە کارنامەیەک تیرۆریست بوونی دەمێکە لە نێو کۆڕ و کۆمەڵی نێو نەتەوەیی خراوەتە روو، باشترین نموونەش دەتوانرێت ئاماژە بە تێرۆری رێبەرانی شەهید "دکتور قاسملوو و دکتور شەرەفکەندی" بکرێت! بۆیە بەشداری وڵاتانی داسەپاو بەسەر کوردستان لەو کۆنگرەیەدا ناتوانێ خزمەت بە ئامانجەکانی بزووتنەوەی رزگاری خوازی کورد بکات ، کەواتە نە وەها کۆڕێک دەتوانی دوژمن بینێتە سەر ئەو باوەڕە کە دان بە مافەکانی نەتەوەی کورد بنێت و نە دەتوانێ شوێنێکی گونجاو بێت بۆ بە نێو موزاکرە و ڕا گۆڕینەوە ! بەڵکوو پێویستە کۆنگرە لە راستای رێکخستنی ماڵی کورد و هاوپەیمانییەتی کورد بێت، نەک ....

لە کۆتایدا هیوا خوازین هێزەکانی کورد لە هەرکام لە پارچەکانی کوردستان هەڵویستی خۆیان لەو راستایەدا هەبێت و ئەو حەقە بە هیچ هێز و لایەنێک نەدرێت بۆ بەرژەوەندی خۆی وەها پێشنارێک بەسەر کۆنگرەیەک کە تایبەت بە نەتەوەیەکە زاڵ بکات، چوونکە تا ئێستا ئەوە بۆ تاکی کورد روونە کە بۆ گرتنی کۆنگرە ی نەتەوەیی پرس بە وڵاتانی داگیر کەر و دژبەرانی بزوتنەوەی رزگاری خوازی کورد کراوە، بەڵام ئەگەر بەشداری ئەو لایەنانە لە کۆنگرەدا ببێت، نەتەنیا لە راستای بەرژەوەندی نەتەوەیی کورد نابێت! بەڵکوو رێڕەوی کۆنگرە لە راستای ئامانجەکانی دوور دەخاتەوە.

سەرچاوە: ماڵپەری خاکەلیوە - رێکەوتی: ٧ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی کورد و سەنگی کوردی رۆژهەڵات

عەلی کەریمی

ئەوەی خولیا و ئارەزووی هەر تاکێکی کوردی دڵسۆز و نیشتمانپەروەر بێت، یەکێتی و یەک گوتارییە لە دۆزی کێشەی نەتەوەکەمان.

کۆنگرە یان کۆنفرانسی نەتەوەیی کورد بۆ هەر چوارپارچەی کوردستان بیرۆکەیەکی تازە نییە و بە قسەی زۆر کەسان هەر لە بیدایەتی هەشتاکانی سەدەی رابردوو قسە و لیداونی لەسەر کراوە.

عاقیبەت لەم یەکدوو رۆژەی رابردوو هەنگاوێکی عەمەلی بۆ هەڵێندرا و زیاتر لە ٣٩ حیزب و لایەنی هەموو پارچەکانی کوردستان لە هەولێر لە دەوری مێزێک کۆبوونەوە و وادیارە چەند بریارێکیشیان لەسەر داوە کە دەبێ لە ماوەی یەک مانگی داهاتوو ئەم کۆنگرەیە بێتە بەستن.

ئەوەی بۆ من و بۆ هەر تاکێکی کورد دەبێ پرسیار بێت، مەبەست و مەرام لەم کۆنگرەیە دەبێ چی بێت و بۆ وا لە ناکاو و ئاوا بە پەلە بوو بە ئەجێندای لایەنێکی بالادەستی باشوری کوردستان!؟

خۆ ئەگەر بە شەفافی و دڵنیایی و بە زانیاری، ئەم کۆنگرەیە بۆ یەکگرتنەوەی ماڵی کورد بێت، بۆ دەست لەملان کردنی هێز و لایەنەکان بێت، بۆ ئاگادارکردنەوەی کۆمەڵگای نێونەتەوەیی بێت کە کورد لە رۆژهەلاتی ناوەراست یەک نەتەوەیە و دەبێ خاوەنی کیانی خۆی بێت، ئەگەر بۆ تفکردن لە شەری براکان بێت، ئەگەر بۆ بە ئاگاه کردنەوەی جیلی تازە و کۆن

بێت بۆ هەستی کوردایەتی و وەگڕخستنەوەی سۆزی هاونیشتمانی و برایەتی لە نێوان پارچەکانی کوردستان و بۆ برا لە پشت برا بوون بێت و بۆ زۆر مەبەستی پیرۆزی تر بێت، ئەوە حەقە منیش و هەموو ئەوانەی وەک من بیر دەکەنەوە شانازی بەوە بکەین لەبەر دەرگای ئەم کۆنگرەیە پێڵاوی میوانە بەرێزەکان جووت کەین.

بەلامەوە سەیر و پرسیار بوو رێک لە ناو جەرگەی ئەم قەیرانە سەخت و پڕ کێشەیەی درێژکردنەوەی سەرۆکایەتی هەرێم بەم شێوە نایاساییە و لەبەردەم هەڵبژاردنە پڕ لە ئاڵۆزییەکانی مانگی ٩ دا و لە ئەگەری بەرێوە چووون و نەچوونی ئەم هەڵبژاردنانە و لە نەبوونی کەسایەتێکی وەک بەرێز مام جەلال و دیارنەبوونی چارەنووسی بەرێز ئۆجەلان، ئەرێ بەراست خێرە کە زیاتر لە ٣٠ ساڵە ئاواتی بەستنی ئەم کۆنگرەیەمان هەیە و وەدەنگی کەوتووە، لە ناکاو ئاوا بە پەلە بریاری لێدەدەن و تەنیا ماوەی یەک مانگیشی بۆ دادەنێن و ئەم بریارە عەستەمەش بە کۆی دەنگی هەموو لایەنەکانی پارچەکان نەبووە!

هەر رۆژی یەکەم کورسییەکان دابەش کرا بۆ لێژنەی ئامادەکار و بەرێوەبردنی کۆنگرە: ٦+١ بۆ باکور، ٥ بۆ رۆژهەلات، ٥ بۆ باشور، ٤ بۆ رۆژئاوا واتا ٢١ کورسی.

ئەگەر ئەم دابەشکردن لە سەر ئەساسی گەورەیی و عەشیمەتی ئەم بەشانەی کوردستان بێت کە دەبێ وا بێت، ئەوە ناعەدالەتێکی گەورەیە کە رۆژهەلات و باشور وەک یەکیان حیسێب بۆکراوە!

نایشارمەوە رۆژی کۆبوونەوەکەی مەسیف سەلاحەدین لە بێ کەسی و داماوی لایەنەکانی رۆژهەلات، دڵم بە خۆمان سوتاو و پڕ بەدڵ بۆشایی کەسایەتی وەک دکتور قاسملو و کاک فواد مستەفا سوڵتانی هەستی پێ دەکرا و دڵنیا بووم ئەوان لەوێ بان کۆبوونەوەکە گڕوتینی جیاوازی دەبوو. خۆ ئەگەر رۆژهەلاتی کوردستان لەم بارودۆخەی ئێستادا نەبایە و چەند ناوچەیەکی ئازادکراوی هەبوایە و هێزەکانی لە باشور ئاوا ملکەچ و چاو لە دەستی دوو هێزەکەی باشور نەبوونایە، ئەوە دیسان دڵنیام ئەم وەزنە کەمەیان بۆ رۆژهەلات دانەدەنا!

ئەوەی ئەم دوو رۆژە لە میدیاکانی پارتی دیموکراتی کوردستان دیتم (کوردستان تی ڤی- سەفین دزەیی)، (زاگرۆس تی ڤی- عەبدولوەهاب)، (رووداو - فەلەکەدین کاکەیی) تەواو شتێکی ترمان پێ دەڵێن کە ئەوان تەنیا مەبەستیان دەسنیشاکردنی بەرێز مەسعود بارزانییە بۆ سەرۆکی ئەم کۆنگرەیە، بەتایبەت ئەم کاک وەهابە بە زمانێکی زۆر بازاریانە گوتی ئەم { یەکەکە ومەکەکەیە کەیفی خۆیانە بە ئۆجەلان دەڵێن سەرۆک! سەرۆک تەنیا سەرۆک بارزانییە}. (من بام لە

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

جیاتی برادەرانی پارتی ئەم برادەرم ماوەیەک دوور دەخستەوە و تەنیا کاتی شەری براکوژی وەدیارم دەخستەوە)

لە گەڵ پیرۆزبایی لە وەفدی برایانم لە رۆژهەلات بە هۆی تایبەتمەندی و دووری زیاتر لە ٣٥ ساڵمان لە وڵات و ئەم تاریکستان و دۆزەخەی مەلایان بۆیان پێکهیناوین و بوونمان بە بێگانە لەگەڵ هاووڵاتیانمان لەم بەشەی کوردستان، بەلامەوە گرنگ نییە بەکام مەشروعییەت، بە حەق یان ناحەق بە نوێنەری ئێمەی خەڵکی رۆژهەلات لە سەر ئەم کورسیانە دانیشتون، بەڵام برایانە و دڵسۆزانە لە لایەن خۆم و زۆر هاورێی و پێشمەرگەی دێرینی کۆمەڵە و دیمۆکرات داواتان لێدەکەم؛ لەبەر ئەوەی زیاتر لە ٣٥ ساڵە هیچ چەشنە هەڵبژاردنێک لە رۆژهەڵات نەکراوە و تەنانەت لە نزیکەوە و بە ئازادی هاتووچووی ولاتیشمان بۆ نەکراوە و هیچ هێز و لایەنێکیش نازانێت بەراست وەزنی جەماوەریی چەندە، لە مستەوای بەرپرسیارەتی نەتەوییماندا بن، دڵفراوان بن و هیچ لایەک حەزف مەکەن و زەربی پێدا مەهێنن، تەنیا بەرپرسی حیزبەی خۆتان مەبن و بەرپرس بن لە عاست هەموو تاکەکان، ئەم راستییە مەشارنەوە کە ئەمڕۆکە زۆربەی ئەوانەی مێژووی خەباتیان هەیە و خاوەن شەهید و ئاوارە و دەربەدەری شارانن لەسەر ئەندام بوون و پێشمەرگە بوونیان لە حیزبەکانی ئێوە، لە دەرەوی چوارچێوەی حیزبین و لە گەڵ ئێوە نین و خۆشتان باش دەزانن ئەم رێژەیە یەکجار زۆرن، پێ داگری بکەن لە سەر رێژەی ئەندامانی کۆنگرە بە لە بەرچاوگرتن و عەیارەی عەشیمەت و دانیشتوانی رۆژهەلات (بۆ نموونە پێشنیار بکەن بۆ هەر یەک ملیۆن کەس ١٠ ئەندامی کۆنگرە هەبێت)، بیرتان نەچێت کوردێکی زۆر لە رۆژهەلات خاوەنی ئائین و مەزهەبی جیاوازن بە تایبەت لە ئوستانەکانی کرماشان و ئیلام و خوراسان، یەکدەنگی خۆتان بپارێزن بە هۆی بێدەسەلاتیمان لە رۆژهەلات تەنیا یەکدەنگیمان وەزنی خۆمان بۆ دەگەرێنێتەوە.

لە ئاخردا بە بێ بەرژەوەندی حیزبیتان ئەگەر ئەم کۆنگرەیە زانیتان بۆ خزمەت بە کورد و پێشەوەچوونی کێشەی کوردە لە جیهان، دڵنیا بن هەموومان پشتان دەگرین و لە گەڵتانین. ئەگەریش بۆتان دەرکەوت ئەم کۆنگرەیە بۆ مەبەستی تایبەت و بەرژەوەندی کەسێک یان لایەنێک دەگیرێت و ئێمەمانان بەکار دێنن، لەسەرتان فەرز و واجبە تا بۆتان دەکرێت لە قاوی بدەن و بەشداری نەبن.

ئارەزووی سەرکەوتن بۆ هەر هەنگاوێک لە پێناو کورد و گەلانی کوردستان بندرێت.

سەچاوە: ماڵپەری ناوەندی نووچە و شرۆڤەی رۆژ - رێکەوتی: ٢٤ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

پەیامی کۆنگرەی نەتەوەیی چیە؟

جەلال خۆشکەلام

پەیامی کۆنگرەی نەتەوەیی چیە؟ کۆمیتەی ئامادەکار لەسەر چ ئەساسێک دیاریکراوە؟

کۆنگرەی نەتەوەیی کورد ئامانجەکانی چین؟ کۆنگرەی نەتەوەیی کورد ڕووی قسەو پەیامی بۆ کێیە؟ بەڕای من ئەم کۆنگرە هەر لەسەرەتاوە نەیتوانی بنەماو ئامانجەکانی بە ڕوونی دەربڕێ، بەڵکوو هەڕەمەکیو بێ بیرکردنەوە کۆنگرەی نەتەوەی خەریکە لەدایک دەبێ لەسەر چ بنەماو ئەساسێک ڕوون نیە. بەڕای من ئەگەر ڕوانگەو ئامانجی کۆنگرەی نەتەوەیی ڕووی لە دەرەوە نەبێو بۆ ناوخۆیی کورد بێ ئەوا دەتوانم بڵێم ئەم کۆنگرە بەهایەکی گرنگی دەبێ، بەڵام ئەگەر پەیامی کۆنگرەی نەتەوەیی خارج بێ لە ناوخۆیی کوردستان و ڕووی قسەشی لە دوژمنانی کورد بێ، بەڕای من زەرەدی زۆرتر دەبێ لە قازانجی. ئێمە لە هەر بەشێکی کوردستان، دنیایەک کێشەی ناوخۆیمان هەیە، هەتا ئەو کێشە ناوخۆیانەش چارەسەر نەبن کۆنگرەی نەتەوەیی ناتوانێ پەیام و گوتاری هاوبەشی هەبێ بۆ دنیایی دەرەوەو خارج لە خۆیی. ئەم کێشە ناوخۆیانە لە هەموو بەشەکانی کوردستان بە ڕوونی دەبینرێن، بەتایبەتیش لە باشوورو ڕۆژهەلاتی کوردستان. هیچکام لەو دەوڵەتانەی کە کوردستانیان لە نێواندا دابەشکراوە تاکو ئێستا ئەو ئامادەکارییەیان تێدا نەبووە کە جوابی پەیامی ئاشتییانەی کورد بدەنەوە، لە حاڵەتێکدا کە کورد هەمیشە پەیامی ئاشتی لە دەست دا بووەو ڕایگەیاندوە، دەکرێ بڵێم لەو پێناوەشدا گەلێک قوربانی مەزنی داوە. ئەمە لەلایەک، لەلایەکیتریشەوە، دوژمنەکانمان تا سەر ئێسقان دیکتاتۆرو نادیموکراتن. پەیامی ئاشتی بۆ دەوڵەت و نیزامێکی دیکتاتۆر، ئەگەر گوێشت لێبگرێت هیچ بەها و بەرهەمێکی نابێ و تەمەنێکی کورتی دەبێ. لەبەر ئەوە بەڕای من حزبە کوردییەکانی کوردستان بەگشتی نەیانتوانیوە پەیام و ئامانجێکی هاوبەشیان لەو ڕوانگەوە هەبێ بۆ ئەم کۆنگرەیە کە لەسەرەوە ئاماژەم پێدا. ئەوەندەی کە من دەیبیستم ئەم کۆنگرە ڕووی لە دەرەوە دەبێو

گوێ نادا بە کێشە ناوخۆیەکان.

خۆ ئەگەریش پەیامی کۆنگرە بەرەو ڕووی دنیایی دەرەوە بێ، ئەوا بەشداری نەکردنی باشترین ئەلتەرناتیڤە، کە بە نەزەری من خۆ ماندوو کردنە لەم بارەوە، وە تەنها سەرفکردنی نیرو و ئەنەرژییە بۆ پارچەکانی کوردستان کە دەتوانن ئەم ئەنەرژیە بە شێوەیەکی باشتر بەکاربێنن.

ئەگەر دەستەی ئامادەکاری بۆ کۆنگرە لەو ڕووەوە چاوی لێ بکەین، کە ئامانجی کۆنگرەی نەتەوەیی کێشە ناوخۆییەکان دەبێ ئەوە دەتوانم بڵێم ئەو هەڵبژاردنەی کە حزبە ڕۆژهەڵاتییەکان کردویانەو لەو نێوەدا حزبە جیابووەکانی ناو دیموکراتو کۆمەڵە دەنگیان هێناوەتەوە، ئەوە زۆر لەبارو ئاساییە. کێشەی ناوخۆیی ڕۆژهەڵاتی کوردستان لەناو ئەواندا بەرجەستەیەو نوێنەرایەتی کردن بۆ چارەسەری کێشە ناوخۆییەکانیشیان وابەستە بە خۆیانەوە. پەژاک و سازمانی خەبات نابێ سەربەخۆیی خۆیان لە دەست بدەن، بەڵکوو وەک چاودێرو بۆ هاوکاری کردنی حزب و کۆمەڵە درێخی نەکەن تا کێشە ناوخۆییەکانیان حەل دەکەن. پاشان بۆ دەورەیەکیترو لە پێناو یەکخستنی گوتاری هاوبەش بۆ ڕۆژهەڵات نوێنەرایەتی وەربگرن. چونکە هەردوو لایەن ڕۆڵێ گرنگیان هەیە لە داڕشتنی گوتاری سیاسی کورد بۆ ڕۆژهەڵاتی کوردستان.

سەرچاوە: ماڵپەری ڕۆژهەڵات تایمز - ڕێکەوتی: ٢٦ی جوولای ٢٠١٣

مزگێنی کۆنگرەی نەتەوەیی و ئەرکە چاوەروانکراوەکانی

عارف باوەجانی

کۆنگرەی نەتەوەیی وەک خەونی دەیانساڵەی گشت کوردە نەتەوەییەکانە، و هەردەم چاوەرێی دەستبەکاربوونی ئەو کۆنگرە بوون کە بتوانرێت کوردستانیان لە هۆڵێکدا و لە سەر مێزێک کۆکاتەوە.

لە نزیکەوە لە سەر یەکگوتاری کورد و یەکێتی و یەکریزی کورد شرۆڤە بکەن. لەو ماوەدا پەیتا پەیتا مەسەلەی کۆنگرەی نەتەوەیی سەریهەڵدەدا و دوای ماوەیەک دیسان لە بیر دەکرایەوە. لە ساڵی ٢٠١٢ دیسانەوە باسکردنی کۆنگرەی نەتەوەیی هاتە ئاراوە، ئەو کاتە لە لایەن یەکێک لە پارتە دەسەڵاتدارەکانی باشور داوا لە بەندەش کرا، کە بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی بۆچوون و پێشنیاری خۆم ئامادە بکەم، منیش بە شێوەی خوارەوە ڕاوبۆچوونی خۆم لە مەر پێشدەستپێکردنی کۆنگرە و ئەرکەکانی پاش کۆنگرەشم ئاراستە کردن، کە بە خۆشییەوە لە ٢٢ - ٧ - ٢٠١٣ یەکەم کۆبوونەوەی ئامادەکاری لێژنەی کۆنگرەی نەتەوەیی لە هەرێمی کوردستان لە بەشی باشوری کوردستانەکەمان بەرێوە چوو. لێرەدا پێم باشە کە دەقی ئەو نووسینەم وەک خۆی بخەمە بەر دەستی خوێنەران و لێژنەی بەرێزی ئامادەکاری کۆنگرەش.

بۆ گشت لایەنە پێوەندیدارەکانی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد

لەگەڵ سڵاو ڕێز.

بە شێوەی خوارەوە وەک سەرۆکی پارتی سەربەستیی کوردستان بۆچوون و پێشنیارەکانم لە مەر پێشکەوتنی کۆنگرەی نەتەوەیی دەخەمە بەردەستتان.

کە بە ٢ بەش دەبێت،
بەشی یەکەم پێش کۆنگرە و شێوەی بەشداریکردنی خەڵک.
بەشی دووەم کۆنگرە و ئەرکەکانی.

تێ بی نی ئەم نووسراوە لە بەهاری ساڵی ٢٧١٢ی کوردی ٢٠١٢ زایینی ئامادەکراوە.

کۆنگرەی نەتەوەیی و چۆنیەتی بەشداریکردنی لایەنە کوردییەکان.

١- سەرەتا دروشمی سەرەکیی کۆنگرە، (کوردستان یەک نەتەوەو یەکپارچەیە) دیاری بکرێت.
٢- ئەو کەس و لایەنانەی کە هەڵدەستن بە ئامادەکاری بۆ ئەم کۆنگرەیە، سیاسەتێکی وا لەبەرچاو بگرن، کە هەموو لایەنێکی کوردستانی بە ئەرکی سەرشانی خۆیان بزانن و دوور لە هەر چەشنە دەمارگرژییەکی حیزبییانە، لەم کۆنگرەدا کە خەونی دەیانناساڵەی گەلەکەمانە بەشداری بکەن.
٣- بۆ باشتر بە ڕێوە چوونی کارەکانی کۆنگرە، پێویستی بە لێژنەیەکی سەرەپەرەستییە لە هەر ٤ پارچەی کوردستان.
٤- ئەو کۆنگرە چەند لێژنەی جیاواز هەڵبژێرێت بۆ کۆکردنەوەی پێشنیارەکانی باسکراوی ناو کۆنگرە و بە دواداچوون و کۆکردنەوەی زانیاری ڕاست و دروست لە بوارە جیاوازەکانی کوردستاندا.
٥- هەموو چین و توێژەکانی ئاینی و ئایدلۆژیایی کوردستانی وەک، شیعەکان. یارسانییەکان، زەردەشتییەکان، جوولەکەکان، ئێزیدییەکان، لوڕەکان، فەیلییەکان. لەم کۆنگرەدا بەشدار بن. بۆ ئەوەی وڵاتەکەمان کوردستان بە وڵاتێکی فرە ئاینی و فرە کولتوری و فرە زاراوەیی بناسرێت.

*** هەروەها پێویستە نۆینەری کوردستانیە دوورخراوەکانی لای وڵاتانی سۆڤیەتی پێشوو کە چەند وڵاتێکە، کوردەکانی خۆراسان. کوردەکانی لوبنان و هتد،،،، بۆ ئەم کۆنگرە بانگهێشت بکرێن.**

٧- داوا لە ناتۆ و نەتەوە یەکگرتووەکان بکرێت کە لەو کۆنفرانسە بەشداری بکەن.
٨- بانگێشتنی میدیا ناودارەکانی جیهان بۆ گواستنەوەی هەواڵەکانی ئەو کۆنگرە زۆر دەوری کاریگەری دەبێت.

کۆنگرەی نەتەوەیی و ئەرکەکانی

* بۆ ئەوەی دەسکەوتەکانی کۆنگرە لە جێی خۆی بمێنێت و وەک زۆربەی کۆنفرانس وکۆنگرەکانی دیکەی پێشوو پاش

تەواو بـوونی پشـتگۆی نەخرێت. کـۆنگرە پێویسـتی بـە بنکەیـەکی سـەرەکیە، کـە لـە حاڵـەتی کۆبوونـەوەو بـە دواداچـوونی هەمیشەییدا بێت.

* یـا پێویسـتی بـە دروسـتکردنی فیدراسیۆنێکی سـەرتا سەرییە کە هەمـوو هێـز ولایەن و ڕێکخراوەکـانی کوردسـتانی تێـدا ئەنـدام بێت، دروست بکرێت، و ساڵانە کۆنگرەکـانی خـۆی ببەسـتێت و ڕووداوەکـانی کوردسـتان لە گشت بوارێکـدا تـاوتوێ بکات.

* بە دروسـتکردنی لـۆبییەکی یەکگرتـووانەی کوردسـتانی لە گشت وڵاتـانی دەرەوەی کوردسـتان، بە مەبەسـتی نـوێنەرایەتی کردنی گەلی کورد لە تاراوگە و بە جیهانی کردنی دۆزی کورد. من بە یەکێک لە ئەرکە گرنگەکانی کۆنگرە دەزانم.

* بۆ ئەوەی کارەکانی کۆنگرە بچنە قـاڵبی کردارەوە. پێویستی بە چەند لێژنەیەکە وەک:

* لێژنەی ئاسایشی نەتەوەیی کە ئەرکی بنبر کردنی شەری براکوژی کورد بە کـورد و ئاشتەوایی هەمیشـەیی لە نێو گەلـی کورددا دەکات.

* لێژنەی جۆغرافیایی گشتی کوردستان و چارەسەری کێشە هاوسنوورییەکان لەگەڵ دراوسێکانی کوردستاندا.

* لێژنەی بە دوادا چوونی گشت سامانە ئابوورییەکانی سەر خاکی کوردستان.

* لێژنەی بە دوادا چوونی زمان وزاراوە کوردییەکان.

* لێژنەی بە دواداچوونی کوردە دابڕاو و دوورخراوەکان و سەرژمێری گشتی کوردستانیان لە جیهاندا.

* لێژنەی بە دوادا چوونی گشت ئاسەوارە مێژووییەکانی کوردستان.

* لێژنەی پووچەڵکردنەوەی گشت ئاسەوارە خراپەکانی داگیرکەرانی کوردستان

* لێـژنەی بە دواداچـوونی ژنـانی نـاودار و چـالاکی بـوارە جیاوازەکـان و دروسـتکردنی فیدراسیۆنی سەرتاسـەری ژنـانی کوردستان.

* لێژنەی مافی مرۆڤی کوردستان.

* لێژنەی کۆکردنەوەی ئاکادیمی کارانی کوردستان، بۆ ئەوەی کەڵک لە توانـاو زانسـتەکانیان بـۆ کوردسـتانێکی لێهـاتوو پێگەیشتوو وەربگیرێت.

* لێژنەی نووسینەی نووسینەوەی مێژووی کورد لە دیدی نەتەوەییەوە.

* جوغرافیای کوردستان و دەستنیشانکردنی سنوورەکانی بە گوێرەی ئەو پێوەرە راستەقینە کوردییانەی خۆمان هەمانە، یـا لە بەڵگە مێژوویەکاندا هەن. نەک بە گوێرەی ئەو سەرچاوە ناڕاستانەی کە داگیرکەرانی کوردستان دیارییان کردوون.

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

* لێکۆڵینەوەیەکی گشتی لە سەر زمانی کوردی و چارەسەرییەک بۆ زمانێکی گشتی کوردستانی، و ئاماژەکردن بە زاراوە جیاوازەکانی هەرێمەکانی کوردستان.

* ئامادەکردنی کوردستانیان بۆ بەرەو دەوڵەتبوونی گەلەکەمان لە هەر بەشێکی جیاوازدا، کە نموونەی ئیستامان باشوری کوردستان بۆ وەرگرتنی سەربەخۆیی تەواو ئامادەیە. ڕۆژئاوای کوردستان بەرەو ڕووناکییەک دەروا کە لە درێژایی مێژوو چاوەڕێی بووە. بە پێی هەڕەشەکانی سەر ئێرانیش وا چاوەڕوان دەکرێت ڕۆژهەلاتی کوردستانیش بەرەو ڕووناکی بڕۆن. فشارەکانیش لە سەر تورکیا بەرەو زیاتر دەڕوات.

* پێناسەکردنی کولتورە جیاوازەکانی کوردستانی و ناساندنیان بە جیهان، بە تایبەت گەشەدان بە کولتوری نەتەوەییمان و تێکەڵ نەکردنیان بە کولتوری داگیرکەرانی کوردستان.

* گەشەدان بە ڕۆشنبیری و هونەری ڕەسەنی کوردی لە بوارە جیاوازەکاندا. وەک نموونەی بواری سینەما کە بە ئاسانی خۆی بگەیەنێتە ئاستی وڵاتانی گەشە کردوو.

* گرنگیدان بە یانەی وەرزشی و کەسایەتییە وەرزشییەکانی کوردستانی، بۆ ئەوەی لە ڕێگەی وەرزشەوە گەلەکەمان زیاتر بە جیهان بناسرێت.

* دروستکردنی سندووقێکی دارایی لە بانکە ناودارەکانی جیهان بۆ هەر ئەگەرێکی چاوەڕواننەکراو بە سەر کوردا، نموونەی کارەساتەکەی وان، پەنابەرانی ڕۆژئاوای کوردستان، کە ساڵانە بازرگان و لایەنە خاوەن ئیمکاناتە کوردییەکان ئابونەی خۆیان بخەنە ئەو سندووقەوە.

* کۆنگرە داوا لە گشت کوردستانیان بکات، کە گرنگی زۆر بە بووژاندنەوەی کشت و کاڵی کوردستان بدەن، بۆ ئەوەی پەنا بۆ کرینی بەرهەمی کشت وکاڵی وڵاتانی دراوسێ نەبەن، و خاکی بە پیت وبەرەکەتی خۆمان بێبەرهەم نەمێنێتەوە.

* هەوڵبدرێت بۆ کاناڵێکی سەرتاسەری کوردستانی و ڕۆژنامەیەکی گشتی بە زمانەکانی کوردی و ئینگلیزی، بۆ یەکەخستنەوەی ماڵی کوردی وبلاوکردنەوەی هەواڵەکانی کوردستان بە گۆیی جیهاندا.

ڕێز و پێزانینی زۆرم بۆ هەموو لایەکتان.

عارف باوەجانی / سەرۆکی پارتی سەربەستیی کوردستان.

سەرچاوە: ماڵپەری خاکەلێوە - ڕێکەوتی: ٢٤ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی کورد وچەند سرنجێک

لوقمان زەهرایی

لە دوای تەواو بوونی یەکەم کۆبونەوەی ٣٩ حیزبی بەشدار لە هەر ٤ پارچەی کوردستان لە هەولێر ودیاری کردنی ڕێژەی ئەندامانی کۆمیتەی ئامادەکردنی کۆنگرە، نارەزایەتی بەشێک لە حیزبەکانی باشور وڕۆژهەلاتی کوردستانی لێکەوتۆتەوە وئەو لایەنانە پێیان وایە کە پشت گوێ خراون ورێگە نەدراوە کە نوینەری حیزبەکانی وانیش ئەندامی کۆمیتەی ئامادەکاری کۆنگرەی نەتەوەیی بن. بە پێێ هەوالەکان لە رۆژهەلاتی کوردستان پژاک وپارتی ئازادی کوردستان وسازمانی خەباتی کوردستانی ئێران نارازین لە ئاکامی کۆبونەوەی حیزبەکانی دیکەی رۆژهەلات وبۆ ئەو مەبەستەش گلەیی وگازەندە ورەخنەی خۆیان بردۆتە بەردەم سەرۆکی هەرێم وگۆیا ئەمرۆ لە گەڵ کاک مەسعود بارزانی کۆبونەتەوە، بەلام بێ هیچ ئاکامێکی ئەرێنی کۆبونەوەکە کۆتایی پێ هاتووە.

بە باوەری من بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد، نابێ تەنیا حیزبەکانی تێدا بەشداربن ونابێش هیچ کام لەو حیزبانەی کە خۆیان بە حیزبی کوردی دەزانن وباوەریان بە کورد و کوردستان هەیە بخرێنە پەراوێزەوە. بەشداری هەموو حیزبە بچوک وگەورەکان لە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد دا پێویستە ولەوش گرینگتردەبێ لەو کۆنگرەیە دا نوێنەرانی چین وتوێژەکانی دیکەی کۆمەلگاش بەشداربن. مادام باس لە نەتەوە دەکرێ وباس لە چارەنووسی نەتەوەیەکی دابەش کراو بە سەر ٤ ولاتدا دەکرێ، بەشداری روناکبیرانی کورد، نوینەرانی ژنان، لاوان، خویندکاران، ماموستایانی زانکۆ، رۆژنامەوانان، نوسەران وماموستایانی ئاینی ورێکخراوەکانی مەدەنی گەلێک گرینگە. لە غەیری ئەوە دا کۆنگرە دەبێتە کۆنگرەی حیزبەکان ولەو بەینەش دا ململانەی حیزبی وبەرژەوەندی حیزبی کێشە خولقێن دەبێ وکۆنگرە هیچ دەسکەوتی ئەرێنی ومەلموسی نابێ.

بەشی: دوویەم

گرتنی کۆنگرەی نەتەوەیی کە باس لە کێشەی سیاسی کورد ودیارکردنی رێگای چارە بۆچارەسەری ئەو قەزیيە گرینگە دەکا حەساسیەتی زۆر لە لای داگیرکەران دروست دەکا وهەربۆیەش بەشداری نوینەرانی هەموو چین وتوێژەکانی کۆمەلگای کوردی گەلێک گرینگە بۆ یەکیتی وتەبایی ویەکریزی لە هەمبەر داگیرکەران . ئەگەرلە ئێستاوە دووبەرەکی وناکۆکی دروست بێ، بە دڵنیایەوە کۆنگرەی نەتەوەیی هیچ سەرکەوتنێک بە دەست ناهێنێ ووەکوو کۆبونەوەکانی " یەکێتی ولاتانی عەرەبی" لێدی کە جگە لە شەڕە دندوکە ولێک تۆران ودژایەتی یەکترکردن هیچ دەسکەوتێکی تری نابێ. با لەوەش گەرێێن کە بەراستی کام لەوهەموو حیزبانەی سەرساحەی سیاسی کوردستان نەتەوەیی بیردەکانەوە سیاسەت و ئامانجیان نەتەوەییە وبەرژەوەندی حیزبی وەسەرەوەی بەرژەوەندی نەتەوەیی ناخن؟

سەرچاوە: دیواری فیسبووکی نووسەر

سەرچاوە
Serchawe

چۆن کۆنگرەیەکی نەتەوەیی؟!

هەڤاڵ نەژاد

دووشەممەی رابردوو ۲۲ی۷ی ۲۰۱۳ بۆ یەکەمجار لە مێژووی کوردا، بەشێکی زۆری ئەو حیزبانەی لە ڕابردوودا خوێنی یەکدیان دەڕشت و پێیانوابوو هەر خۆیان بەتەنها نوێنەر و رابەری هەموو کوردن، کۆبوونەوە و گوتیان کۆنگرەی نەتەوەیی دەبەستین. هەر ئەوەندە بۆ خۆی جێگەی دڵخۆشییە.

ئەگەرچی کاتی سەرنجراکێشی ئەم کۆبوونەوەیە هاوکاتە لەگەڵ درێژکردنەوەی ماوەی سەرۆکایەتیی هەرێم و ئەم خولەی پەرلەمانی باشوور! دەکرێ وەک کارێک بۆ کەمکردنەوەی باس و خواسی ئەو کارە و لە بیربردنەوەی بێ. لە لایەکی دیکە بەهۆی نزیکی وادەی هەڵبژاردن، دەکرێ وەک بانگەشەیەکیش بۆ هەڵبژاردن بەکاربێ، بەگوێرەی وتاری سەرۆکی هەرێم لە کۆبوونەوەکەدا، بڕیارە دوای مانگێکی دیکە کۆنگرەکە ببەسترێت!

وەک لە راگەیدنەکانەوە باس کرا، دەوڵەتانی داگیرکەری کوردستان، ئاگاداری ئەم کۆبوونەوەیە هەن و پێیان راگەیاندراوە! چۆن ئاگاداری و پێڕاگەیاندنێک؟ ئەمەیان دیار نییە و دەکرێ مرۆڤ بیری بۆ هەندێ بابەت بچێ. ئایا کاریگەریی بەرنامەی ئەو وڵاتانە لەم کۆبوونەوەیە و پاشتریش کۆنگرەکە ئەگەر ببەسترێ، نابێت؟ بەتایبەت بوونی دوو لایەنی بەهێزی ئەو کۆبوونەوەیە، کە وەک باس دەکرێت دۆستی دوو دەوڵەتی داگیرکەرن، یا لانیکەم پەیوەندییان باشە لەگەڵیاندا. پارتی دیموکراتی کوردستان، دۆستی تورکیا و لە ئێستاشدا ئاماژە بەوە دەکرێت پەیوەندیی پارتی کرێکارانی کوردستان و دەوڵەتی ئێران بەرەو خۆشبوونە، بەتایبەت دوای ئەوەی جەمیل بایک بۆتە هاوسەرۆکی کۆما جڤاکێن

کوردستان، کە وەک دۆستی ئێران دەناسرێ و پەیوەندیی پەکەکە لەگەڵ ئێراندا لە ڕێگەی ئەوەوەیە.

خاڵێکی دیکەی جێگەی سەرنج، لە وتاری سەرۆکی هەرێم لە کۆبوونەوەکە و لەو ڕاگەیاندراوەی پاش کۆبوونەوەکە بڵاوکرایەوە، ئەوەیە کە ئاماژە بەهەندێک قسەی سواو کراوە کە هەمیشە باس دەکرێن، وەک؛ مافی مرۆڤ، ئازادی، مافی ژنان، ئاشتی و پێکەوەژیان، هەروەها خەباتی سیاسیی بەبێ چەک! بەڵام بە یەک وشەش ئاماژە بە ڕەوشی ڕۆژئاوای کوردستان ناکات کە پێویستە بابەتێکی هەرە لەپێش و خێرا بێ و هەڵوێستێکی هاوبەش بۆ پشتیوانیی کوردانی ئەو پارچەیە دەرببڕن، کە شەڕ بەردەرگای پێ گرتوون.

لە کۆبوونەوە و وتار و ڕاگەیاندراوەکانی کۆبوونەوەکەدا، ئاماژە بە زمانی دیالۆگ و ئاشتی کراوە، بەڵام ئاماژە بە زمانی ستانداردی کوردی نەکراوە کە بۆ کورد ئەم زمانە ستانداردە، لەوانی دی باشترە! ئاخر ئێستاش کوردی پارچەکان لەیەک ناگەن و زۆرجار بە زمانی نەتەوەی داگیرکەر لەگەڵ یەک قسە دەکەین، کرمانجێکی باکووری لەم نووسینەی من ناگات! لەوەتی کورد هەیە، زمانی شەڕی لەگەڵ خۆی نەبێ، لەگەڵ کەس نەیبووە. زمانی ئاشتی و دیالۆگ، دەبێ داگیرکەران فێری بن، کە ئەستەمە. زمانی ستاندارد بۆ خۆمانە و بۆ ئەوەیە هەولێرییەک بزانێ ئامەدی و کرماشانییەک چی دەڵێن، بۆ ئەوەیە لەیەک نزیک بینەوە و هەست بکەین نەتەوەیەکین. ئەگەر بڕیاربێ کۆنگرە بکرێ پێویستە زمانی ستاندارد لە کارە هەرە پێشینەکانی کاری کۆنگرە بێ.

لە کۆبوونەوەکەدا، نوێنەری ٣٩ پارتی ٤ بەشی کوردستان (باکوور، باشوور، ڕۆژهەڵات، ڕۆژئاوا) بەشداربوون، بەڵام نوێنەری کوردانی خۆراسان و لوبنان و وڵاتانی سۆڤیەتی پێشوو، ...هتد تێدا نەبوون، ئەگەر بڕیاربێ ئەوانە کورد بن و کوردیش نەتەوە بێ و کۆنگرەکەش نەتەوەیی بێ، دەبێ نوێنەری ئەوانیشی تێدا بێت. هەروەها مەرج نییە هەموو بەشداران حیزب بن. چەندین کەسایەتی نەتەوەیی لە پارچە جیاوازەکاندا هەن، سەر بە هیچ هێزێکی سیاسی نین، بەڵام کەسایەتیی نەتەوەیین و، لە ڕابردوودا بە گوێرەی توانایان کاریان بۆ ئەوە کردووە کۆنگرەی نەتەوەیی ببەسترێت.

ئەگەر کۆنگرە بەسترا، زۆر گرنگە ئەنجامی کۆنگرە بە شێوەیەک نەبێ کە هەموو ئەوانەی دەها ساڵە هیواخوازی کۆنگرەی نەتەوەیین، پاشگەز ببنەوە و بڵێن خۆزگە هەر نەکرایە. لە وتاری سەرۆکی هەرێم و ڕاگەیاندراوی کۆبوونەوەکە، هەروەها کار و کرداری هێزە بەشدارەکانی کۆبوونەوەکەدا زۆر باسی پێکەوەژیان دەکرێ، ئەگەر پێکەوە ژیان هەر ئەوەبێ کە تا ئێستا پێکەوە ژیاوین، هیچ! گرنگ ئەوەیە وتاری کۆنگرە پێکەوە نەژیان بێ، داگیرکەر لە ماڵی خۆی و ئێمەش لە ماڵی خۆمان، وەک دراوسێ پەیوەندیمان هەبێ.

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

زۆرینەی هێزە بەشدارەکان نەتەوەیی نین، هیواخوازین وتاری کۆنگرە ئەگەر بەسترا، بە هەمانشێوە نانەتەوەیی نەبێ. هەرچەندە ئەمەش چاوەروانییەکی زیادە لەو هێزانە. بەڵام چ بکەین، باش و خراپ ئەوانمان هەیە، ئەو هەبوونەی ئاوا هەن! بێ هیوا نیم، بەڵام هەرچی لێی دەڕوانم ئەم کۆنگرەیەش دەرمانی دەردمان ناکات، چونکە ناتوانم هیچ هیوایەک لەسەر ئەو هێزانە هەڵچنم، هیوادارم هەڵەبم.

لەگەڵ بوونی هەر کەموکوڕییەکیشدا، ئەنجامدانی ئەو کۆنگرەیە کارێکی باشە و جێگەی دڵخۆشییە، لانیکەم دەبێتە سەرەتایەک بۆ شکاندنی ئەو کۆتەی تا ئێستا ترس لە شکاندنی هەبوو. ئەگەر لەسەرەتاشدا ئەنجامی باشی نەبێ، دەکرێ لە داهاتوودا یەکێتی و یەک گوتاری نەتەوەیی لێ سەوز ببێ.

سەرچاوە: ماڵپەری ناوەندی نووچە و شرۆڤەی رۆژ - رێکەوتی: ٢٤ی جوولایی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

بۆ کەسایەتی، حیزب و لایەنە سیاسییەکانی کوردی بەشدار لە کۆنگرەی نەتەوەیی

نوید کرمی

چارەسەری پرسی کورد لە چوار پارچەی کوردستاندا

لە هەر قۆناغێکی زەمەنیدا شێوەو مێتۆدی خەبات بۆ وەدەستهێنانی مافو داخوازییە رەواکانی خەڵک لەلایەن ئەحزابی سیاسی بەپێی سیاسەتو هەڵسوکەوتی دەسەڵاتی حاکم لەو وڵاتەو چۆنیەتی تێڕوانینو بەرخوردکردنی لەگەڵ ئەو داخوازییانە دیاری دەکرێ، بەڵام هەلومەرجی ناوخۆییو ناوچەییو جیهانی لە چۆنیەتیو چەندایەتی بەرەوپێشچوونی ئەو خەباتە کاریگەر دەبن.

کوردستان کە بەسەر چوار وڵاتی ئێران، عێراق، تورکیەو سووریەدا دابەش کراوە، هەر پارچە خاوەن جوڵانەوەو مێژووی تایبەت بە خۆیەتیو بەپێی هەڵسوکەوت و تێڕوانینی دەسەڵاتەکانی حاکم بەسەر هەر پارچە لە کوردستان پرسی کورد لە رووی ئاستی چارەسەری جیاوازی تێدایەو لە یەک ئاستدا نییە.

وەک دەبینین لە باشووری کوردستان ئێستا دەسەڵاتێکی کوردی حاکمییەت دەکات و کرانەوەیەکی یەکجار زۆر بە نیسبەت دیمۆکراسیو پرسی نەتەوەیی لە ئارادایە.

لە باکوور پاش ئەو هەموو خەبات و تێکۆشانانەی رۆڵەکانی کورد چ لە شاخ و چ لەسەر شەقامەکان و چ لە

سەرچاوە
Serchawe

پارلەمانەکانی تورکیەدا، ئێستا پرسی کورد گەیشتووەتە قۆناغی وتوویژو هەوڵی تەعامۆڵ و چارەسەری دەدرێت، کە مەوقعییەتی سیاسیی تورکیە لە جیهان و یاساو سیاسەتەکانی ئەو وڵاتە بە نیسبەت پرسە ناوخۆییەکان کاریگەری یەکجار زۆریان هەیە.

لە تورکیەدا بەهۆی یاسای نیمچە دیمۆکراسی و هەوڵ و داخوازەکانی بۆ پەیوەستبوون بە یەکیەتی ئۆرووپا، دەرەتانی پێکهێنانی حیزبی سیاسی و خەباتی مەدەنی و پارلەمانی بە مەبەستی چارەسەری مەسەلەی کورد بوونی هەیە، بۆیە خەباتی چەکداری لەو شێوەیە کە پارتی کرێکارانی کوردستانی تورکیە (P.K.K) بەڕێوەی بردووە گونجاوی ئەو وڵاتە نەبووە، بەڵکوو بەو هۆکارانەی کە باس کران، لەو وڵاتەدا دەرەتانی چارەسەری مەسەلەی کورد لە ڕێگای خەباتی سیاسی و مەدەنی بوونی هەیەو دەکرێ لەو ڕێگایەوە بە ئاکامێکی باش بگات.

لە کوردستانی سووریە کورد بەهۆی لاوازبوونی دەسەڵاتی (بەشار ئەسەد)و شەڕی ناوخۆیی ئەو وڵاتە، دەروات دەسەڵاتێکی دیمۆکراتیک بۆخۆی پێک بێنێت، ئەگەرچی هەندێ لایەن هەوڵی ئەوە دەدەن تا دەست بەسەر ئەو دەستکەوتانەدا بگرن و ئەو دەستکەوتانە بە حەزفو پەراوێز خستنی حیزبو لایەنە سیاسییەکانی ئەو پارچەیەی کوردستان بەناو خۆیەوە سەبت بکات، کە پێویستە کەسایەتییەکانی کورد لەو کۆنگرەیەدا لەقاوی ئەو سیاسەتانە بدەن و هەرجۆرە هەوڵێکی لەو شێوەیە لە لایەن هەر حیزب و لایەنێکەوە مەحکوم بکەن و بە کردەوەش پێشی پێ بگیردرێت.

بەڵام کوردستانی ئێران بەهۆی سیستەمی تۆتالیتەری کۆماری ئیسلامیی ئێران و حاکمییەتی تئۆکراتێک و داخراوبوونی یاسای بنەڕەتی ئەو وڵاتە، هیچ جۆرە کرانەوەیەک بە نیسبەت پرسی کورد لەو ولاتە نابینرێت، حیزبە کوردییەکان ناچار کراون تا وڵاتەکەیان بەجێبهێڵن، هیچ دەرەتانێک بۆ تێکۆشانی سیاسی و مەدەنی و فەرهەنگی لە ئارادا نییە. جگە لەوە خەڵکی کوردستانی ئێران بەردەوام لەژێر گوشارو سیاسەتەکانی کاربەدەستان و بەکرێگیراوانی کۆماری ئیسلامیی ئێراندا تووشی دەیان و هەزاران دیاردەی کۆمەڵایەتی و سیاسی دەبنەوە کە بە مەبەستی لەنێوبردن و بنبڕکردنی هەرجۆرە هەوڵ و بیرۆکەیەکی نەتەوەیی و ئازادیخوازی لە لایەن حاکمییەتەوە بەڕێوە دەچێ.

کۆنگرەی نەتەوەیی کورد کە مانگی داهاتوو لە هەولێری پێتەختی هەرێمی کوردستان دەگیردرێت، پێویستە تا بە ئاوڕدانەوە بە واقعییەتی سیاسی هەر پارچەیەک باس لە چۆنیەتی و شێوەی خەبات لەو پارچەیە بکات و هەوڵی تەواوی بخاتە گەڕ بۆ چەسپاندنی پلادفۆرم و یاسایەک بە مەبەستی یارمەتیدان و پشتیوانی سیاسیی حیزب و شۆڕشگێڕانی کورد لەو پارچەیە بۆ گەیشتن بە ویست و مافە ڕەواکانیان و لە ئاکامدا چارەسەری پرسی کورد لەو وڵاتە.

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

مەسەلەیەک کە وەک پرسیار دێتە گۆڕی ئەمەیە کە: کۆنگرەی نەتەوەیی کوردو بەڕێز سەرۆکی هەرێمی کوردستان کاک مەسعوود بارزانی چۆنو چەندە دەبنە پلادفۆرمو گوشارێک بۆ کۆماری ئیسلامی ئێران تا پرسی نەتەوەیی لە ئێراندا لە رێگای سیاسی و مەدەنییەوە چارەسەر بکات؟ چۆن ئێران دەسەڵاتی سیاسی و بەڕێوەبەری لەو پارچەیەدا رادەستی حیزبە سیاسی و هەڵبژێردراوەکانی خەڵکی کوردستانی ئێران دەکات؟ چۆن و بە چ شێوەیەک کۆماری ئیسلامی ناچار بە رێفراندۆمی یاسای بنەڕەتی ئێران بۆ جێگیربوونی یاسایەکی دیمۆکراتیک لەو وڵاتە دەکات؟

لە نیهایەتدا خەڵکی کوردستانی ئێران چارەنووسی خۆیان دیاری دەکەن، چاوەڕوانی ئەوەیان هەیە تا بەڕێز سەرۆکی هەرێمی کوردستان و حیزبە سەرەکییەکانی پارچەکانی دیکەی کوردستان پشتیوانیان بن لە وەدەستهێنانی ئامانجەکانیان و یارمەتییان بدەن لەو رێگایەدا.

سەرچاوە: رۆژهەڵات تایمز - رێکەوتی: ٢٥ی جوولای ٢٠١٣

کۆنگرەی نەتەوەیی دەبێتە "شەرعیەتدان بە ناشەرعیەت"؟

ڕێبوار کەریم وەلی

کۆنگرەی نەتەوەیی دەبێتە

جارێ هەر لە سەرەتاوە ئامادەکارییەکان بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی بە مشتومڕ و بچووککردنەوەی بۆ ئاستی حیزبایەتی دەستیپێکرد. ئینجا قسە لەسەر ئەوەکرا کە کێ سەرۆکی کۆنگرە بێت و کێ ڕابەرایەتی بکات؟

ئەو دوو خاڵەی سەرەوە دەریدەخات کۆنگرەی نەتەوەیی کورد لە کاتێکدا دەبەسترێت کە هێشتا وادەی نەهاتووە و پەلە کراوە لە بەستنەکەی . هۆکارەکەشی گەلێک ڕوونە، نەبوونی ستاتۆیەکی یەکسان لەنێوان هێز و لایەنە بەشداربووەکانی کۆنگرە وایکردووە نەتوانرێت دەستنیشانی ئەوە بکرێت کە کێ دەبێ لەسەر کام کورسی دانیشێت؟

بە واتایەکی دیکە باشووری کوردستان بە ناوە دانپێدانراوەکەی کە (هەرێمی کوردستان - عێراق)ە تاکە پارچەی کوردستانە ستاتۆیەکی جێگیری هەیە و دانپێدانراوە و دەتوانێ لەسەر ئاستی داوودەزگا بڕیاردەرەکانی وجودی هەبێ، ئەوانیدیکە حیزب و تەڤگەرن، بۆیە ئاستی کۆنگرەکەش بووەتە حیزبی و حیزبەکانیش ناهەقیان نییە ئەگەر بیانەوێ بۆ بەرژەوەندی حیزبیی خۆیان هەوڵبدەن.

ئەمە لایەکی مەسەلەکەیە، بەڵام پرسیاری جەوهەری ئەوەیە کە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد چی دەبێت؟ کاتی خۆی کە بەرەی کوردستانی لەنێوان هێز و لایەنە سیاسییە چەکدارەکانی باشوور دروستکرا، ئەم بەرەیە توانی بە کردەوە (بەرە) بوونی خۆی تاوەکو هەڵبژاردنەکانی ساڵی ١٩٩٢ بپارێزێت و هەڵوێست و بڕیارەکانی بۆ هەموو لایەک جێگەی ڕێز بوون و

هێزەکان گوێڕایەڵی بڕیار و ڕاسپاردەکانی بوون.

بەرەی کوردستانی میکانیزمێکی چ بۆ سەرکردایەتی و چ بۆ بڕیار وەرگرتن هەبوو کە توانی بە باشترین شێوە دەرفەتی زێڕینی ساڵی ١٩٩١ بقۆزێتەوە. ئێستا ئەم هاوسەنگییەی ئەوکات هەبوو بە هیچ شێوەیەک نابینرێت.

کۆنگرەی نەتەوەیی کورد ئەگەر تەنیا شتێکی سیمبوولی بێت، ئەوا ئەو هەموو مشتومڕەی پێویست نییە، بەڵام ئەگەر میکانیزمێکە بۆ بڕیار وەرگرتن لەسەر ئایندەی کورد لە ناوچەکەدا ئەوە دەبێ بتوانێ میکانیزمەکان دیاریبکات و بەشداربووانیشی پابەندی بڕیار و ڕاسپاردەکانی بن، بەڵام دووبارە گرفتێکی دیکە سەر هەڵدەداتەوە کە ئەویش ئەوەیە قووڵایی وابەستەیی هێزە کوردییەکانی هەر چوار پارچە بە چوار وڵاتەکەی دراوسێ هێندە ڕۆچووە کە ئەستەمە بتوانرێت سیاسەتێک بەرهەم بهێنرێت تەجاوزی بەرژەوەندیی مانەوەی حیزب و لایەنەکان بکات لە گۆڕەپانی سیاسیی ناوچەکەدا.

نموونەی هەرە زیندوو ئەو ڕێککەوتننامەیەیە کە لە هەولێر لەنێوان ئەنجوومەنی گەلی ڕۆژئاوای کوردستان و ئەنجوومەنی نیشتمانی کورد واژوو کرا.

مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێمی کوردستان بۆ ڕێگرتن لە شەڕی براکوژی لە ڕۆژئاوا، ڕێککەوتننامەکەی دروستکرد، بەڵام ئەو ڕێککەوتننامەیە دواتر بە کردەوە باڵادەستیی پارتی یەکێتی دیموکراتی (PYD) ی کردە ئەمری واقیع . لەو ڕۆژەوە تائێستا کەوا ساڵێک بەسەر ڕێککەوتننامەکەدا ڕەتدەبێ، (PYD) پابەندی یەک خاڵ و بڕیاری ئەو ڕێککەوتننامەیە نەبووە کە لە هەولێر ئیمزا کراوە! تاکلایەنانە حوکمی ڕۆژئاوای کوردستان دەکات و هەر کەسێک بیەوێت بوونێکی سەربازی یان ڕێکخراوەیی هەبێت، یان دەکوژرێت یان دەرفێنرێت.

هەموو ئەوانەش کە دەکرێن لەژێر چەتری ڕێککەوتننامەی بەنێوبانگی هەولێردا دەکرێن و هەموو کردارەکانیش شەرعییەت لەو ڕێککەوتننامەیە وەردەگرن.

سبەی کۆنگرەی نەتەوەیی تەحریمی شەڕی براکوژی دەکات، بەڵام پارتی ژیانی ئازادی کوردستان (پژاک) بەردەوام دەبێ لەسەرکوتێکی سیاسیانەی حیزبەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان! باسی خەباتی مەدەنی و ئاشتیانە دەکات، بەڵام PYD و YPG بەردەوام دەبن لە تاکڕەوی و گرتنی چالاکڤانانی سیاسی و مەدەنی لە ڕۆژئاوای کوردستان! باسی دانوستاندن و چارەسەری دەکات، بەڵام پارتی کرێکارانی کوردستان بەردەوام دەبێ لە ناردنی هێز بۆ ڕۆژئاوای کوردستان و ڕێگە نادات

سەرچاوە Serchawe

بەشی: دوویەم

هیچ هێزێکی دیکەش لەوێ کاربکات!

باسی هاوکاری و هاریکاری دەکات، بەڵام کاتێک دەروازە سنوورییەکان بۆ سەرانە وەرگرتن لە خەڵکی رەشوڕووتی رۆژئاوای کوردستان بەکاردەهێنرێن و دادەخرێن، دنیا بەسەر حکومەتی هەرێمی کوردستاندا خراپ دەکرێت!

سبەی هەموو ئەوانەش لەژێر چەتر و دروشمەکانی کۆنگرەی نەتەوەیی کورددا دەکرێن ، کەواتە قسەیەکی شادڕەوان جەوهەر نامیق هەیە کە سەبارەت بە کۆنگرەی پارتی کردبووی، رێک بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی کوردیش لە شوێنی خۆیەتی کاتێک گوتی:"کۆنگرە شەرعیەتدانە بە ناشەرعیەت".

سەرچاوە: ماڵپەری رووداو نێت - رێکەوتی: ٦ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی و بەکوردی کردنی ئیسلام..!

مەشخەڵ کەوڵۆسی

بەهەموو پێوەرەکان کۆنگرەی نەتەوەیی هەنگاوێکی گرنگ و پڕبایەخە، بەتایبەت لەم چرکەساتەدا کە نەخشەی سیاسی ئەم ناوچەیە بەمانا فراوانەکەی دادەڕێژرێتەوەو سەردەم سەردەمی نەتەوەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستە.

ناوچەکە پێدەنێتە ناو قۆناغێکی تازە لەمێژووی خۆیەوە، کەدەکرێ بە سەردەمی ئیمپریالیزمی تازە ناوی بنێین. جا ئەگەر لەسەردەمەکانی تردا، بۆ نمونە لەسەدەی بیستدا چانسی کورد نەبوبێت و ئیمپریالیزمی ئەوروپی(فەرەنسی و بەریتانی) هیچیان بۆ کورد پێ نەبوبێت و لەبەرانبەردا هەریەکە لەعەرەب و تورک و فارس بوبنە خاوەنی دەوڵەتی نەتەوەیی. ئەوا لەم قۆناغە تازەیەدا کورد کاندیدە بۆ ئەوەی دەوڵەتی نەتەوەیی دابمەزرێنێ، لەبەر هۆیەکی سادە، ئەویش ئەوەیە کورد وەکو بکەرێکی تازەی سیاسی لەناوچەکەدا، کوردستانیش وەکو ژێرخانێکی گرنگی کانزای سروشتی، مادەی خاون و هێشتر سودیان لێوەرنەگیراوە. هەر دەست بردنێ بۆ کارتی کوردی تەواوی هاوکێشەکانی ناوچەکە دەگۆڕێت.

لەم گۆڕانەشدا هەم بەرژەوەندیەکانی کورد دابین ئەبن بەوەی خەونی لەمێژینەی دێتە دی و دەوڵەتی سەربەخۆ ڕا ئەگەیەنێت. هەم جەمسەرەکانی ململانێ لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا قایل دەبن، چونکە دروست بونی دەوڵەتێکی کوردی هێڵەکانی لێکخشانی لایەنە ناکۆکەکان دەبچڕێت و لەڕووی جوگرافیەوە بەرەکانیان لێک دوور دەخاتەوە. بواری ئەوەیان نامێنێ وەک ئیستا تێکەڵ ببن و یەکتر قەتڵ و عام بکەن. ئەمەش وادەکات بۆ ماوەیەکی درێژ پشو بدەن و جۆرێ لە ئارامی بگەڕێتەوە بۆ ناوچەکە.

دیارە زلهێزە هەرێمی و نێودەوڵەتیەکانیش لەهاتنە پێشەوەی ئەو کارتە کوردیە هەم سودی ئابوری خێرا وەر ئەگرن و هەم لەڕوی ستراتیژی دوور مەوداشەوە پانتاییەکی تازەیان بۆ جوڵان و مانۆڕکردن دێتە بەردەم. جوگرافیایەکی تازەی جوڵەیان بۆ دروست ئەبێ کە بەمانای وشە ئامادەیە بۆ وەبەرهێنان لەمەودای دووردا. بەوەش ململانێکانیان خاوتر ئەبێتەوە چونکە بوارەکانی لێکخشانی زبریان کەمتر ئەبێتەوە چونکە هەلی تازەیان دێتە بەردەم بۆ وەبەرهێنانی ئابوری و دیپلۆماتی..هتد.

لەبەرانبەردا ئاشکرایە ڕێگەی ئەم سیناریۆیە بەگوڵ نەچێندراوە و تەنگ و چەڵەمەو کۆسپی زۆری لەڕێیە و تەخت کردنی کۆسپەکانیش بەر لەهەرشتێ خواستێکی بەهێزی کوردی پێویستە. جێگەی خۆشحاڵیە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد ئەو خواستە بەهێزەی کورد پیشان ئەدات. هەروەها ئاماژەیەکی ڕونیشە لەسەر ئەوەی سەرکردەکان و بژاردەی سیاسی کورد لە ئێستادا وشیاریەکی باشی بەرانبەر بارودۆخی ناوچەکە و پێگەی کورد تیایدا هەیە. هەمان ئەو بژاردە سیاسیەی سەدەکانی پێشو نیە کەلەوشیاریەکی

لاوازەوە توخنی بارودۆخەکان ئەکەوتن و دواجار هەلەکانیان لەدەست ئەدا.

بەبڕوای ئێمە یەکێک لەو نەخۆشیانەی کە تائێستا کورد نەیتوانیوە تێی بپەڕێنێ و هەمیشە زیانی گەورەی لەکورد داوە و لەم چرکەساتەشدا خەریکە ئەبێتە کۆسپی هەرە گەورە لەڕێی ئامانجە گەورەکەی کورددا. بریتیەلەوەی کورد نەیتوانیوە ئیسلامێکی ڕەسەن بەتام و بۆنی کوردی، بەتێگەیشتنی کوردی، بەرهەم بێنێت. قوتابخانەیەکی کوردی نیە کەبە ئەقڵی کوردی بەرەچاوکردنی بارودۆخی کوردستان لەدەقەکانی ئیسلام ڕابمێنێ و فەتواو دیدو بۆچونی ئاینیمان لەسەر کێشەکان بۆ بەرهەم بێنێ و مرۆڤی کورد ئاراستە بکات بەجۆرێک سودی دین و دنیای پێ بگەیەنێت و کۆمەڵگەی کوردیش بەرەوپێش بەرێت و بیگەیەنێتە کەناری ئارامی.

بەڵکو بەردەوام ئەقڵی ئاینی کوردی لەژێر هەژمونی ئەقڵی عەرەبیدابوە، بەڕادەی کەمتر لەژێر هەژمونی ئەقڵی ئاینی تورکی و فارسیدا بوە. ئەمەش وایکردوە ئەو نەتەوانە هەمیشە بەناوی ئیسلامەوە دەرفەتەکان لەدەستی کورد دەربکەن و لەچرکەساتە هەستیارەکانی مێژوی ناوچەکەدا، لەئان وساتی گۆڕانکاریە گەورەکاندا، ئاینیان کردۆتە میکانیزمی خەڵەتاندنی کورد و سەرقاڵ کردنی بەشەڕێکەوە کە شەڕی خۆی نەبوە. تەنانەت بەگوێرەی تێگەیشتنی خۆیان لەئاین کوردیان کەمەندکێش کردوەبۆ گۆڕەپانە دوورەکان و لەوێ شەڕی بەرژەوەندیەکانی خۆیان بەکورد کردوە. سوارەی حەمیدیە لەسەدەی بیستەم دا باشترین نمونەی ئەم ڕاستیە تاڵە بێت.

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

لەئێستاشدا واهەمان سیناریۆ دووبارە ئەبێتەوە، ئەبینین بەگوێرەی بەرژەوەندی کۆمەڵگە عەرەبییەکان لەلایەن بیرمەندانی ئاینی عەرەبەوە فەتوا بەرهەم دێت. کەچی حەرفیەن لەکۆمەڵگەی کوردستاندا جێبەجێ ئەکرێ. هەرکات ئەوان پێویستیان بێ، لاوانی ئێمە جیهاد ئەکەن، تەنانەت لەدژی خودی خۆیشمان و لەم چرکەساتەشدا کە هەموو گرەوەکانی کوردی تێدا کۆبوەتەوە. وەک ئەوەی لە ڕۆژئاوای کوردستان ئەی بینین. بەهەموو وردەکاریەکانیەوە.

جا ئەگەر ئەو حاڵەتە ناتەندروستە لەماوەکانی ڕابردودا بۆ لاوازی وشیاری کورد گەڕابێتەوە. ئەوا لەئێستادا کە کورد کۆنگرەی نەتەوەیی ئەبەستێ بۆ دانانی پلانێکی نەتەوەیی تاکو کورد لەمیانەیەوە مامەڵە لەگەڵ کۆی ئەو بارودۆخەدا بکات کەئێستا هاتۆتە پێشەوە. ئەوا پێشنیار ئەکەم دیدی لیژنەکە فراوان و گشتگیر بێت و دەستنیشان کردنەکانیشیان بۆ کێشەکان واقیعی بن. تاکو چارەسەر و پلانەکانیان ڕاستەوخۆ بچنە خزمەتی کێشەی کورد و گەیاندنی کورد بەو ئامانجی سەربەخۆییەی کەلەئێستادا زۆربەی مەرجە بابەتیەکانی هاتونەتە دی و تەنها خۆ کاملکردنی کورد و پلانێکی ژیرانەی ماوە.

بۆ ئەو مەبەستە بەپێویستی ئەزانم پێشنیاری دروستکردنی قوتابخانەی بەرهەم هاوردنی فەتواو خوێندنەوەی دین بەچاوێکی کوردیەوە. بخەمە بەردەم کۆنگرەیی نەتەوەیی. تاکو بەگوێرەی هەلو مەرجی کۆمەڵگەی کوردی فەتوا بەرهەم بهێنرێ و لەم چرکەساتەدا ئاین نەبێتەوە بەربەست لەبەردەم خەونی سەربەخۆیی کورددا. ڕاستە ئەم ئامانجە قورس و درێژخایەنە. بەڵام هەموو هەنگاوێک با دوریش بێت هەر ئەبێ سەرەتایەکی هەبێت. هەبونی پارت و کەسایەتیە ئیسلامیە کوردیەکانیش لەکۆنگرەکەدا خاڵێکی پۆزەتیڤە ئەکرێ ئەوان لەم لایەنەوە سود بە پلانە نەتەوەییەکە وەربگرن و وردەکاریەکانی جێبەجێ کردنی ئەم پێشنیارە بگرنە ئەستۆ. گەر پێویست بکات دەکرێ وردەکاری زیاتر سەبارەت بەم مەسەلەیە بۆ لایەنی پەیوەندیدار بخەینە بەرچاو. ئەگەر خودی پێشنیارەکە بەهەند وەرگیرا.

سەرچاوە: ماڵپەری خەندان - ڕێکەوتی: ٢٥ی جوولای ٢٠١٣

لە کونگرەی نەتەوەیی:

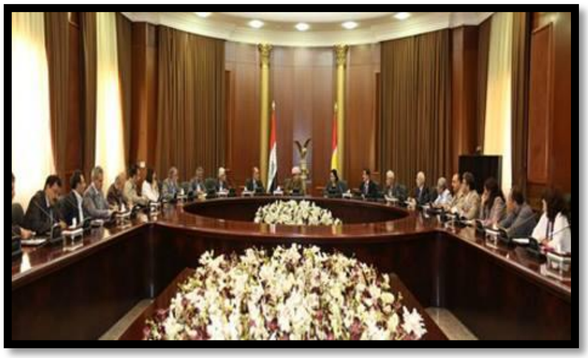

خالید محەممەد زادە

دیموکرات و کۆمەلە رازی، پژاک و پاک و سازمانی خەبات نارازی!

ناکۆکیو پێکەوە نەسازانی نۆ حیزبی رۆژهەلاتی کوردستان، ئەوانی ناچار کرد پەنا بەرنە بەر مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێمی کوردستان بۆ چارەسەرکردنی کێشەکانیان لە سەر نوینەرایەتی کردنی کوردی رۆژهەلات لە کونگرەی نەتەوەیی کە بریارە لە شاری هەولیر ببەستریت. بەلام بارزانیش نەیتوانی کیشەکانیان چارەسەر بکاتو کوبوونەوە بی هیچ ئەنجامێک گواسترایەوە بۆ رۆژی شەممەی داهاتوو. ئەگەرچی لە کوبوونەوکەش سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران بەشداری نەکردو نوینەری پژاکیش بێدەنگی هەلبژارد وەک یەکێک لە بەشدارانی کوبوونەوەکە باسی کرد.

لە کوبوونەوەکەی ئەمرۆ، هەر دوو حیزبی دیموکراتو هەرسی کۆمەلە هەموو ناکۆکیەکانیان لە گەڵ یەک وەلا نابوو پێکەوە پێداگیریان دەکرد لە سەر مانەوەی ئەم لیژنە پێنج کەسیەی کە بۆ خۆیان پێکهینەری بوون. لە بەرامبەردا هەر یەکە لە پارتی ژیانی ئازادی کوردستان، پارتی ئازادی کوردستانو سازمانی خەباتی کوردستان نارازینو پێیانوایە پشتگوی خراونو فیلیان لی کراوە.

ئەوان رایانگەیاندووە دەبێت ئەو لیژنەیە هەلبوەشێتەوەو سەر لە نوی دابەش بکرێتەوە بە جۆرێک کە لیژنە نوییەکە پێک بیت لە ئەندامێکی دیموکرات، ئەندامێکی کۆمەلە، پاک، پژاکو سازمانی خەبات بەلام ئەم داوایە لەلایەن دیموکراتو

کۆمەلەوە قبول ناکرێت، قبول کردنی ئەم داوایەش بێگۆمان ناکۆکی نێوان لایەنەکانی دیموکراتو کۆمەلە لە گەل یەکتر دەنیتەوە، بۆیە بریاریان داوە لەم حالەتەدا پشتی یەکتر بگرن.

لەم کوبوونەوەکەی ئەمرۆ سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران بەشداری نەکرد. دەنگۆی ئەوەش هەیە کە نوینەرانی هەر یەکە لە پارتی ئازادی کوردستانو پارتی ژیانی ئازادی کوردستان کە بەشداری کووبونەوەکەی ئەمرۆی سەرۆکی هەرێم لە گەل لیژنە ٢١ کەسیەکە بوون دەعوەتی رەسمی نەکرابوون، بەلام ئەندامێکی پارتی ئازادی ئەم دەنگۆیە رەت دەکاتەوە. زانراوە ئەمرۆ بریار بووە تەنیا لیژنە پێنج کەسیەکەی رۆژهەلاتی کوردستان بەشداری بکەن لە کوبوونەوەکەی سەرۆکی هەرێم نەک کۆی ٩ حیزبەکەی رۆژهەلات.

بریار وایە رۆژی شەممەی داهاتوو کۆی ٩ حیزبەکەی رۆژهەلات دووبارە کۆببنەوە بە بەشداری یەکێتیو پارتی بۆ چارەسەرکردنی ئەو کێشەی هەیانە سەبارەت بە نوێنەرایەتی کردنی کوردی رۆژهەلات لە کونگرەی نەتەوەیی. مەسعود بارزانیش بە حیزبەکانی رۆژهەلاتی ووتوە برۆن کیشەکانی خۆتان چارەسەر بکەن ئەو جار وەرنەوە

ئەندامێکی پارتی ئازادی کوردستان لە کۆبونەوەکە ووتی: هیچ لایەنێکی رۆژهەڵات ناتوانێ نوێنەرایەتی خۆیان بدەن بە دوو تەیفی کۆمەلە و دیموکرات . بەلام ئەم قسەیە لە لایەن ئەندامانی هەر دوو حیزبی دیموکراتو سی کۆمەلەکە گویی لی رانەگیراو. ئەوان سوور بوون لە سەرمانەوەی لیژنە پێنج کەسیەکە. بەلام لەوە دەچیت پارتیو یەکێتی پشتگیری ئەم "قۆرغ کاریە" نەکەن وەک بەشداربویەکی ناو کوبوونەوەکە باسی لێوە دەکرد.

نوینەری پژاک لە کووبونەوەکی ئەمرۆ بێدەنگی هەلبژارد رەنگە ئەمەش بگەرێتەوە بۆ ئەوەی کە دلنیایی لە میوانانی باکور وەرگرتووە کە کاربکەن بۆ مانەوەی ئەم پارتە لە لیژنە پینج قۆلیەکەی رۆژهەلات، لێژنەیەک کە تیادا دیموکراتو کۆمەلە بالادەستنو ئەوانیش بە هیچ جۆرێک پژاک بە هیزێکی رۆژهەلاتی کوردستان نازانن.

بارزانی لە کوبونەوەکەی لە گەل لیژنەی ئامادەکاری کونگرە داوای لە هەموو لایەنەکان کرد کە وەک نوێنەری نەتەوەی کورد کار بکەن نەک وەک نوێنەری حزب و لایەنە سیاسییەکان.

"شەماڵ بەشیری" بەرپرسی پەیوەندیەکانی دەرەوەی پارتی ژیانی ئازادی کوردستان "پژاک" لە لێدوانێکدا بۆ نەوا وتی: یەکێک لە پرنسیپەکانی خەباتی ئامادەکاری تەوافوقە، بەڵام لایەنەکانی رۆژهەڵات بەهۆی نزیکایەتی پێشوەخت

بەشی: دوویەم

ڕێکەوتنێک لە ئارادا هەبوو، بۆ بێ بەشکردنی پژاک و سازمانی خەبات، هەر لەبەرئەوەش بەشداری کۆبونەوەی ئەمڕۆی دەستەی ئامادەکاری کۆنگرەیان نەکرد.

لەلایەکی دیکەشەوە "بابا شێخ حسێنی" سکرتێری گشتی سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران لە لێدوانێکدا بۆ نەوا وتی: هەر ٩ لایەنەکەی ڕۆژهەڵات لەو ئۆتێلەی تەرخانکرابوو بۆ کۆبونەوەی نوێنەری لایەنەکان کۆبوینەوە بۆ هەڵبژاردنی نوێنەرەکان ، بەڵام نەگەیشتینە ئەنجام بۆ دیاریکردنی نوێنەرەکان و پاشان کرا بە دەنگدان هەرسێ کۆمەڵە و دوو دیموکراتەکە توانیان ببنە ئەندامی دەستەی ئامادەکاریەکە.

بە هەر حال با چاوەری بین بزانین کۆبونەوەی ڕۆژی شەممەی ٩ لایەنەکەی ڕۆژهەلات دەبیت بە چیو کامەیان نوێنەرایەتی کوردی ئێران لە کونگرەی نەتەوەیی شاری هەولیر دەکەن. کونگرەیەک کە بی سەرنجدانە تەنانەت پێکهاتەی ئەندامانی هەر ئیستا لە کوردستانی ڕۆژهەلات رەخنەگری زۆرە

سەرچاوە: دیواری فیسبووکی نووسەر - ٢٠١٣

ئایا بۆ پێکهێنان یان نەهێنانی کونگرەی نەتەوەیی خەڵکی کورد تەنیا چاوەڕوانی ڕێکخراوە سیاسییەکان بن یان خۆیان ئەرکێکی زیاتریان دەکەوێتە سەرشان؟

فەرامەرز ئەڵماسی

کۆبوونەوەی ڕێکخراوە سیاسییەکانی هەر چوارپارچەی کوردستان بۆ پێکهێنانی کونگرەی نەتەوەیی هەواڵێکی زۆر دڵخۆشکەرە

بۆ هەموو کوردێک. بەڵام بەداخەوە زۆربەی ئەو مەترسییانەی لەو وتارەی سەر ماڵپەڕی ئینتیرنیتی پێشمەرگەکاندا هاتوون ڕاستن. بڕوانە:

کۆمیتەی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بۆ ئامادەکاریی کۆنگرەی نەتەوەیی لە لێواری هەڵوەشانەوە دا!

بەڕای من تەنیا خۆشحاڵی دەربڕینی خەڵک بۆ هاوکاری و یەکگرتنی ڕێکخراوە سیاسییەکان یان هەست بە مەترسی تێکچوونی هاوکاریکردنی ڕێکخراوە سیاسییەکان نیشانەی وشیاری سیاسیی خەڵک نییە. ئەگەر خەڵکی پارچەکانی کوردستان وشیاری پێویستیان بوایە دەبوایە لە ڕێگەی پێکهێنانی ڕێکخراوی مەدەنی سەربەخۆ و لە ڕێگەی چالاکی ئەم ڕێکخراوانەوە لەو شوێنانەی دەرفەتیان هەیە زۆر دەمێکە ڕێکخراوە سیاسییەکانیان ناچار بکردایە بە هاوکاری و یەکگرتن، نەک ئەوەی تەنیا چاوەڕوانی دەستی ڕێبەرانی ڕێکخراوە سیاسییەکان بن و لە کاتێکی وەهادا تەنیا بارەکەڵا و ئافەرین بۆ ئەوان بڵێن یان نفرین و دۆعای شەڕیان بکەن. ئەوان بە وشیاری سیاسیی دەیانتوانی و دەتوانن پێش بە دابەشبوونی

بەشی: دوویەم

ڕێکخـراوە سیاسـییەکان و بەشـێک لە سیاسـەتە هەڵەکانیـان بگـرن کە زۆر دەرفەتـی مێژوویـیـان لەدەسـت داوە. ئێسـتەش خەڵکی وشیار و ڕێکخـراوە مەدەنییە سـەربەخۆکان دەتـوانن سـنوورێک دابنـێن بـۆ ئەو مەترسییانەی بە هـۆی مەزنیخـوازی بەشێک لە ڕێکخراوە و کەسایەتییە سیاسییەکانەوە دێتە سەرڕێی یەکخستنی ماڵی کورد. لەبەر ئەوە دەڵێم ڕێکخـراوە مەدەنیـیە سـەربەخۆکان، چـونکە هەمووماـن دەزانیـن کە هەرکـام لە ڕێکخـراوە سیاسییەکان ڕێکخـراوی مەدەنـی پاشـکۆی خۆیانیان هەیە و هەرکات بە پێویستی بزانن کەڵکیان لێ وەردەگرن و دەیانەوێ وای نیشان بـدەن کە ئەوانە نـوێنەرایەتی کۆمەڵگەی مەدەنی و بە وتەیەکی تر شەقامی کوردی دەکەن. ئەمە بەشێوەیەکیش فێڵ کردنە لەگەڵ کۆمەڵگە و لەگەڵ خۆ. بەداخەوە لە بەشی نیوەئازادی کوردستانی باشووردا ڕێکخـراوە سیاسییەکان بەم کارەیـان دەرفەتـی زۆریـان بـۆ پێکهێنـان و چالاکی ڕێکخراوی مەدەنی سەربەخۆ نەهێشتوەتەوە و ڕێکخـراوە پاشکۆکانیان لەجێگەی ئەوان دانـاوە و هەروەهـا ڕێکخـراوە سیاسـییەکانی بەشـەکانی تـری کوردسـتانیش تـا ڕادەیەکـی زۆر پەیـڕەوی لەم ڕەوتەی ئەوان دەکەن. بەڵام ئەگەر خەڵـک وشیار بـن دەتـوانن هێـزی خۆیـان بە خێرایـی ڕێـک بـخەن و کاریگەرییـان لەسـەر ڕێکخـراوە سیاسییەکان هەبـێ و تەنیـا چاوەڕوانی مەیل و خواست و مەرحەمەتی شەخسی ئەوان نەبن کە ئایا دانوویـان پێکەوە دەکـوڵێ یـان نە. هیـوادارم ئەوەی بۆ پێکهێنانی کونگرەی نەتەوەیی کوردی هەرچوار پارچەی کوردستان دەستی پێ کردووە هەرچی زووتر بە ئاکامی دڵخوازی خەڵکی کوردستـان بگـا.

سەرچاوە: ماڵپەری پێشمەرگەکان - ڕێکەوتی: ٢٥ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە Serchawe

کونگرەی نەتەوەیی گەلی کورد هەنگاوێکە بەرەوسەرکەوتن،

سمکۆ بێکەس

لە مێژ ساڵە گەلی کوردی دابەش کراو بە داخەوە نەبوەتە خاوەن جێگە و پێگە ی خۆی و بە هۆی دابەش بوون بە سەر چوار وڵاتی جیاواز دا نەی توانیوە ببێتە خاوەن وتارێکی یەکگرتووی خۆی،

بۆیە بە سەرنج دان بەو هەل و مەرجەی کە ئێستا رۆژهەڵاتی ناوەراستی تێدایە و بە تایبەت پێگەی کورد لەم ناوچەدا و بوونی حکومەتی هەریمی کوردستان لە باشووری کوردستان و نزیک بونەوەی رزگاری رۆژئاوای کوردستان و کرانەوەی دەرگای دیالوگ بۆ چارەسەری پرسی ئاشتیانەی باکوری کوردستان و هەر چەند رۆژهەڵاتی کوردستان لە بێدەنگی دایە ، بەڵام بوونی وەها کونگرەیەک دەتوانێ دەرگایەکی کراوە بێت بۆ چارەسەری پرسی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستانیش لە داهاتوو دا بە سەرنج دان بەم راستیانە دەردەکەوێ کە چارەسەری کێشەی کورد لە سەر ئاستی جیهانی و ناوچەکەدا جیگەی بایەخە و گرینگە ولەو پێوەندی یەدا کورد پێویستی بە یەک ریزی و یەک پارچەیی و یەک وتار و گوفتاری هەیە.

گرینگی ئەم کونگرە زۆر هەڵ دەگرێ و لەوەی کە بە خۆشی یەوە زۆربەی زۆری هەموو لایەنە سیاسی یەکانی هەر چوار پارچەی کوردستان و خەڵکانی تریش لەم کونگرەدا بەشدار دەبن و هەر وەها چەند تەوەرێکی گرینگی تیدا باس دەکرێ، وەک زمان، کولتور، فەرهەنگ و ئەدەب و سیاسەتی کوردی و زۆر شتی تر و بە تایبەت پرسی چارەسەری کێشەی کورد لە ئێستاو داهاتوو دا، ئەمە دەسکەوتێکی گرینگ دەبێت بۆ لێک تێگەیشتن و پێگەیشتنی هەموو لایەن و خەڵکانی تر و هەر وەها پەیامێکی گرینگ دەبێت بۆ دەسەڵات دارانی دنیا و رۆژهەڵاتی ناوەراست و بە تایبەت ئەووڵاتانەی کە کوردی تێدا دەژین، تا تێ بگەن ئیتر کاتی زمانی شەڕ بە سەر چووە و ناتوانرێ تا هەتایە نەتەوەیەکی چەندین میلیونی وەک کورد

بەشی: دوویەم

لە سەر خاکی خۆیان کە کوردستانە فەراموش بکەن و دەبێت هەنگاوی جیدی هەڵ بگرن بۆ چارەسەری پرسی کورد لە و وڵاتانەدا کە کوردی تێدا دەژین ، بە سەرنج دان بەو خالانەی کە باسمان کرد دەبێت زۆر گەشبین بین بەم کونگرە و هیوای سەرکەتن و پێشکەوتنی بۆ بخوازین و هیواداربین نەک یەک جار بەلکو دەیان جار لەم شێوە کونگرانە بگیردرێ تا کوو ماڵی کورد یەکگرتووتر و پێشکەوتوتر بیت و دوژمنانی کوردیش یەکگرتویمان ببینن تا چی تر مافەکانی نەتەوەکەمان پێشێل نەکەن و ئەم کونگرە ببێتە کلیلی چارەسەری کێشەی گەلی کورد لە هەموو بەشەکانی کوردستان و گەل بە ئاواتە لە مێژینەکانی بگات.

سەرچاوە: ماڵپەری خاکەلێوە - ڕێکەوتی: ٢٣ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

پارتی سەربەستیی کوردستان پێشوازی لە کۆنگرەی نەتەوەیی و هەڵویستی سەرۆک بارزانی دەکات.

پارتی سەربەستیی کوردستان پێشوازی لە کۆنگرەی نەتەوەیی و هەڵویستی سەرۆک بارزانی دەکات.
بە خۆشحاڵییەوە دوای ساڵانێکی زۆر چاوەروانی بۆ بەستنی کۆنگرەی نەتەوەی کورد.

بەڕێز کاک مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێمی کوردستان نامەیەکی بە پەلەی بۆ لایەنە کوردستانییەکان بڵاوکردەوەو، داوای کۆبوونەوەی بە پەلەی لایەنەکانی هەرچوارپارچەی کوردستان کرد، بۆ دروستکردنی لیژنەی ئامادەکاری کۆنگرە. کە بەخۆشیەوە ئەمرۆ ٢٢/٧/ ٢٠١٣ لیژنەی ئامادەکاری کۆنگرە پێکهات.

وەک پارتی سەربەستیی کوردستان کە بەهۆکارێکی تەکنیکی نەمانتوانی لە کۆبوونەوەی یەکەم بۆ دیاریکردنی لیژنەی کۆنگرە بەشداری بکەین. بەڵام بەوپەری خۆشحاڵیەوەپشتیوانی خۆمان بۆ ئەو هەنگاوە نەتەوەیەی جەنابی سەرۆک بارزانی دەردەبرین، هەروەها پشتیوانی و ئامادەیی تەواوی خۆمان بۆ بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد پێشان دەدەین.

هیواخوازین کە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد بە زوترین کات دەستبەکار بێت و گەلی کوردستان خۆشحاڵ بکات. هەوەها ببێتە رێکخراوێکی گشتی هەمیشەیی کوردستان، هەروەک کۆمکاری عەرەبی بۆ عەرەبەکان، یەکێتی ئوروپا بۆ ئوروپییەکان و یەکێتی ئەفریقا بۆ ئەفریقیەکان و زۆر رێکخراوی دیکەی تایبەتی نەتەوەکانی جیهانی. ئەم کۆنگرەش ببێتە هۆکاری دروستبوونی رێکخراوێک کە ماڵی زیاد لە ٥٠ ملۆین کورد و نەتەوەیی کورد لە ژێر چەتری رێکخراوێکی سەرتاسەری کۆکاتەوە.

بەشی: دوویەم

بە هیوای بەرێوەچوونی هەرچی زووتری کۆنگرەی نەتەوەی کوردستان.

هەر شەکاوە بێت خەبات و یەکریزی نەتەوە سەربەرزەکەمان.

ئەنجومەنی سەرکردایەتی پارتی سەربەستیی کوردستان.

سەرچاوە: ماڵپەری خاکەلێوە - رێکەوتی: ٢٢ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

هەندێ دیدو سەرنجی پێویست بۆ بەردەم کۆنگرەی نەتەوەیی

لەتیف فاتیح فەرەج - ئارام شوانی

وەک بڕیارە بەر لەکۆتایی ئەمساڵ و لە ئایندەیەکی نزیکدا بە بەشداری زۆرترین لایەن و ڕێکخراوی کوردی کوردستانی گەورە کۆنگرەیەکی نەتەوەیی ببەسترێت، بۆ ئەو مەبەستەش لە چەند رۆژی رابردودا سی و نۆ حیزبی کوردی لە باشوری کوردستان کۆبونەوەیەکیان ڕێکخست، بۆ ئەوەی ڕێوشوێنەکانی ئامادەکاری بگیرێتە بەر، ئەوەی بۆ ئێمەی کورد جێگەی بایەخە، بۆ قسە لەسەرکردن ئەوەیە دەبێت ئەم کۆنگرەیە بە پەیمانێکی شەرەفەوە دەربچێت، بۆ حەرام کردن و بە خیانەت نیشاندانی شەڕی ناوخۆو ، هەروەها پەرە بە گیانی لێبوردەیی و یەکتر قەبوڵکردن و پێکەوە هەڵکردن بدات، ئەوە جگە لەوەی ئەرکی کۆنگرەیە لیژنەو دۆسیەی جیاجیا بۆ دوێنێ و ئێستاو ئایندەی کوردستان بکاتەوەو لەسەر کۆی پرسە هەستیارەکان بوەستێ و پێکیشەوە هەمو لایەنەکان بەڵێنی ئەوە بدەن کە لە هاوکاری و هاوئاهەنگی و پێکەوە کارکردن زیاتر هیچی تر بەرانبەر بە میللەتو بەیەکتر نەکەن، هەروەک دەبێ بۆ رابردوی هەندێ لە کارو کردەوەی لایەنە جیاجیاکان دەرهەق بە یەکتر و دەرهەق بە کوردستان داوای لێبوردن بکرێت، پێویستە لیژنەکانی ئامادەکاری بە وردی لەسەر ئەم بابەتە هەستیارانە بوەستن.

کۆنگرەی نەتەوەیی بۆ ئەوەیە ریزەکانی کوردایەتی یەکخرێت و ئومێد و هیوا بۆ مرۆڤی کورد بگێڕێتەوە، ئەمەش پێویستی بەوەیە ئیدی لاپەڕەیەکی تازە هەڵبدرێتەوە، بەتایبەت ئەگەر بزانین ئەم کۆنگرەیە لە کاتێکدا دەبەسترێت کە پێنج سەد ساڵ بەسەر شەڕی چاڵدێران و یەکەمین دابەشکردنی کوردستاندا تێدەپەڕێت، بۆ ئەمەش پێویستە کورد هەڵوەستە لەسەر پەیوەندیەکانی لەگەڵ تورک و فارس و عەرەبدا بکات و لەسەر بنەمای وەک یەکی و هاوئاشتی مامەڵەیان لەگەڵ بکات، دەکرێ دۆسیەو فایلی تایبەت بەو پەیوەندیانە هەبێت و بەوردی لەسەر ئەوەی چی بکرێت و چۆن و بە چ شێوازێ وەڵامی

بەشی: دوویەم

پرسیارەکانی دوێنێ و ئەمڕۆ و ئاینده بدرێتەوە.

لە کۆنگرەدا دەبێ شەرم نەکرێت لەوەی بەوردی قسە لەسەر پێکەوەژیانی ستەمکارانە یان دراوسێیەتی بە ئاشتی بکرێت، بەو مانایەی دەکرێ لەگەڵ دراوسێ دێرین و دیرۆکیەکانمان چۆن بژین و چۆن چارەسەری برینەکانی رابردومان بکەین بەو جۆرەی کە ئایندەمان ئایندەیەکی ئارام و پڕ لە ئاشتی و یەکتر قەبوڵکردن بێت، بۆ ئەمەش دەبێ راو سەرنجی ئەوانیش وەربگرین.

کۆنگرەیی نەتەوەیی یان نابێت ببەسترێت یان دەبێت لەئاستی خواستەکانی مرۆڤی ئێستای کوردا بێت و ئەو دڵنیایە بداتە کوردیش کە چی تر روبەڕوی هەڕەشەو جینۆسایدو سڕینەوە نابێتەوە، ناکرێ کۆنگرە هەر بۆ مەبەستی ئەوە ببەسترێ کە وەک بانگەشەیەکی میدیایی چاوی لێبکرێت، هەروەک پێویستە کۆنگرە رون و رەوان و ئاشکرا سەرزەنشت و رەخنەی هەمو ئەوانە بکات کە لە شەڕی یەکەمی جیهانیەوە تا ئەمڕۆ ئەوان دۆخێکی نەخوازراویان خوڵقاندو هەر ئەوەش بو بەهۆی ئەو هەمو ستەمکاریەی لەو رۆژەوە تا ئەمڕۆ درێژەیان هەیە.

سەرچاوە: ماڵپەری سبەی - رێکەوتی: ٢ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

رێی ئاوەدان بۆ كۆنگرەی كوردان

ستران عەبدوڵلا

كۆنگرەی نەتەوەیی كوردستان خەونی لەمێژینەی بزووتنەوەی كوردایەتییە لەهەر چوار پارچەی نیشتمانەكەماندا.

هەر هەنگاوێک بەو ئاراستەیە بنرێت، بەرجەستەكردنی ئەو خەونەو نزیككردنەوەیەتی لەواقیعی سەرزەمینی كوردستاندا. بۆیە ئەم وێستگەیەی ئێستا پێی گەیشتووین كە بەم نزیكانە كۆنگرەكە بكرێت پێشكەوتنێكی جێی دڵخۆشییە.

بەڵام كۆنگرەی نەتەوەیی خۆی لەخۆیدا ئامانج نییە، وەدیهاتنی ئامانجەكانی كۆنگرەكەو رێككەوتن لەسەر لانی كەمی ستراتیژیی كوردایەتی سەرتاسەریی، گرەوە راستەقینەكەیە.

بۆ ئەمە دەبێ كۆنگرە كۆی دیمەنی كوردستان و ناوچەكەو باری سیاسەتی نێودەوڵەتی لەبەرچاو بێت. هەڵبەت باسكردنی ئاڵۆزییەكانی بەردەم كورد بۆ بێ ئومێدكردن و دەستبەرداربوون نییە، بەڵام شاردنەوەی تەحەددیات و رێگرییەكانی بەردەم نەتەوەی كوردیش بەتەنیا نابێتە پەرژینی پاراستنمان، نادیدە گرتنی تەحەددیاتەكان لەزەرەرو زیانەكانی نامانپارێزێ، بەڵكو ناسینەوەیان و ئامادەكاری بۆ نەبەردی بەرەنگاربوونەوەیان، لەڕووی سیاسی و دیپلۆماسییەوە، رێگای زێڕینی بەزاندنێتی، رێگای راستەقینەی هێنانەدی ئامانجی نەتەوەیی كۆنگرەی نەتەوەییە. دیارە سیاسەتی كوردایەتی لەباشوور كەتەجرەبەیەكی حوكمڕانی هەیەو لە بەشەكانی تری كوردستانیش كە لەقۆناغی شۆڕشگێڕیدایە، شتێک گۆڕانكاریی و رەوشی نوێی دونیای رەچاو كردووە، بۆیە ئەمڕۆ بەئاشكرا شان لەشانی ئەركی وا پیرۆز دەدات.

بەشی: دوویەم

لەم سەرەتای سەدەی نوێ و بەدواهاتووەکانی بەهاری عەرەبی کەداڕمانی رژێمە دیکتاتۆرییەکانی لەئەفسانەوە کردە واقیع، گەلی کورد بەچاوی تیژیی چەوساوەو بندەستانەوە پێشبینی باهۆزی گۆڕانکاریی دەکات و هەقێتی لەبەندو داوەکانی سەدەی دڵڕەقی بیستەم تەوەللا ببێت. پێدراوەکانی بەردەست وایە:

عیراق: بەهاری خۆی لەرووخانی سەددامەوە دەستپێکردووەو سەرەڕای تەنگژەکانی بەغداو کوردستان هێشتا ئەم وڵاتە ئومێدی کورد دەلاوێنێتەوە.

سوریا: یەک لەنیشتمانە ئاڵۆزەکانی بەهاری عەرەبییەو کوردستانی رۆژئاواش لەجێی خۆی جوڵاوە.

تورکیا: بزووتنەوەی کوردایەتی لەوێ گەرمەو تورکیاش کەسەرەتا خۆی وەک عەرابی بەهاری عەرەبی دەردەخست ئەمڕۆ لەگەڵ پێدراوی نوێی کەوتنی تەجرەبەی ئوسوڵی لەمیسرو زەمین لەرزە کزەکەی (مەیدانی تەقسیم) رووبەڕوو بۆتەوە، بەهارێکی کوردی لەوێ بەرێوەبوو، لەجێی بەرەنگاربوونەوەی حکومەتی (دادوگەشەپێدان) بەئاشتی باوەشی پێداکردو هێشتاش دەرکەوتەکان ماون.

ئێران: کۆماری ئیسلامیی ئێران ئەولەویەتی داوە بەزۆرانبازی لەگەڵ کۆمەڵی نێودەوڵەتی و دۆسیێی ئەتۆمی و باسی نەتەوەی کوردی نەکردۆتە رۆژەڤەوە. بەڵام خۆ ئەمە تاسەر نابێت و تارانیش هەست بەم گۆڕانکارییانە دەکات، دەورانی رۆحانیش کەدەخوازێ کرانەوە رەچاو بکات سەرەنجام بەرووی کورددا دەکرێتەوە. کۆی ئەم پێدراوانە دەریدەخەن بەهاری گۆڕانکاریی لەدەوری دەستکاری رژێمە سیاسییەکان و دەستکاری جوگرافیای حوکمڕانی دەخولێتەوە.

ئەمەش ئەو ئەرکە دەخاتە سەر شانی کۆنگرە کەستراتیژی سەرکەوتووی وا رەچاو بکات کە بەشداری کورد لەستراتیژی کۆنگرەیی ناوخۆیی وڵاتەکانی هاوبەشی کوردستاندا سەنگین و کارا بکات. ستراتیژەکە بۆ بەشداری و ئاگاداری بێت لەگۆڕینی جوگرافیای حوکمڕانی نوێ و لەسنووری دەوڵەتەکاندا هێزە سیاسیی و کۆمەڵایەتییە جێگرەکانی ئێستاو هێزە دەرکەوتووەکانی ئایندە بناسێت و بەگوێرەی ئەوە هاوپەیمانێتی و جەمسەرگیری خۆی دیاری بکات.
ئەمە کەهێزە کوردستانییەکانی هەر چوار پارچەی کوردستان خیتابی گفتوگۆو ئاشتی و پێسەلماندنی مافەکانی کورد لەوڵاتانی ناوچەکە رەچاو دەکەن خیتابێکی نەرم و نیان و بیانوو برە، دەبێ کۆنگرە بەکردەوە ئەم رێبازە تەبەنی بکات و کوردایەتی هەر چوار پارچەی بۆ هان بدات، تەشویقی هەموویان بکات کەئەم بژارە سەرکەوتووەو رێگا بۆ بژارەی گەورەتریش خۆش دەکات.

سەرچاوە: کوردستانی نوێ - رێکەوتی: ٢٤ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

گەنجان و کۆنگرەی نەتەوەیی

شاخەوان عومەر سلێمان

لە ئاداری ٢٠١١ لە شاری ئامادی باکوری کوردستان کۆنفرانسی یەکەم، لە ئاداری ٢٠١٢ لە هەولێری پایتەختی باشوری کوردستان کۆنفرانسی دووەم بەڕێوەچوو، بەداخەوە لەم ساڵدا دوو کۆنفرانس بەناوی سێیەم کۆنفرانسی لاوانی چوارپارچەی کوردستان لە رومێلان رۆژئاوای کوردستان و کەمپی دۆمیزی شاری دهۆک بەستران.

کە هۆکاری دابەشبوونی رای ئەندامانی کۆنفرانسی دووەمی باشوری کوردستان لەسەر کەرتبوونی کۆنفرانسی سێ وەک هەموو هەڵوێستە لاواز و پەرتەوازە و لەیەکتر نەگەیشتنی کۆبیری نەتەوەییمان ئازار بەخش و خەم دروستکار بوو، بەبیر هاتنەوەشی بۆخۆی خەفەتبارمان دەکات.

رێکخستن و بەستنی ئەو چوار کۆنفرانسە بە هەموو خاڵە باش و خراپەکانی لە بەرژەوەندی دۆزی نەتەوەیی کورد بوو، لاوان کە نوێنەرایەتی رێکخراوەکانی کوردستانی گەورەیان دەکرد، بە یەک رەنگ و یەک دەنگ بەشداریانکرد و گوتارێکی هاوبەشی گەنجانەی موتربەکراو بەهەست و بیری نیشتیمان پەروەری لێ دروستبوو، من وەکو ئەندامی دووەم و سێیەم کۆنفراس هەستم بە بوونی گەنجی کورد وەک یەک گیان و یەک جەستە دەکرد، کەش و هەوای ناو رۆژانی کۆنفرانسیش پڕبوون لە تێکەڵبوون و ئاوێزانی و ئاوێتەبوونەوەی دڵی لەت لەتکرا و خاکی بەش بەش بووی کوردستانی گەورە لەیەک بۆتە وچوارچێوە دا.

جیا لەوەی بڕیار و پێشنیار و راسپاردەکانی سەرجەم کۆنفرانسەکان کۆمەڵێک خاڵ و بڕگەی گرنگی بەهێزکردنی دۆستایەتی و برایەتی و یەکگرتوویی گوتاری لاوانی کوردی نیشان ئەدا، لەناو هەموو کۆنفرانسەکانیش بە زیاتر لە

بەشی: دوویەم

خاڵێک داوا لە سەرکردایەتی سیاسی کوردستانی گەورە دەکرا بە زووترین کات پەلەبکرێت لە بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد.

کۆنفرانسی نەتەوەیی کوردیش کە بڕیارە لە کۆتایی ئەمساڵ ببەسترێت، دەکرێ ببێتە هەوێنی هێنانە ئارای گوتارێکی هاوبەشی نەتەوەیی نیشتمانی سەرتاسەری بۆ کورد، ئەو هەنگاوە کە زۆر دەرنگ وەختە و دواکەوتوە لە روی کاتی ئەنجامدانی، هیوای هەموو کوردێک لەوەدایە ئەو روداوە کۆتایی بە ناتەبایی و لێکترازن و شەڕی ساردی نێوان تەوژم و رەوتە سیاسیەکانی کورد بهێنێت، لە کوردستانی گەورە بەگشتی و لە باشوری کوردستانیش بە تایبەتی، ئومێد دەکەین ئەو تێنەگەیشتن و لێکحاڵی نەبوونەی لە سێیەمین کۆنفرانسی لاوان دروستبوو، ببێتە ئەزموونێک بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی و کۆتایەکەی بە بڕیاری باش و بەجێ بۆ کێشەی رەوای گەلەکەمان ببینین.

سەرچاوە: ماڵپەری خەندان - ٢٤ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

ئۆپۆزسیۆن و کۆنگرەی نەتەوەیی

لەتیف فاتیح فەرەج

من پێشتر لەگەڵ ئارام شوانی هەندێک دیدو سەرنجمان بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی نوسی، تا رادەیەکی زۆر دیدو سەرنجەکان بۆ ئەوە بون بلێیینچ جۆە بەشداریەک و بۆچی،ئێستا دەمەوێ زیاتر بڵێم، باشە لە بنەڕەتا ئەگەر کۆنگرەی نەتەوەیی بۆ دادگایی کردنی دوێنێ و ئەمڕۆی خۆمان و هەڵەکانمان نەبێت، بۆچی ببەسترێت، هەروەها ئەگەر کۆنگرەیەکهێزە سەرەکیەکانی ئۆپۆزسیۆنی باشوری کوردستانی تیا نەبێت و دواتریش بەوە تاوانبار بکرێن کە ریزی کوردەواری تێک ئەدەن، بۆچی ببەسترێت، ئەگەر کۆنگرەیەک پیاوێکی وەک مام جەلالی تیانەبێت کە ئێستا بەهۆی نەخۆشیەوە لە ئەڵمانیایە، یان پیاوێکی وەک عەبدوڵائۆجەلان کە لەگەڵ مام جەلالدا زۆر لە مێژە لە خەمی کارێکی ئاوادان بەستنی لە پای چی، لە کاتێکا چ مام چ ئاپۆ یەکێکیان لە زیندانی تورکانەو یەکێکی دیکەیان لە نەخۆشخانە واتە هەردو لە ژیاندان، جگە لەوە دەبێ ئەوە بزانین کە ئەگەر کۆنگرەیەک کۆنگرەیی نەتەوەیی بێت وکەسایەتی وەک نەوشیروان مستەفا یان عەلی باپیری تیا نەبێت بونی بۆ، هەروەها ئەو کارە پێویستی بەوەیە لانیکەم بۆ یادی ٥٠٠ ساڵەی شەڕی چاڵدێران لە ٢٠١٤ ببەسترێت.

من نزیکەی ساڵێک لەمەوپێش هەمان داوام کرد، بۆچی ئێستا ئەوەندە پەلە دەکرێت و خێرە ئێمە لەلایەک دەرگا بەڕوی رۆژئاوادا دادەخەین، لەلایەک لە کوردستان مەستی قۆرخکاری و داگیرکردنی پۆستەکانین و لەولاشەوە هێشتا بنکەی سەربازی تورکی لەسەر سینگ و بەرۆکی کوردستانی باشورەو تا ئێستاش ئەردۆغان و دارو دەستەکەی بۆ کوشتنی خانەوادەکەی ئۆسکارو ئۆسکاری زارۆڵەداوای لێبوردنیان نەکردوە، خێرە کۆنگرەی نەتەوەیی ببەستین، ئەگەر بڕیارە کۆنگرەی نەتەوەیی ببەستین پێویستە بزانین دەمانەوێ چی بکەین و بە نیازی چین،کۆنگرەی نەتەوەیی لانیکەم دەبێ لە

بەشی: دوویەم

ئاستی ناونانەکەیدا بێت، دەبێ کۆنگرەی کۆکەرەوە بێت نەک کۆنگرەی پیاهەڵدان کە لە ئێستاوە دەستی پێکردوە، من پێشتر لەسەر کۆکەرەوەو بابەتگەلی لەو شێوەیەم نوسیوە بەتایبەت لەسەر رۆڵی کۆکەرەوە، لەوەدەچێت گرفتێکی گەورە لەم بستە خاکەی ئێمە ئەوە بێت کە پێویستە یەک رەنگ کرێین، ئەمەشجۆرێکە لە دەردە کورد و هیچی تر، کۆنگرە بۆ ئەوەنیە کەکەسی تیابکرێتە پاڵەوان لام وایە هەندێک لە دۆستە قەڵەم بەدەستەکانم لەم مەسەلەیە ناگەن، بۆیە ئەوان یەکسەر دەستی تۆمەت بە جۆێ بۆ هەندێ کەس و لایەن درێژ دەکەن، وەک ئەوەی دوای کۆنگرە یان لەناو کۆنگرەکەدا دەوڵەتی کوردستان رابگەیەنرێ، ئەوە جگە لە وەهم هیچی تر نیە تورکیا ئەگەر بزانێ باس لە دەوڵەتی کوردی دەکرێت هەزارو یەک کێشەی بۆ دروست دەکات، دەی ئێمەش چاومان بڕیوەتە موبارەکەی تورکیا، هەندێک لە میدیاکانیش ئەوەیان بە شانازیەوە باسکرد کە گوایە تورکیا بە مەرجەکانی خۆی پشتگیری کۆنگرە دەکات، ئەی مەرجی کورد لە بەرانبەردا چیە، خۆ ئێستا کوردستان بازاڕێکی گەورەی تورکیایە، لەکاتێکا تورکیا بەردەوام هەستی خۆخاوەنی و بون و نەتەوەیی بون لە مرۆڤی کوردا دەکوژن.

من دەمەوێ لێرەدا لەسەر بابەتێکی دیکەش قسە بکەم باشە کە تۆ باس لە کۆنگرە دەکەیت لە کوردستان بەتایبەت کۆنگرەی نەتەوەیی دیارە مەبەست بەتەنێ کوردەکەیە، لێ نابێ ئەوەمان بیر بچێت کە لەو کوردستانەدا نەتەوە گەلی دیکەش هەن کە دەبێ لانیکەم لە پەراوێزی کۆنگرەدا باسی ورد و چڕو پڕیان لەسەر بکرێت.

دیارە بەستنی کۆنگرە بۆ کورد کارێکی باشە بەتایبەت ئەگەر بزانین، تا ئێستا نەک لەنێوان پارچە جیاجیاکانی کوردستاندا کە دوژمن و دیارە بەیەکەوە نەگونجانی خۆشمان پارچە پارچەی کردون، نەیاری و نادۆستی و پێکەوە نەگونجان هەیە، بگرە لەناو یەک پارچەشدا بەزەقی ئەو کێشەیە بونی هەیە، بۆیە ئەگەر سەرەکیترین ئامانجی کۆنگرە ئەوە نەبێت کە بە کۆی جیاوازیەکانمانەوە لە دەوری یەک مێز کۆمانبکاتەوە، نەبەسترێ باشترە، بەتایبەت ئەگەر بزانینتا ئەم چرکە ساتە هێشتا ئەگەری بەشداری ئۆپۆزسیۆن لاوازە.

سەرچاوە: ماڵپەری سبەی - رێکەوتی: ١ی ئاگۆستی ٢٠١٣

کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان!

موئمین زەڵمی

لە مێژە حزبەکانی چوار پارچەی کوردستان کار بەسازکردنی کۆنگرەی نەتەوەیی دەکەن و لەدوا هەوڵیشدا کۆبوونەوەی فراوان بەسەرۆکایەتی مەسعود بارزانی لەهەولێر بەڕێوە چوو, ئامادەکاری پراکتیکی بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی دەستپێکرد.
لە یەکەمین کۆبوونەوەدا ئەندامانی لیژنەی ئامادەکاری کۆنگرەی نەتەوەیی دیاریکران کە ٢١ ئەندامن و شەش ئەندام بۆ کوردستانی باکور و بۆ هەریەک لەپارچەکانیتری کوردستانیش پێنج ئەندام دیاریکران.

لە دابەشکردنی ٥ ئەندامەکەی لیژنەی کوردستانی باشوردا یەکەم زەنگی شکستی کۆنگرەی نەتەوەیی لەلایەن پارتی و یەکێتییەوە لێدرا.

بە پێی ئەو دابەشکردنەیەکێتی و پارتی هەریەکەیان ئەندامێکیان دەبێت و بۆ سێ لایەنەکەی ئۆپۆزسیۆنیش دوو ئەندام و بۆ حزبەبچووکەکەش یەک ئەندام دانرا.

هەر لەگەڵ ئاشکرابوونی دابەشکردنەکەی یەکێتی و پارتی کەوەک هەمیشە بێحسابکردن بۆ دەوربەریان ڕووبەرووی هەڵوێستی توندی ئۆپۆزسیۆن و بەتایبەتیش کۆمەڵی ئیسلامیی بوونەوە.

وەک لەدابەشکردنەکەدا هاتبوو کۆمەڵی ئیسلامیی و یەکگرتووی ئیسلامیی کەدوو هێزی کاریگەر و جەماوەریی فراوانی

کوردستانن و لەهەرێمی کوردستان و حکومەتی بەغداش سەنگ و قورساییان هەیە و بەهەردووکیانەوە یەک ئەندامیان لەلیژنەی ئامادەکاری کۆنگرەدا دەبێت.

ئەگەر خوێندنەوەیەکی کورت بۆ ئەم بڕیارەی پارتی و یەکێتی و شێوازی دابەشکردنەکەبکەین دەردەکەوێت کەپارتی و یەکێتی عوقدەی ژمارەیان هەیە و هەمیشە دەیانەوێ خۆیان لەخەڵکیتر پێ زیاتر بێت.

ئەگەر باس لەپەراوێزخستنی ئیسلامییەکان بکەین, ئەوەچەندەمینجارە پارتی و یەکێتی وەڵامی وەفاداری و سەرڕاستی کۆمەڵ و یەکگرتوویان بەپەراوێزخستن داوەتەوە.

من پێم وایە هەنگاوەکەی کۆمەڵی ئیسلامیی و (هەڵبەت بەسوپاسەوەهەڵوێستەکەی برایانی یەکگرتوو و گۆڕان) لەبایکۆتکردنی لیژنەی ئامادەکاری کۆنگرە و ئەگەری بایکۆتکردنی کۆنگرەی نەتەوەییدا هەڵوێستێکە لەجێگەی خۆیدایە و دەبێت لەسەری سوور بن.

بۆ دەبێت هەموو شتێک لەخزمەتی پارتی و یەکێتی و کادیری حزبی و بەرپرسی حزبی و عەشرەتی حزبی و خانەوادای حزبیدا بێت ! ئەو خەڵکەیتر ناسنامەی وڵاتێکیترە؟ ئۆپۆزسیۆن لە4 ساڵی ڕابردوودا بەوتنی (نا) دەردێکی گەورەی دایە پارتی و یەکێتی و ئەبێ دەرکیان کردبێ لەم وڵاتەدا فیفتی بەفیفتی نەماوەو ئەبێ خەڵکیتر قسەی هەبێ, خەڵکیتر مافی هەبێ.

هەموو پێوەرەکان لەکوردستان بۆ بەراوردی حزبەکان یەکسانن ئەوەتەنها غەش و تەزویر و خروقات و دزین وایانکردووە پارتی و یەکێتی دەوڵەمەندانەتر لەحزبەکانیتر خەڵک بۆ خۆیان بکڕن.

پارتی و یەکێتی هەموو جومگەکانی کۆمەڵگەیان خستۆتە خزمەتی مانەوەی خۆیان و زیادکردنی دەنگەکانیان و ژمارەی کورسییەکانیان بەڕێگای ناشەرعی.

لە شاخدا, چی جیاوازییەک هەبوو؟ پێشمەرگە و سەرکردەکانی ئیسلامییەکان بەغیرەتتر و شەهامەتتر نەبوون لەوانەی پارتی و یەکێتی, ژمارەکان یەکسان نەبوون؟ سەنگەرەکانی ئیسلامیی گەورەتر نەبوون لەعەلمانییەکان؟ داستانەکانی کەرکوک و کۆڕێ و پردێ و قەرەداغ و ڕاپەڕین و راوەدوونانی بەعس شاهید نین لەسەر ژمارەی هێز و توانای

ئیسلامییەکان.
لە شاردا , زیاتر لە٢٠%ی جەماوەری ئیسلامیی لەبەرامبەر تەنها ٦٠%ی پارتی و یەکێتی ئەڵبەت بەتەزویر و خروقات و سەقەتکردنی سیستەمی سیاسی, جگەلەخۆدەوڵەمەندکردن و خۆقەڵەوکردنی پارتی و یەکێتی لەسەر پارەی میللەت چیتری لێدەخوێنرێتەوە.

کۆنگرەی نەتەوەیی ئەگەر بەئامانجی سەربەخۆیی کوردستان بێت و موزایەدەی هەڵبژاردن نەبێت بەسەر خەڵکی هەرێمی کوردستانەوە! دەبێ مافی هەموو پێکهاتەکان بدات, هەرێمی کوردستان زۆرترین رێژەی حزبی بچوکی دەستوخەتی پارتی و یەکێتی لێیە و دەبێ قەدری ئیسلامییەکان بگیردرێت.

پارتی و یەکێتی , ئەو (هەشت) حزبەی قوتیان کردوونەتەوەو لەهەموو هەنگاوێکدا لەگەڵیاندان و ئەشهەدوبیلایان بۆ دەکەن لەبابەتی دابەشکردنی کورسییەکانی لیژنەی ئامادەکاری کۆنگرەی نەتەوەییدا جیا دەکەنەوە, زۆر بەڕووی ئەمەی خوارەوەکێشەی ژمارە(عوقدەی ژمارە) ی پارتی و یەکێتییە:

پارتی (١) + یەکێتی (١) + حزبەهاوپەیمانەکانی پارتی و یەکێتی (١) = ٣ ئەندام
ئۆپۆزسیۆن (گۆڕان و کۆمەڵ و یەکگرتوو) = ٢ ئەندام

مافێکی سەرەتایی ئۆپۆزسیۆنە کە٣ ئەندامی لەم لیژنەیە و هەموو کۆمیتە و کۆنفرانس و کۆنگرەیەکدا هەبێت چونکەلەحاڵەتی بوونی هەڵبژاردنێکی نەزیهە و تەندروست پارتی و یەکێتی و هاوپەیمانەکانیان نیوەی دەنگی هەرێمی کوردستانیان هەیە.

پێم سەیرە هەندێک چاودێری سیاسی دەرک بەم بازارسازییەی پارتی و یەکێتی ناکەن و خۆیان گێل بکەن لەوتنی ڕاستییەکان.
ئۆپۆزسیۆن بە پێداگری و وتنەوەی (نا) بەرامبەر بڕیاری بەرژەوەندخوازانەی پارتی و یەکێتی لەژوورەداخراوەکاندا دەیسەلمێنێت هەڵبژاردنی تەندروست سەنگ و قورساییەکان یەکسان دەکاتەوەو هەموو هاوڵاتیانی ئەم هەرێمە دەبێ یەکسان بن.

سەرچاوە: ماڵپەری کوردستان نیوز - ٢٠١٣

ڕۆژهەڵاتی کوردستان و کۆنگرەی نەتەوەیی

زکری مووسا

لەو چەند ساڵەی دواییدا دۆزی کورد لە باکوور پێشڤەچوونی زۆر باشی بەخۆیەوە بینیوە. چیدی حکوومەت و ناوەندە دەوڵەتییەکانی تورکیا ناتوانن نکۆڵی لە بوونی کورد و مافەکانی بکەن. کرانەوە و پرۆسەی ئاشتی لە تورکیا ئەو زەمینەیەی ڕەخساندووە کورد لە ژیانی سیاسیی ئەم وڵاتەدا ببێتە یاریکارێکی بەهێز. دۆخی کورد لە ڕۆژئاوای کوردستاندا هەرچەندە تەمومژاوی دێتەبەرچاو بەڵام بووەتە ئەمری واقع و گشت لایەک ناچارن ڕەچاوی بوونی کورد لەو بەشەی کوردستاندا بکەن و ئەگەر کوردەکان دەست بە یەکریزیی بگرن و خۆیان لە دووبەرەکی بپارێزن دەتوانن دەستکەوتی مەزن مسۆگەر بکەن. چیرۆکی باشووری کوردستان لەگەڵ ئەوەی پڕیەتی لە نەهامەتی و سەرکوتکردن بەڵام دواجار گەلی کوردستان سەرکەوت و ئێستا هەرێمی کوردستان جێگەی خۆی لە هاوکێشەکاندا کردووەتەوە و بووەتە فاکتەرێکی بەهێزی یارییە سیاسییەکانی ناوچەکە و ئومێدی سەرەکیی هەموو بەشەکانی دیکەی کوردستانە.

تەنیا بەشێکی کوردستان کە بەڕووەڕووی دەرگەی داخراو بووەتەوە و هیچ جۆرە ڕووناکاییەک بۆ هیوا نەتەوەییەکانی گەلی کورد بەدی ناکرێت، ڕۆژهەڵاتی کوردستانە. لەوێ نە کرانەوەی لە چەشنی تورکیا بەدی دەکرێت و نەیش وەک ڕۆژئاوا شەپۆلی گۆڕانکارییە خێراکان دەرگە بەسەر کورد دەکاتەوە و دۆخەکەشی سەرتاپا جیاوازە لەگەڵ باشووری کوردستان. زۆر لە چاودێران وای بۆ دەچن ئەو دۆخە پڕ لە نائومێدییە تەنیا کوردەکان ناگرێتەوە بەڵکو زۆر لە پێکهاتە و نەتەوەکانی دیکەی ئێرانیش لەگەڵ بنبەستێکی کوشندەدا دەستوپەنجە نەرم دەکەن.

لەسەروبەندی بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد لە هەولێر دەبێ کۆنگرە چ ڕێنوێنی و پێشنیارێک بۆ کوردانی ڕۆژهەڵات بخاتە ڕوو؟ ئایا هیچ ناوەندێک هەیە گوێ بۆ پەیامی ئاشتیخوازی و دیالۆگ و پێکەوەژیانی گەلی کورد لەوبەشەی

سەرچاوە
Serchawe

کوردستاندا شل بکات؟ ئایا ناوەندە بڕیاربەدەستەکانی ئێرانی ئەو ئامادەییان هەیە دەستبەرداری ئەو بۆچوونە بن کە کورد و داواکانی بە هەڕەشە بۆ سەر سەروەریی وڵاتەکەیاندا دەزانێت؟

ڕەنگە گەورەترین هەڵە لە مامەڵەکردن لەگەڵ کێشەی کورد لە ئێراندا لە دوای شۆڕشی ئێرانیدا ڕووی دابێت. لەو هەڵەیە هەم کوردکان بەشدار بوون کە دەستیان بۆ خەباتی چەکداری برد و هەمیش هەڵەی دەستەڵاتدارانی ئەو کاتی ئێران کە تەنیا ڕێکاری سەرکوت و بەکارهێنانی چەکیان تاقی کردەوە. ئەوە وای کرد کە ئێستایشی لەگەڵدا بێت ترس لە کورد و داواکانی هانی دەستەڵاتدارانی ئێرانی بدات کە لە چاویلکەی ئەمنییەوە سەیری کێشەی کورد لە هەموو ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بکەن. چارەسەری کێشەی کورد لەویٚ پێویستی بە دووبارە داڕشتنەوەی ستراتیژییەتی هێزە کوردییەکان هەیە کە لەسەر بنەمای ئاشتی بنیاتنرابێت و پێویستیشە دۆسیەی کورد لە ئێراندا لە ناوەندە ئەمنییەکان بۆ ناوەندە سیاسی و هزرییەکان بگوازرێتەوە. دەبیٚ گشت لایەک لەوە بگەن کە چارەسەری کێشەی کورد فاکتەرێکە بۆ بووژانەوە و سەقامگیری. ئەزموونی هەرێمی کوردستان سەلمێنەری ئەو ڕاستییەیە کە کورد قەت نابێتە سەرچاوەی هەڕەشە. بۆ ئەوەی ئێرانییەکان لە قووڵایی کێشەی کورد بگەن و ترسەکانیان برەوێتەوە پێویستە هەم کۆنگرە و هەمیش هێزە کوردییەکانی ڕۆژهەڵات بە جدی لەگەڵ ناوەندە سیاسی و هزری و کۆمەڵایەتی و تەنانەت ئایینییەکانی ئێرانیشدا بدوێن و پەیامی ئاشتی و پێکەوەژیان و دەستپێکێکی نویٚ و بنیاتنەر ئاڕاستەی هەموو لایەک بکەن.

سەرچاوە: ماڵپەری خەندان - ڕێکەوتی: ٢ی ئاگۆستی ٢٠١٣

کۆنگرەی نەتەوەیی کوردو قورسایی باشووری خۆرهەڵاتی کوردستان

رەفعەت مورادی

بێگومان بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد خەونێکی دەیان ساڵەی تێکۆشەرانو غەمخۆرانی پرسی نەتەوەیی گەلی کوردەو چ پێشترو چ لە ئێستادا زۆر کەسو لایەن هەوڵیان بۆداوەو هەموو کوردێکیش بەچاوی ئۆمێدەوە سەیری دەکات، هەڵبەتە بەمەرجێک ئامانجەکانی هەمان ئەو ئامانجە نەتەوەییانە بێت کە گەلەکەمان لەپێناویدا قوربانی بۆ داوە؟ نەک بیرکردنەوەی تەسکی حزبایەتیو خۆ فەرزکردنو خۆ بەرزکردنەوە، سەنگی مەحەکیش بۆ هەڵسەنگاندنو نرخاندنی ئاستی چۆنایەتی ئەو کۆنگرەیە، دوورکەوتنەوەیە لە دەمارگرژییە حزبی، ناوچەییو جەمسەرییەکانی پێکهاتە بەشداربووەکانی ناو کۆنگرە، لەم کورتە باسەدا نامهەوێ نە خۆم و نە خوێنەر بە ڕەشبینییەوە بەپیری دوارۆژو دەسکەوتەکانی کۆنگرە بەرم، بەڵام کورد وتەنی مانگ...؟

لەچۆنیەتی دابەشکردنی کورسی لیژنەکانی ئامادەکارییەوە بیگرە تا چۆنیەتی بانگهێشتو ...هەمووی ئاماژەن بۆ ئەوەی لە بەرێوەبردنی ئەم کۆنگرەیە هەست بەهەندێ گومانو هەندێ بێبەرنامەیی دەکرێت، ئەگینا کۆنگرە پێشوەخت دەبێ دەستەی ئامادەکارییەکەی بەرەزامەندی هەموو لایەنەکان دابنراباو بۆ دیاریکردنی نوێنەرو کورسی نوێنەرایەتیی حزبو لایەنەکان پشت بەهەندێ داتاو زانیاریی ببەسترابا کە رێگای لە سەرهەڵدانی هەر جۆرە ناکۆکییەکو هەست بەبچووکبوونەوەیەک بگرتایە، خۆشبەختانە گەورەیی و بایەخی کۆنگرەکە فاکتەرێکی گرنگە لەبەردەم تەشەنە نەکردنی ئەو ناکۆکیو خەمساردییە خوازراو یان نەخوازراوانەوە، ئەگینا چارەنووسی ئەم کۆنگرەیەش باشتر لە کۆنگرەو پلاتفۆرمەکانی پێشوتر نابێت، بەڵام خاڵی گرنگ لەم وتارەدا کە بەداخەوە لە کۆنگرەی نەتەوەییدا ڕەنگبێت گرنگییەکی ئەوتۆی پێنەدرێتو زۆر پێویستیشە لەسەری هەڵوێستە بکەین، گرنگیو بایەخی بەشێکی ستراتیژو چارەنووسازی کوردستان بەناوی باشووری خۆرهەڵاتی کوردستان کە هەم لە ڕووی جوگرافیای سیاسیو هەم لەڕووی ئابووریو مێژوییەوە کلیلی شوناسی نەتەوەیی

بەشی: دوویەم

کوردەو لە ئێستاشدا وەک قوولاییەکی ستراتژیک ناکریٚو ناشیٚ چاوی لێبنووقێنینو وەک خۆی سەیر نەکرێت، ناوچەیەک کە چەند پارێزگایەکی گرنگ وەک کرماشانو ئیلامو بەشێک لە لوڕستانو ئیلام لەخۆ دەگرێتو بەژێدەرو میراتی ئاینیو زمانیو کەلتووری گەلی کورد بەئەژمار دێت، بۆیە نابیٚ بەهەمان ئەو هەڵانەی جارانو هەڵەی ستراتژیکی حزبەکانمان دووچار ببینەوەو چاویلکە سیاسییەکانمان بە تەنها بەردەم خۆمان ببینو بکەوینە ناو ئەو هەڵە مێژووییەوە کەبەداخەوە ئەسیمیلاسیۆنی زمانیو کەلتووریو تەنانەت ناسنامەیی لێکەوتۆتەوە، بۆ ئەوەی زیاتر ئەم پرسە ڕوون بکەمەوە دەپرسم: لەلێژنەکاندا چ کەسانێک نوێنەرایەتیی ئەو پانتاییە جوگرافیاییە دەکەن؟ لە بەشە کورسی لانیکەم حزبە کوردییە ڕۆژهەلاتییەکان پشکی ئەو هەرێمە کاریگەرە چەندە؟ تا چەندە کار کراوە بۆ بەرز کردنەوەی ئاستی هۆشیاری نەتەوەیی لەو ناوچانەداو چ وزەو توانایەکی میدیاییمان بۆ گەیاندنی پەیامی کۆنگرەو ئامانجەکانی خستۆتە گەڕ؟ کاناڵە ئاسمانییە کوردییەکان چەند خولەک لە بۆشایی بەرنامەکانیان کە بە گۆرانیو کلیپی کوالیتی نزمەوە پێشکەشی بینەرانی دەکەن بۆ خەڵکی ئەو ناوچانە تەرخان کردووە؟ سەرەڕای ئەم پرسیارانەو دەیان پرسیاریتر دەپرسم: لەم هەلومەرجەدا کە نە دەرگای ئازادیو نەدەرگای حزبایەتی بەڕووی ئەو ناوچانەدا نەکراوەتەوە، کیٚ نوێنەرایەتی ئەو جوگرافیا پانو بەرینە دەکاتو دەبیٚ ژمارەی نوێنەرەکانی چەند بێت؟ هێشتا لە سەرەتای بەستنی کۆنگرەی نەتەوەییداین، هیوادارم دەنگی باشووری خۆرهەلاتی کوردستان بگاتە گوییٚ هەڵسوڕاوانو ئامادەکارانی ئەو کۆنگرەیەو لە قورساییو گرنگی ئەو بەشە لەکوردستان تێبگەن، هاوکات لە ئەنجوومەنو کەسایەتیو نووسەرو ڕۆشنبیرەکانی باشووری خۆرهەلات دەخوازم کە وەک مافی بەرامبەرو وەک ئەرکی نەتەوەیی هەوڵبدەن دەنگو ڕەنگی راستەقینەی خۆیان لە کۆنگرەی نەتەوەییدا بەرجەستە بکەن.

سەرچاوە: ماڵپەری ڕۆژهەلات تایمز - ڕێکەوتی: ٢ی ئاگۆستی ٢٠١٣

كۆنگرەی نەتەوەیی هەنگاوێک بۆ هاوتەریب بوون لەگەڵ گووتار و رەوتی جیهانی

كامیل نوورانی فەرد

چەند رۆژ لەمەوبەر هێزو لایەنە سیاسییەكانی كورد لە هەر چوار پارچەی كوردستان لە رێگەی نامەیەكی سەرۆكی هەرێمی كوردستان بەمەبەستی بەستنی كۆنگرەی نەتەوەیی بانگهێشت كران تا لەدەوری یەک، قسەو دیالوگ بكەن لەسەر چۆنیەتیی بەرێوە چوونو بەستنی ئەو كۆنگرەیە كە هیواو خولیای چەندین ساڵەی گەلەكەمان بوو. سازمانی خەباتی كوردستانی ئێرانیش وەک هێزێكی خاوەن پێگەی جەماوەریو بە پێشوونە لە كوردستان لە ریزی حیزبە بانگ كراوەكانی رۆژی دووشەممە ٢٠١٣/٧/٢٢ بوو. هەواڵی بەرێوەچوونی ئەو كۆبوونەوەیەو رێكەوتن لەسەر بەرێوە چوونی كۆنگرەكە، زۆر بە خێرایی مانشێتی یەكەمی راگەیاندنەكانی بۆ خۆی تەرخان كردو لە لایەكی دیكەوە هیوایێكی زۆری خستە ناو دڵی هەر تاكێكی كورد. ئاشكرایە ماوەیەكی دوورو درێژ بوو قسەو باس لەسەر هەنگاوێكی لەم چەشنە دەكراو هەر بۆیە رەنگە درێژە خایاندنی ئەو باسە هەنووكە حاستی چاوەروانییەكانی لەسەر كۆنگرەو دەرئەنجامەكانی یەكجار بەرز كردبێتەوەو ئەوەش لەلێدوانو قسەی ناو خەڵكو چینو توێژەكانی كۆمەڵگا خۆی دەردەخات. ئەوەی كە چەندە مەنتقیە ئێمە چاوەروانیەكی زۆرمان هەبێ لەو كۆنگرەیەو ئەنجامەكانی، بە باوەری من نابێو نالوێ روانگەكان بۆ كۆنگرەی نەتەوەیی بەرانبەر بێ لەگەڵ كۆتایی كێشەو هەموو ئەو ناخۆشیو تاڵیانەی لەمێژوو دا! بینیومانە. هەڵبەت ئەوەش بەو مانایە نایە كە پێشوەخت بێهیوایی سەبارەت بەو كۆنگرەیە سێبەر بخاتە سەر كۆمەڵگاو رووناكبیرانو بەكەم تەماشا بكرێ. بە باوەری من خودی بریاری بەستنی كۆنگرەی نەتەوەیی هەنگاوێكی گەورەیە لە چوارچێوەی پێشخستنی بزووتنەوەی رزگاریخوازانەی كوردو كێشەی كورد بەگشتی. مەنتق پێمان دەڵێ ئەو كۆنگرەیە دەبێ وەک تاقیگەو هەنگاوێكی سەرەتایی لێی برواندرێو بێگومان بچووكترین دەستكەوتەكانیشی سەرەتایەک دەبن بۆ دەستخستنی دەسكەوتی گەورەترو بەرزتر. هەرچەند تا كۆتایی كاری كۆنگرەو دەركردنی بەیاننامەی كۆتایی ناكرێ باس لەئەنجامو دەسكەوتو بریارەكانی ناو كۆنگرە بكرێ، بەڵام بەشێک لە ئامانجە سەرەكییەكانی بەستنی كۆنگرەیەكی لەم چەشنە لەم قۆناغەی ئێستا لە

بەشی: دوویەم

پەیامەکەی بەڕێز مەسعود بارزانی لە یەکەم دانیشتنی ٣٩ پارتو سازمانە کوردستانییەکە ڕەنگی دایەوە. لەو کۆبوونەوەیەدا بەڕێز کاک مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێمی کوردستان لە پەیامێکدا ووتی: ئامانجی سەرەکیی ئێمە لەو کۆنگرەیە بریتییە لەوەی هەموو لایەنە سیاسییە کوردییەکانی هەر چوار پارچەی کوردستان ببنە خاوەنی وتارو ستراتیژییەکی هاوبەش کە لەسەر بنەمای گەیاندنی پەیامی ئاشتیو پێکەوەژیان بۆ گەلانی ناوچەکەیە. ئێمە لەو کۆنگرەیەدا دەمانەوێ بە گەلانی عەرەب، تورک و فارس بڵێین، کە کورد چاوی لە پێکەوە ژیانێکی ئاشتیانەو یەکسانە لەگەڵ ئێوەدا. ئەو پەیامە روونە لە ئەنجامی خوێندنەوەیکی واقعبینانەو قووڵو ئاگادارانە لە هەلومەرجی ناوخۆیی، ناوچەییو جیهانیەوە دێ. پەیامێک کە هاوتەریبی گوتاری جیهانیو سەردەمیانەیەو دەیهەوێ بڵێ لە هەمانکاتدا کورد ئینتماو بایەخی هاوبەشی هەیەو یەکگرتوویە، پەیامی ئاشتیو پێکەوژیان دەنێری بۆ جیهانو هەوڵی ئاشتەواییو پێکەوژیانی بەرانبەر لەگەڵ باقی مرۆڤەکان دەدا. ئاشتیو پێکەوە ژیان ئەو گوتارە بەهێزیە کە رەهەندێکی نێونەتەوەیی هەیەو یەکێک لە بایەخو مۆراڵە پڕ گرینگەکانی جیهانی ئەم سەردەمەیە.

حاشا هەڵنەگرە کە رەوتی پێشکەوتنە جیهانییەکان هاوشانە لەگەڵ بەرز بوونەوەی بەرپرسیارەتی تاکەکان لەبەرانبەر یەکدی کە زەرورە لەو پێناوەشدا عەداڵەتو بەرانبەری بناغە و پایەکانی بێ . ئەگەر ئەنجامی کۆتایی کاری کۆنگرەش هەمان ئامانجی پەیامی سەرۆکی هەرێمی لێبکەوێتەوە، پەیامێکی زۆر بەهێزو بەجێ دەبێ بۆ سەرجەم گەلانی ناوچەو جیهانو کورد لە حاست پێوەندییە نێودەوڵەتییەکانی بەشێوەیێکی بەرچاو بەرەو پێش دەبات. هەرچەند زەروورە جیاکارییەک بکرێ لەنێوان گەلانو حکوومەتە دیکتاتۆرەکانو ئەو گوتارە مەزنە مرۆییە نەبەسترێتەوە بە چەمکی هێزو دەسەڵاتو بەو پێیەش!

هێڵی سیاسی بۆ دارێژرێ. بێگومان دەوڵەتانێک هەن کە بەدرێژایی مێژووی خۆیان لەسەر تەختی دەسەڵات ئەوەیان دووبارەو سێبارە سەلماندۆتەوە کە ئەگەری گۆرانیان تێدا مەحاڵەو بێگومان تەنیا بە چارەنووسێکی هاوچەشنی موعەممەر قەزافیو حوسنی موبارەکو سەدام حوسێن کورسیو تەختی دەسەڵات بۆ جەماوەرو کۆمەڵانی خەڵک بەجێ بێڵنو کۆتایی بە سەرەرۆییو دیکتاتۆریەتەکەیان بێ. ئەوەش مایەی داخە کە لە هێندێک سەردەم و قۆناغ پێویستە ئاشتەواییو پێکەوژیان بکرێتە قوربانی واقعو راستییەکانو هەنگاو بەرەوپێشەوە بۆ رزگاریی. بەگشتی تیلۆرانسو پلۆرالیسمو پێکەوە ژیانی ئاشتیانەو رێزگرتنی بەرانبەر ئەو چەمکو دیاردانەن کە کورد نابێ لێیان غافڵ بێ لە هەمانکاتدا کە ئەو پەیرەوی کردنە نەبێتە مایە بێ هەڵوێستیو ملدان بە ستەمو نارەوایی. لە کۆتایشدا پێویستە بوترێ کە یەکێکی دیکە لە ئامانجەکانی کۆنگرەی نەتەوەیی دەبێ روحی پێکەوە ژیانو یەکتر قەبووڵ کردنو یەکگرتوویی ناوخۆیی بێ. هەر چەند بەداخەوە هێندێک کێشەو ناکۆکی لەسەرەتای کارەکان بیندرا کە پاڵنەرو خولقێنەری هەمان عەقلی یەکتر قەبووڵ

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

نەکردنو مەزنخوازیی ناتەندورستی ناوخۆیی بوو، بەڵام هیوادارم ئەو جۆرە رووداوانە لەداهاتوو دا کەمتر ببینـدرێو یـان خـود کۆتـایی پێبـێو هەمـوو هێـزو لایەنە سیاسـیو مەدەنییـە نیشـتمانپەروەرو وشۆرشـگێرو هـەروەهاو کەسـایەتییە شۆرشگێرەکانی کورد لە دەوری یەک، بناغەی یەکگرتوویو تەباییو ئاشتی ناوخۆیی دارێژن.

سەرچاوە: ماڵپەری رۆژهەڵات تایمز - رێکەوتی: ٣ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

سەید فەرهاد حەیدەری: کورسییەکانی ڕۆژهەڵات لە نێوان دوو لایەن دابەشکرا

"بڕوا ناکەم ئێمە وەک کۆمەڵگەی یارسان بەشداری لە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد دا بکەین."

ئامادەکردنی: جەمال نەجاری

پاش ئەوەی ڕۆژی دووشەممە ٢٢ی ٧ی ٢٠١٣دا لە نووسینگەی سەرۆکایەتیی هەرێمی کوردستان و بە ئامادەبوونی ٣٩ لایەنی سیاسیی هەر چوار پارچەی کوردستان لەسەر داوا و بە سەرپەرشتیی مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێمی کوردستان، کۆبوونەوەیەک بۆ باسکردنی هەنگاوەکانی بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد و دانانی لیژنەی ئامادەکاری ئەنجامدرا بە شێک لە لایەنە کوردییەکان نارەزاییان دەربڕی کە بۆچی خراونەتە پەراوێز و ئاوڕیان لێ نەدراوەتەوە، یەکێک لەو لایەنانە ڕێکخراوی "یاریکورد"ە کە ڕێکخراوێکی سیاسیی یارسانەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستانە.

یاریکورد لە ڕاگەیاندراوێکدا بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد بە هەنگاوێکی گەورە دەزانێت بۆ لێک نزیکبوونەوەی لایەنە کوردییەکان بەڵام لەهەمان کاتیشدا ڕەخنە لەوە دەگرێت کە لە ناوچەکانی ئیلام و کرماشان و کۆمەڵگەی یارسان هیچ کەسایەتییەک و لایەنێک بانگهێشت نەکراون.

سەید فەرهاد حەیدەری کەسایەتیی دیاری ئایینی یارسان و بەرپرسی ڕێکخراوی یاریکورد کە نیشتەجێی پاریسە، لە لێدوانێکی ڕۆژنامەوانیدا ڕادەگەیەنێت: ئێمەش وەک هاوڵاتیانی دیکەی کوردستان دەمێکە چاوەڕوانی بەڕێوەچوونی وەها کۆنگرەیەکین، چونکە کوردستان ولاتێکی مەزنە و نەتەوەی کوردیش نەتەوەیەکی گەورەیە و دەبوایە هەموو لایەنەکان لە کۆبوونەی سەرەتاییدا ئامادە بوایە بۆ ئەوەی بیروڕای خۆیان دەرببڕن و ئەزموون و تواناییەکانی خۆیان بخەنە ڕوو، بەڵام بەداخەوە ئەوەی دەبینەدرێ ئەوەیە کە نوێنەری هەموو لایەنەکان لەو کۆنگرەیەدا ئامادە نابن و نوێنەرانی

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

کامەیەتییە ئایینییەکانی کوردستان و رێکخراوەکانی دیکەی کوردستان لەبیر کراون.

سەید فەرهاد حەیدەری رایگەیاند: شەش ساڵ لەمەو بەر لە نزیکەوە چاوم بە یەکێک لە رێبەرانی گەلی کورد کەوت، کاتێ من باسی کۆمەڵگەی یارسانم کرد ئەو رێبەرە وتی: تا ئێستا من نەمزانیوە شتێک بە ناوی کۆمەڵگەی یارسان لە کوردستان بوونی هەبێت! ئێستا هەر ئەمانە دین کۆنگرەی نەتەوەیی کورد بەرێوە دەبەن کە بە تەواوی کوردستان ناناسن و ئاگاییان لەسەر هەموو پێکهاتەکانەوە نییە، ئەگەر سەیر بکەین ٢٠ لایەن و رکخراوی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستان هەیە کە هەر کام لەمانە نوێنەرایەتی چین و توێژێکی تایبەت دەکەن، بەڵام ٩ لایەن بانگهێشت کراون و دەبینین هیچ لایەنێک لە کۆمەڵگەی یارسان لە ئیلام و کرماشان و خورەمشار و دەوروبەری هەمەدان دەعوەت نەکراوە!

سەبارەت بە هۆکاری بانگێشت نەکردنی لایەنەکانی یارسان، سەید فەرهاد حەیدەری سەرسووڕمانی خۆی دەردەبڕێت و ئاماژە بەوە دەکات لە ماوەی رابردوودا لە ئێران سێ هاوڵاتی یارسانی بەهۆی نارەزایی دەربڕین ئاگریان لەجەستەی خۆیان بەردا و هەموو راگەیاندنە کوردییەکان هەواڵی یەکەمیان تایبەت بوو بە کێشەی یارسانەکان لە ئیران بەڵام کە باس لە کۆنگرەی نەتەوەیی دەکرێت فەرامۆش دەکرێن! نەتەوەی کورد هەر ئەوانە نین کە هەڵگری ئایینی ئیسلامن، لە ناو نەتەوەی کورددا چەند ئایین و بیروباوەڕی جیاواز هەیە، کولتووری جیاواز هەیە، شێوەزاری جیاواز هەیە، ئەگەر کۆنگرەی نەتەوەیی کورد تەنیا کوردە موسوڵمانەکان بەشدار بن ئەوە مەشروعیەت پەیدا ناکات.

ناوبراو گوتیشی: بڕوا ناکەم ئێمە وەک یارسانەکان بەشداری کۆنگرەی نەتەوەیی بکەین، چونکە کێشە بەتەنیا هی من نییە و مافی زۆرینەی لایەنەکان پێشێل کراوە. ئێمە هیوای زۆرمان بەو کۆنگرەیە هەبوو، رێز و حورمەتم بۆ دیموکراتەکان و کۆمەڵەکان هەیە، بەڵام ئەو پێنج کورسیەی کە بۆ بۆ گەلی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستان دیاریکرابوو، لە نێوان دوو حیزب (کۆمەڵە و دیموکرات) دابەشکرا و لایەنەکانی دیکە فەرامۆش کران.

سەید فەرهاد حەیدری لە کۆتایی لێدوانەکەیدا رایگەیاند؛ ئەگەر دەرفەتی باش لە لایەن حکومەتی هەرێمی کوردستانەوە بە لایەنەکان درابا بۆ نەمانی کێشەکان و بۆ ئەوەی نوێنەرانی هەموو لایەنەکان بەشدار بوایەن، هیوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی کورد دەخوازم و ئومید دەکەم کۆنگرە بۆ یەکسانی کۆمەلایەتی کار بکات و کوردستان لە کۆمەڵگەیەکی بەکارهێنەرەوە بۆ کوردستانێکی بەرهەمهێنەر ببات و لە رووی ئابوورییەوە کوردستان ببێ بە وڵاتێکی بەهێز و ئەوانەش کە بەشدار دەبن ببن بە مامۆستایانی راستەقینەی دیموکراسی بۆ نەوەکانی داهاتوو.

سەرچاوە: ناوەندی نووچە و شرۆڤەی رۆژ - رێکەوتی: ٣ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی کورد بە حزبی مەکەن...

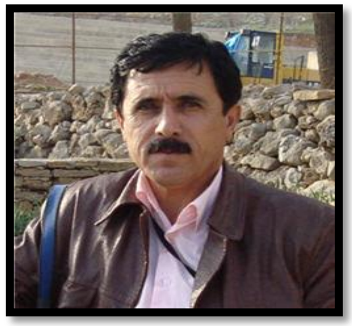

دەرسیم دیبەگەیی

بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد، خەونێکی لە مێژینەی دڵسۆزانی کوردو هەندێک لە کەسایەتیو لایەنە سیاسییەکانی نێو بزووتنەوە رزگاریخوازییەکەی بووە. ساڵانێکە هەوڵێکی بەردەوام لە ئارادایە بۆ بەستنی ئەو کۆنگرەیە، بەو ئومێدەی دەرئەنجامی بەستنی ئەو کۆنگرە نەتەوەیی گشتگیرە ببێتە هۆی رەواندنەوەی گرژیو دڕدۆنگی نێوان زۆرێک لە هێزە سیاسییە کوردییەکان لە هەر چوار بەشی کوردستان و چیدیکە حزب نەبێتە ریش سپی و زمانحاڵ لە دانان و دارشتنی کارنامەی کۆنگرەکەو جڵەوی بەڕێوەچوونیشی لە قامکی ئەودا نەبێت، بەڵام بەداخەوە ئەوەی لە رۆژانی رابردوودا بەدیکراو لە یەکەم کۆبوونەوەی ئامادەکاریدا، لەسەر بنەمای پێکهاتەی حزبی لە هەر چوار بەشی کوردستان، نوێنەرایەتییەکان دەستنیشان کران و کەسانی پسپۆڕو کارامەو سەربەخۆ بوونیان لە لیژنە ئامادەکارییەکە نەبوو. هەرچەندە کۆبوونەوەکە -وێڕای تێبینییەکی زۆر لەسەری و- بە هەموو کێماسییەکانیشییەوە، هەنگاوێکی گرانبەهایەو بۆتە مایەی خۆشحاڵی دڵسۆزانی کورد لەسەرانسەری جیهاندا، لەبەرئەوەی یەکەمجارە لە مێژوودا کوردانی هەرچوار بەشی داگیرکراوی کوردستان، ئاوا پێکەوە کۆببنەوەو گفتوگۆو گەنگەشە لەسەر ئایندەی نەتەوایەتی خۆیان بکەن، بەڵام پێکهاتە حزبییەکەی لیژنەی ئامادەکردنی کۆنگرەکە، گومان لەسەر ئەنجام و سەرکەوتنی بەستنی کۆنگرەی ناوبراو دروست دەکات، چونکە لە دەرەوەی ئەو حزبانەش کەسانی شارەزاو پسپۆڕی بەتوانا هەن کە توانای خستنەڕووی پێشنیاری لۆژیکی و واقعیی ئەوتۆیان هەیە کە —بە دڵنیاییەوە- لەناو زۆربەی حزبە بەشداربووەکاندا ئەوجۆرە کەسە پسپۆڕو شارەزایانە بوونیان نییە، بۆیە ئەگەر مەبەست بەستن و سەرکەوتنی کۆنگرەیەکی مێژوویی گشتگیری نەتەوایەتییە، ئەوا دەبێت بۆ کاتی بەستن و بەڕێوەچوونی کۆنگرەی ناوبراو، کەسانی پسپۆڕو خاوەن ئەزموونی دەرەوەی چوارچێوەی حزبەکان سەرپەرشتی گفتوگۆکان بکەن و لەژێر سێبەری گوماناوی حزب دەریبهێننە دەرەوەو رێگە لە پاوانکاریی حزبایەتی و بەرژەوەندیی کەسێتی بگرن، چونکە بڕیارو

بەشی: دوویەم

راسپاردەکانی ئەم کۆنگرەیە، ئەگەر –لێبگەڕێن- سەرکەوتن بەدەستبهێنێت، ئەوا دەبێتە کارنامەیەکی هەمەلایەنە بۆ کارکردن لەپێناو پرسە نەتەوایەتییەکان لە هەر چوار بەشەکەی کوردستان.

سەرکەوتنی کۆنگرەکەو دەرچوون بە کۆمەڵێک بڕیارو راسپاردەی نەتەوایەتییانەی پەیوەست بە واقیعی هەر چوار پارچەی کوردستان و بەدواداچوونی جێبەجێکردنی ئەو بڕیارو راسپاردانە، سەنگی مەحەکی سەرکەوتن و تەمەندرێژیی ئایندەی ئەو کۆنگرەیە دەبێت، چونکە بە بێ ئەنجامدانی ئەرکەکانو بەدواداچوونیان رەوشەکە پێشناکەوێت و لەسەر ئاستی کورستان و ناوچەکەو جیهانیشدا کاریگەریی ئەرێنیی نابێت.

یەکێک لەو بڕیارە گرنگانەی کە پێویستەو دەبێت لە کۆنگرەی نەتەوەییدا بدرێت، قەدەغەکردن و حەرامکردنی شەڕی کورد بە کوردو بە خائینکردنی ئەو هێزو لایەنانەی کە پەنای بۆ دەبەن و دەیکەن، چونکە ئەوەتا رەوشی رۆژئاوای کوردستان لە مەترسییەکی گەورەدایەو مەترسیی هەڵگیرسانی شەڕێکی گەورەی کوردبەکوردی لێدەکرێت، حزب و هێزە سیاسییەکانی رۆژهەڵاتی کوردستانیش لە دڕدۆنگی و ناکۆکییەکی تەمومژاویدان و لەوێش مەترسی هەڵگیرسانی ئەو شەڕە لە ئایندەدا لە ئارادایەو لە باشووری کوردستانیشدا بەرژەوەندییە ئابوورییەکان لەسەرووی بەرژەوەندیی نەتەوایەتیدان و هەرکاتێک بەرژەوەندییە ئابوورییەکان کەوتنە مەترسییەوە، هیچ دوور نییە شەڕ کوردبەکورد رووبدات. ئەمە جگە لە مەترسیی شەڕی کوربەکوردی بەشێک لەگەڵ بەشێکی دیکەی کوردستان. بۆیە مەرجی سەرکەوتنی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد، دەرکردنییەتی لە قۆزاخەی بەرژەوەندی و پاوانکاریی حزبی و رێگەنەدان بە دەستێوەردانی وڵاتە داگیرکەرەکانی کوردستان لە چۆنیەتی بەڕێوەچوون و دەرئەنجامی کۆنگرەکە. بەهیوای بەستن و سەرکەوتنی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی راستگۆیانەو داڕشتنی ستراتیژێکی نەتەوایەتیی واقعییانە.

سەرچاوە: ماڵپەری کوردستان نێت - رێکەوتی: ١٣ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

ڕاگەیاندنی هاوبیرانی کوردایەتی سەبارەت کۆنگرەی نەتەوەیی کورد

پارت و ڕێکخراوەکان

کوردستان نێت

ڕۆژی ٢٢ - ٧ - ٢٠١٣ لەسەر داوای بەڕێز مەسعود بارزانی و بەبەشداریی ٣٩ پارتی سیاسیی کوردی، کۆبوونەوەیەک لە هاوینەهەواری سەلاحەدین، بەمەبەستی ئامادەکاری بۆ بەستنی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی، سازکرا.

ئێمەی هاوبیرانی کوردایەتی، لەو ڕوانگەیەوە کە بەستنی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی، یەکێکە لە خواست و ویستەکانمان و لە ساڵی ١٩٧٩دا ئەو بیرۆکەیەمان خستە پێش چاوی هەندێ لایەن و ساڵی ١٩٨٥ بۆ هەمان مەبەست دەزگای کۆنگرەی نیشتمانی کوردستان دامەزرا، بەچاوێکی پڕبایەخەوە ئەڕوانینە بەستنی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی بۆ بەدەسهێنانی ئامانجەکانی کە بە پلەی یەکەم بریتییە لە یەکڕیزیی کوردو داڕشتنی نەخشەڕێگەی بەدەسهێنانی داوا نەتەوەییە ڕەواکانی لە سەرتاسەری کوردستاندا.

هەر لەڕوانگەی پەرۆشیمانەوە بۆ سەرکەوتنی ئەو کۆنگرەیەو بەدیهێنانی ئامانجەکانی، بەئەرکی سەرشانی خۆمانی ئەزانین ئەم دیدوبۆچوونانەمان بخەینە بەرچاوی گەل و کارگێڕانی کۆنگرەکە:

١- بەشدارپێکردنی نوێنەرانی کوردی پارچەی پێنجەمی کوردستان لە کۆنگرەکەدا کە ڕژێمی سۆڤێتی پێشوو، پەرشوبڵاوی کردنەوە بە ناوچەکانی یەکێتی سۆڤیەتداو ئێستە ژمارەیان پتر لە ملیۆنێکە.

٢- بەشدارپێکردنی ژمارەیەک لەو کەسایەتییە کوردییە نەتەوەییە سەربەخۆیانەی جێدەستیان دیارە لە بیرو خەباتی کوردایەتی و بیرۆکەی کۆنگرەی نەتەوەییدا. هەروەها بەشدارپێکردنیان لە کارگێڕیی کۆنگرەکەدا، بەتایبەتی ئەوان بەچاوێکی گشتگیر و دوور لە دیدی پارتایەتی تەسکەوە ئەڕواننە کارەکەو ئەنجامی ئەدەن. کۆنگرەکەش ئەبێ هی نەتەوەی کوردبێ بە هەموو پێکهاتە حیزبی و ناحیزبییە نەتەوەیی و نیشتمانییەکانیەوە، نەک تەنیا بۆ پاراستنی بەرژەوەندیی چەند حیزبێک، یا بۆ جێبەجێکردنی نەخشەی ئەو نەیارانەبێ کە ئەیانەوێ چەک بەهێزە شۆڕشگێڕەکانی نەتەوەکەمان دابنێن و دەستەمۆیانبکەن و بەناوی خەباتی ئاشتیانەو دیموکراتیکەوە خەباتی شۆڕشگێڕانەی کورد لە

گۆڕنێن!! لەکاتێکدا تا ئێستا هیچ نەتەوەیەک، نەک هەر دەسبەرداری چەک نەبوە، بەڵکو بەردەوام پەرەو گەشە بەچەکەکانیان ئەدەن، بەتایبەی دەوڵەتە داگیرکەرەکانی کوردستان کە بەدرێژایی مێژوو دژ بەکورد بەکاریانهێناوەو بەکاریئەهێنن.

٣- ئەو کۆنگرەیە نابێتە کۆنگرەیەکی نەتەوەیی ئەگەر بەئاشکراو راشکاوانە سەربەخۆیی کوردستان نەکاتە ستراتیجی خۆی. ئەوەش مافێکی رەوای هەر نەتەوەیەکە لەسەر گۆی زەوی و لەگەڵ پەیمانی نەتەوە یەکگرتووەکان و مافی مرۆڤدا گونجاوە. ئەوەشی لاریی لەو مافە هەبێ، با لەپێشدا ئەو مافە لە نەتەوەکەی خۆی بسەنێتەوە ئەوسا لەکورد.

٤- ئێمەش خوازیارین، هەتا بکرێ، داواکارییەکانی نەتەوەکەمان بەریگەی ئاشتی و دیموکراتیانەو دوور لە چەک و خوێنڕشتنبێ، وەک لە کۆبوونەوەکەی ٢٢ - ٧ - ٢٠١٣دا جەخت لەسەر ئەو تاکە ریگەیە کراوەتەوە. بەلام ئێمە ئەو رێگەیە بە تاکە ریگە نازانین لەگەڵ هەر داگیرکەرێکی کوردستاندا کە نەک هەر دان بەمافە رەواکانی نەتەوەکەماندا نانێ، بەڵکو هەمیشە، بە نهێنی و بە ئاشکرا، کار بۆ لەناوبردن و تواندنەوەی نەتەوەکەمان ئەکات! ئەوەتا تا ئێستەش بەردەوام لەرۆژهەلاتی کوردستان بە کۆمەڵ ملی رۆڵەکانی نەتەوەکەمان ئەکرێ بەدارا لەسەر بچووکترین داواکردنی ئاشتیانەی مافە رەواکانیان. لە باکووریش، دوای کشانەوەی گەریلاکانیش، رژێمی تورک هیچ هەنگاوێکی کردەییانەی بەرەو ئاشتی و مافەکانی کورد نەناوە. لە باشووریش دوای تێپەڕبوونی زیاتر لە دە ساڵ بەسەر کەوتنی رژێمی دیکتاتۆریی بەعس و هاتنە سەر کاری رژێمی دیموکراتیانە (!) لە عێراقدا، نەک هەر یەک بست لە ناوچە داگیرکراوەکان نەگەڕێنراوەتەوە سەر قەوارەکەی کوردستان، بەڵکو بەردەوام خەڵکی ئەو ناوچانە بوونەتە ئامانجی کارە تیرۆرستییەکانی (برا) !عەرەبەکانمان. لە رۆژئاواش، تازەبەتازە چەکدارەکانی دەوڵەتی ئیسلامی و بیلادی شام و بەرەی نوسرە، کەهێشتا جڵەوی حوکمیان نەکەوتۆتە دەست لە سوریادا، هێرشی دڕندانە ئەکەنە سەر کوردو لە مزگەوتەکانەوە بانگەشەی ئەوە ئەکەن کە کوردەکان بکوژن و ماڵەکانیان تالانکەن و ژنەکانیان حەلاڵکەن بۆخۆیان کەگوایە بەوە ئەچنە بەهەشت!! جا ئاخۆ خەباتی ئاشتیانەو دیموکراتیانە لەگەڵ ئەو دڕندانەدا، لە خۆبەدەستەوەدان بەولاوە، هیچ واتایەکی تێدایە!؟

٥- وەک سەرنجێک، داخستنی دەروازەی سنووریی نێوان باشوورو رۆژئاوای کوردستان، لەگەڵ ئەم بانگەشەی کۆنگرەی نەتەوەییەدا ناگونجێ!

کەواتە ئەو بانگەشەی (خەباتی ئاشتیانەو دوور لەچەکە) کە لە کۆبوونەوەکەی سەلاحەدیندا ئەدرا بە گوێدا، وەک تاکە ریگەیەک، بۆ بەدیهێنانی مافەکانی نەتەوەکەمان، هیچ بنەمایەکی راستی و وانەیەکی سیاسیی تیانیە.

زیانی ئەو جۆرە بانگەشەیەش لەم خاڵانەدا بەدیار ئەکەوێ:

ڕ؛ کوشتنی گیانی شۆرشگێڕانە لە تا ک و کۆی کوردا.
ب؛ درێژەدان بە باری کەسێتیی شکستخواردووی کوردو ترساندنی لە خەباتی چەکداری بەجۆرێ کە تەنانەت نەتوانی بەرگری لە ژیانی ئاسایی خۆیشی بکا.
پ؛ هاندانی زیاتری دەسەڵات و گرووپە چەکدارەکانی دژ بەکورد بۆ کوشتاری کورد بە رەها یی و بێ ترس لە بەرەنگاربوونەوەی چەکداری بەرامبەریان.
ت؛ گومانی ئەوە دروست ئەبێ، کە کاسەی ئەو جۆرە بانگەشەیە، بێ ژێرکاسە نەبێ! و. . . هتد

٦- هەرچەندە ئێمە لەگەڵ سیستمی حیزبایەتیدانین بۆ نەتەوەیەکی دیل و پارچەپارچەکراوی وەک کورد، لەگەڵ هەڵاویردکردنی هیچ قەوارەیەکی سیاسیی نەتەوەیی و نیشتمانی کوردیشدانین لەمڕۆدا بۆ ئەم کۆنگرەیە.

بۆیە داواکارین بۆ ئەو کۆنگرەیە، ئەو جۆرە دیاردەو بانگەشانە بەدیار نەخرێن. بەتایبەتی ئەو کۆنگرەیە کارێگی خۆبەخۆی کوردەو لەبەردەم هیچ دادگاو لێپرسینەوەیەکدا نەوەستاوە تا پاکانە لەخۆی بکات، . ئنجا وەک کوردەکە ئەڵێ: (کە خاس نایژی خراپ بۆ!؟) با لەو کۆنگرەیەدا ئەگەر ئاماژە بۆ خەباتی چەکدارانە نەکرێ لەبەر بارودۆخەکە، بانگەشە بۆ خەباتی خۆبەدەستەوەدانیش نەکرێ.

لەکۆتاییدا بەهیواین ئەم کۆنگرەیە ببێتە ناوەندێکی هەمیشەیی بۆ یەکخستنی ناوماڵی کوردو بریاردان لەسەر پرسە چارەنووسسازەکانی نەتەوەکەمان و گەیاندنی پەیامی یەکدەنگیی نەتەوەکەمان بە ناوەندە جیهانیە بریاربەدەستەکان بەمەبەستی پشتگیرییان بۆ دۆزی رەوای کورد لە سەرتاسەری کوردستاندا.

هاوبیرانی کوردایەتی

سەرچاوە: ماڵپەری کوردستان نێت - رێکەوتی: ٣ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

لە کۆنگرەی کوردەوە بەرەو کوردستانی گەورە

نۆراڵ چاڵشلار - ڕۆژنامەی ڕادیکاڵ

لە تورکییەوە: حەسەن قازی

١٦ساڵ لەمەوبەر لە شاری مێلبۆرنی ئاوسترالیا لە کاتێکدا لە بەرنامەیەکی تێلێڤیزیۆنی دا بەشدار بووم نەمزانی چ وەڵامێک بدەمەوە بە پرسیارێکی ئاوا: "داخودا هیچ گەلێکی دی هەیە کە وەک کوردەکان نفووسی زیاتر لە ٢٠ میلیۆن بێ، و لە سەر خاکێکی موشتەڕەک بژی و دەوڵەتی خۆی نەبێ؟" ئەو پرسیارە بە ساڵانە هەر لە زەینم دایە.

ئەو کۆنفڕانسی کوردەی کە لەم مانگە دا کۆ دەبێتەوە، لە مێژووی کوردەکان دا ئاماژەیە بە هەڵکەوتێکی نوێ.

١- نوێنەرانی ڕێبازە جۆر بە جۆرەکانی ئەو گەلە کە لە دوای شەڕی یەکەمی جیهانی دا بە چوار پارچە دابەش کراون، ڕەنگە یەکەم جار بێ کە لە کۆبوونەوەیەکی ئاوا بەرین دا لە دەوری یەک کۆ دەبنەوە.

ئەگەر بە ووردی لە مێژووی ڕابردوو بڕوانین، دەبینین، گرووپە سیاسییە کوردەکان، سەربازانی چەکداری کورد دە گژ یەک ڕۆهاتوون و ئاسۆی پێکهێنانی "یەکێتییەکی پتەو" لە ناویان لە ڕابردوو دا لاواز دەبیندرێ. جگە لە نموونەی "کۆماری کوردی مەهاباد"، "ڕاپەڕینەکانی مەلا موستەفای بارزانی" نابێ دەتوانم بڵێم کە کوردەکان بۆ یەکەم جار لە سەر زەمینەیەکی ئاوا مەشرووع، وەک ئاکتۆری جوگرافیایەکی سیاسی نوێ لەو کۆنفڕانسە دا بەشداری دەکەن.

ئاشکرایە ئەو وەزعە بە ڕۆژێک پەیدا نەبووە... نابێ واش دابندرێ کە ئەو کۆنفڕانسە لە ئێستاوە تاسبەینێ پێی دەکرێ

شتێک ساز بکا... هەرچییەکی بێ بڵا ببێ، ئاوا بە ئاشکرا و کراوەیی هێنانە گۆری ناسێنەی هاوبەشی کورد، "ئاستێکی ڕاستەقینەی نوێ" دەهێنێتە بەرچاوان. هەڵبەت ئەوەی کە "بە دوای بەهاری عەرەبی" دا لە هەلومەرجێکی ئاوا دا بەسترانی کۆنفرانسی کورد مانای چ دەبێ چەند نیشانەی پرسیار بە دووی خۆیدا دەهێنێ"؟ و دەکرێ لێک بدرێتەوە.

تورکییە و وولاتەکانی دیکەی ناوچە، لە ماوەی سەدەی ڕابردوو دا لە گەڵ زۆر سەرهەڵدانی گەورەی کورد ڕووبەڕوو هاتن. "کوردەکان لە بەر حاشا کران لە هەبوونیان" و بارودۆخی ئەو ستاتوکۆیەی بە دویدا دا هات سەرەتییان پێدا و هێچ حەولێکی هاوبەش وەدی نەهات. دوایین ڕاپەڕینی هەرە گەورە لە تورکییە هاتە گۆڕێ. ئێستا هەر چۆنێک بێ لە نوختەیەکی ئاوا داین کە دەکرێ بڵێین بەرەو کۆتایی ئەو دەچین. ئەوە، وەکوو دوایی و لە هەمان کات دا دەبێ وەک سەرەتایەکی نوێ بخوێندرێتەوە. ئێسیا ئیدی هەموو دنیا کوردەکان وەکوو یەکێک لە دینامیکە سەرەکییەکانی ناوچە چاو لێ دەکا...

بوونی پەیەدە بە "هێزێکی کاریگەر" لە کوردستانی سوورییە، یانی سەرهەڵێنانی بزووتنەوەیەکی سیاسی نیزیک لە پ.ک.ک لەسەر سنوورەکانمان، تابلۆکە هێندێک تێکەڵ دەکا. تورکییە لە کاتێکدا لەگەڵ پ.ک.ک. خۆی بۆ سەروبەندێکی نوێ ئامادە دەکا لە گەڵ پەیەدە کە بە "پ.ک.ک. ی سوورییە" بەناو دەکرێ چ جۆرە پێوەندییەک دادەمەزرێنێ؟

ئەگەر بە قسەی ئۆپۆزیسیۆن بێ دەستبەجێ دوورکەوتنەوە لە "ڕێباز"ی ئینکار و ئیمحای پێشوو پێویست ناکا. دەزانین کە ئاکەپەش لە سەرەتاوە ڕاڕاییەکی پێوە دیار بوو. دواجار بەرەو ڕێگای عەقل ئاڕاستە گۆڕا..

تورکییە، لە ڕێبازی چوون بەرەو ئەوەی کە ئاسۆی " پێواژۆی ئاشتی و چارەسەری بتوانێ دابمەزرێ" دەنێو ئامادە کاری دایە بۆ سازدانی ستراتێژییەکی نوێ بە وەحیساب هێنانی کوردەکانی دیکەی ناوچە. لە ماوەی ڕابردوو دا لەگەڵ سالح موسلێم سەرۆکی پەیەدە دیدار و چاوپێکەوتنی ڕەسمی و ئاشکرا کرا. سەرۆکوەزیری کوردستانی عێراق نێچیروان بارزانی لە ئاستی بەرز دا پێشوازی لێکرا و گفتوگۆی لە گەڵ کرا.

لەو نوختەیە را بە دواوە پەیدا بوونی ئەم پرسیارە لە سەران دا تەبیعی یە" داخودا کوردەکان خۆ ئامادە دەکەن بۆ "کوردستانی گەورە"؟"

کاتێک ٢٠ ساڵ لەمەوبەر لە دۆڵی بیقاع لە ڕیپۆرتاژێک دا لە ئۆیجالانم پرسی بۆ چی جیا نابنەوە، "جا بۆ لە تورکییە

جوێ ببینەوە،لە شاری وەک ئەستەنبووڵ، ئیزمیر، ئانتالیا زۆر کورد دەژین... ئێمە دەمانەوێ لە دەوڵەمەندیی تورکییە دا لەگەڵ تورکەکان ببینە شەریک".

ئەمن لە گۆڕانی تەرجیحی قورسی کوردەکانی تورکییە تێ دەگەم. بەڵام دەبێ زۆر شت بگۆڕدرێ: ئەوەی کە کوردەکان لە وولاتانەی کە تێیاندا دەژین بتوانن خۆیان بەڕێوەبەرن، ئەوان دەیانەوێ زمانەکانیان، کولتوورەکانیان پەرە پێ بدەن. نایانەوێ چبرِ ئیدی شەڕی برا کوردەکانیان لە وولاتەکانی دیکە بکەن و نێوانیان ناخۆش بێ.

یەکێتیی ئەو گەلانەی کە لە ڕابردوو دا بۆ ماوەی درێژ بەیەکیان داداوە دەتوانێ ببێ بە ڕاستەقینەیەکی واقعی و مانا..." کاردانەوەکانی نەتەوە پەرستانەی ئۆپۆزیسیۆن چ تەئسیری نابێ، ئەگەر لە "ئێنێرژی نوێی کورد" تێبگەیشترێ دەکرێ "بەیەکەوە بوونێکی نوی"ی زۆر بەهێز و توانا ساز بکرێ.

"یەکێتییەکی گەورە"ی تورکەکان و کوردەکان دەتوانێ بۆ ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست سەرنجڕاکێش بێ و ببێ بە "ئاشتی، نیزیک بوونەوە و مۆدێلێکی بەیەکەوە ژیانی" جیاواز لەوەی تا ئێستا بووە.

سەرچاوە: ماڵپەری ناوەندی نووچە و شرۆڤەی رۆژ نوێ - ڕێکەوتی: ٣ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی، چەند پێشنیازێک

سامان ساڵح

ڕەنگە ئەم نەوەیەی کورد گەواهیدەری خۆشترین ڕووداوی نەتەوەکەیان بن لەمێژووی کۆن ونوێدا، ئەویش بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کوردە لەباشوری کوردستان کە تێیدا کوردی سەرجەم بەشە داگیرکراوەکانی کوردستان و ناوچەکانی تر بەشداردەبن.

بۆ کورد ئەم کۆنگرەیە زۆر گرنگە، ئەمە نیشانەی ئەوەنیە دوورە لەدەست و چاوی بێگانەو داگیرکەران و نوزە نوزی ناوخۆش هەندێک دەبیسترێن.

بەلام سەرباری هەموو ئەمانە دەبێت ئەم کۆنگرە بەجۆرێک ئامادەکاری فکری و واقیعی ڕەنگدانەوەی لای خەڵک بۆ بکرێت کە لەکۆتاییدا حساب بۆ هەموو ئەنجامەکانی بکرێت و بتوانێت وەلاَمی کۆی پرسیارەکان بداتەوە، ئەویش ئەوەیە کە من وەک هەوڵێکی لەخۆبوردوانە، ئەگەر وەربگیرێت، لەم نووسینە پێشنیازی چەند شتێک دەکەم:

یەکەم: پێویستە پێش بەستنی کۆنگرەکە لیژنەی ئامادەکاریی، لەپەیامی بەستنی کۆنگرەکەدا ئەوە بکاتە بناغەی بیری کۆی خەڵکی کوردستان، کە کۆنگرەی نەتەوەیی یەکێکە لەهەنگاوەکانی خەباتی سەردەمی دیموکراسی و ئاشتییانەو یەکەم هەنگاو و دوا هەنگاویش نییەو هۆکارەکانی خەباتی ڕزگاری نەتەوەی و نیشتمانی نەبەستراوەتەوە بەم کۆنگرەوە بەتەنیا.
دووەم: دەبێت کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان هەوڵبدات میساقی کۆنگرە بنووسێت، واتە ئەم کۆنگرەیە کە لەم دۆخەدا دەبەسترێت، پێویستە بنەمایەکی کار، بکاتە میساق(چارتەر)ی ئەخلاقی و سیاسیی و ئاییندەیی کۆنگرەکە، کە لەئاییندەدا

بەشی: دوویەم

بۆ هەموو کوردێک لەدنیادا وەک میساقی کورد تەماشابکرێت، ئەوەی پێشنیازی دەکەم، ئەوەیە کەئەو میساقە ناوی بنرێت (میساقی گەورەی نەتەوەیی کورد)و

ئەم میساقە ئەم شتانەی تێدابێت و دان بەم راستیانەدا بنێت:

١- نەتەوەی کورد - گەلی کوردستان، بە تاک و هێزە سیاسیی و کۆمەڵایەتییەکان و گروپ و لایەنەکان و رێکخراوەکان، واجبی دەکەن لەسەر خۆیان بەهیچ جۆرێک و لەپێناو هیچ شتێک و بەهەر نرخێک، لەهیچ کاتێک، هەرگیز شەڕی برا کوژی ناکەن، واتە شەڕی کورد - لەگەڵ کورد، نە لەبەر بەرژەوەندی خۆیان و نەلەبەر بەرژەوەندی هیچ لایەنێک و ئەم بەڵێنە کە واجبە لەسەر هەر کوردێک، لەپێناو بەهێزی خاک و نەتەوەی کورددایەو لەکاتی بوونی هەرکێشەیەکیش لەنێوان کوردان، رێگای یەکەم و کۆتایی گفتوگۆیە، نەک شەڕو براکوژی.

٢- خاکی کوردستان یەک پارچەیەو بەهۆی بارودۆخی نێودەوڵەتی دوای جەنگی جیهانی یەکەم و بەرژەوەندی وڵاتە زلهێزەکان لەنێوان ٤ وڵاتدا دابەشکراوە.

٣- پێویستە کۆنگرە لەمیساقەکەیدا بەپشت بەستن بە بەڵگەی زانستی و رای جوگرافیازان و مامۆستایانی زانکۆ و راستییە مێژوویەکان رووبەری خاکی کوردستان دیاری بکات.

٤- پێویستە لەکۆنگرەی نەتەوەیی کورد، ئالای کوردستان یەکبخرێت و بکرێتە یەک ئالای رەسمی کوردو سرودی نەتەوەیی کوردیش بەهەمانشێوە، یەکبخرێت. لەبارەی زمانیشەوە رایەکی ناوەندی بۆ زمان و شێوە زارەکان بەرەچاوکردنی ناوچە جیاوازەکان دابنرێت، بەسوود وەرگرتن لەئەزمونی گەلان و مێژوو.

مەبەستی سەرەکیی لەم کۆنگرەیە ئەوەیە کە کورد وەک نەتەوەیەکی زیندوو خاوەن دۆسیەو ماف، لەم سەردەمەدا نمایشی خۆی دەکات و کۆنگرەش وەک رێگایەکی شارستانی بۆ خەبات بۆ رای گشتی جیهانی و ناوچەکە دەخرێتەڕوو، دیارە بونی کۆنگرەش بەم قەبارەو ئاستە ئیعلامیە گرنگەی، بەشێکی پەیوەندی بەو دەستکەوتە گەورەی کوردەوە هەیە کە لەباشوور دروستکراوە، کە ئەویش حکومەتی هەرێمی کوردستان و ئەزموونی هەرێمی کوردستانە بەشێوەیەکی گشتی، سەرباری تێبینییەکان، بۆیە زۆر گرنگە وەک هەنگاوێکی قانونی پەرلەمانی هەرێمی کوردستان ئەو خاڵانەی کە لەسەرەوە من پێشنیازم کردووە بکاتە قانون و (تەقنین)ی بکات.

بەشی: دوویەم

بەمەش یەکەمین میساقی نەتەوەیی کورد بەقانون، دەچێتە مێژووی دوورو نزیکەوەو دەبێتە سەرمایەیەکی مادی و مەعنەوی بۆ هەمو نەتەوەی کورد، لەوانەیە بەشێک لەخاڵەکان کەسانێک وەک خەیاڵی دور تەماشای بکەن، بەڵام ببینە چەند گرنگە کاتێک کەسێک یان لایەنێک لەسەر کوشتنی (کورد) جگە لەوەی کە بەقانونی جینائی حوکم بدرێت لەپاڵیدا بەپێی میساقی گەورەی نەتەوەی کورد-یش حوکم بدرێت، لەوانەیە قانون ناسەکان تێبینی بدەن لەوەی کەسێک بەدووقانون لەبری یەک تاوان حوکم ناردێت بەڵامم رادەی سزاو رێکخستنی ئەمە بەقانون کارێکی ئاسانە. ئەگەر نەتەوەیەک ئەمە بکاتە بناغەی قانون بۆ پێکەوە ژیان و تۆکمەبوون، ئەوکات هێڵی سووریش بۆ هەموو لایەک دیاریکراو دەبێت و ئەوەی دەبێتە سەروەرو خاوەن رێز، تەنیا تاکەکانی ئەم کوردستانە دەبن و ئەم بنەمایە دەبێتە بەردی پتەوی دیموکراسی لەکوردستان.

لەکۆتاییدا دەمەوێت ئەوە بڵێم ئەگەر بەچاوێکی کوردانەوە بروانینە ئەم کۆنگرەو لەم کاتە هەستیارەدا، ئەوا بۆ کورد هەنگاوێکی گەورەیەو جێی شانازییەو هیوادارم لەکۆنگرەش بریاری ئەوە بدرێت کۆنگرەی نەتەوەیی کورد وەک کۆبوونەوەی ساڵانەی نەتەوە یەکگرتووەکان و کۆمەڵەی وڵاتانی ئەفریقاو عەرەب ساڵانە رێکبخرێت و ببێتە نیشانەی یەکخستنی نەتەوەی کوردو خاکی کوردستان، بەو هیوایەی رۆژێک کۆنگرەی نەتەوەیی کورد، بریاری دامەزراندنی دەوڵەتی کوردستان بدات... کە دڵنیام لەم کۆنگرە ناتوانرێت ئەوەبکرێت.

سەرچاوە: ماڵپەری خەندان - رێکەوتی: ٤ی ئاگۆستی ٢٠١٣

کۆنگرەی نەتەوەیی گەورەترە لە جیاوازییەکان

عومەر عەبدوڵڵا گوڵپی

بوونی هێزی سیاسی واتە بوونی بیروڕای جیاواز، مێژووی جیاوازو شێوازی جیاوازی کارکردنو تێکۆشانو ململانێکردنو کۆکردنەوەی جەماوەر، لە خودی خۆیدا ئەم جیاوازییو فرە ڕەنگییە ئاوێنەو کۆڵەکەی حاڵەتێکە لە گیانی سەردەمەوە نزیکە بۆ وڵاتێک کیانی هەبێتو خاوەنی ئاڵاو کورسی خۆی بێت لەنێو نەتەوەکاندا، بەڵام ئەم حاڵەتە لای ئێمەی کوردی بێ کیان لە ئاستی کوردستانی گەورەدا تۆخترو گەورەترە، زیانو سەرئێشەشی بۆ کێشە ڕەواکەمان زیاتر بووە، چ خودی جیاوازییەکە هۆکاری پەرتەوازەیی بووە چ پەرتەوازەییمان هۆکاری جیاوازی زیاترو دوورکەوتنەوەی زیاترو ململانێی نا دروستی زیاتر بووە.

لە ڕابردوودا بە پێچەوانەی پەرتەوازەیی هێزە سیاسییەکانی کوردستان، دوژمنەکانمان لە تورکیا، ئێران، عێراق، سوریا، کۆکو تەبا بوون، بەلای کەمەوە ناو بەناو کۆبوونەوەی چوارقۆڵیان تەنها لەسەر بنەمای یەک ئامانجی هاوبەش گرێدەدات، بە درێژایی مێژوو ناحەزەکانمان کۆکبوونو ئێمە پەرتەوازە، ئەوان یەکدەست بوون بۆ دژایەتیو لەباربردنی هەوڵەکانو بچووکردنەوەی تواناکانمان، ئێمەش بەشێک بووین لە قبوڵکردنی ئەجێنداو بەرنامە دوژمنکارییەکانیان، شەڕو ئاژاوەو ململانێی نادروستی نێو پارچەیەک خۆیو پاشان دژی پارچەکانی تریش، ئەوەی هەمیشە وەک زامێک وایەو بە ئاسانی سارێژ نابێت، ئەوەی بە لاکردنەوەمان لە مێژوو زۆر بە باشی هێشتا تارماییەکانی دەبینین.

بەڵام ئەمڕۆ بەروارێکی ترە، مێژوو خەریکە لێرەدا بووەستێت، چونکە هێزە کوردییەکان وا خەریکی کۆبوونەوەو کۆکرنەوەی

بەشی: دوویەم

وزەو تواناکانن لە کاتێکدا نەیارانی کورد سەرقاڵی ناکۆکیو پەرتەوازەییو کێشەکانی ناوخۆی خۆیانن.

هەل لەمە گەورەتر نابێت، لەمە بە نرختر نابێت، کاتێکی گونجاوە، لەسەر زەوی خۆمانو بە ئیرادەی خۆمان، هێزە سیاسییەکانی هەر چوار پارچەکە لە ئامادەکاریدان بۆ بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی، خودی کۆبوونەوەو کۆنگرەکە ئامانجێکی گەورەیە، دەرئەنجامەکانیش هەرچەند لە ئاست ئومێدی خەڵکی کوردستانو ئەو قەیرانانەدا بن کە ئێستە ڕووی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست کردووە هێندەی تر بایەخی کۆنگرەکە گەورەترو بەنرختر دەکات.

بۆیە ئەوەی بەلای ئێمەوە گرنگە ئەوەیە، هێزەکان ئەم کۆدەنگیو یەکدەستییە بە هیچ شتێک نەگۆڕنەوە، نەیکەنە قوربانی هیچ ئامانجێکی بچوکی تری پەیوەست بە حزبێک یان تەنانەت شارو پارچەیەکی کوردستان، چونکە کۆنگرە تەنها بۆ ئێمەی گەلی کورد لە ئاستی ناوخۆییدا گرنگ نییە، بەڵکو لە دەرەوەش ڕای گشتی جیهان یان لانی کەم ئەوانەی پەیوەستن بە کێشەی کوردەوە چاوەڕێن بزانن بۆ یەکەمجار کۆبوونەوەی نوێنەرانی میللەتێک بە کوێ دەگات؟ داوایان چییەو چ نەخشەیەک بۆ داهاتووی خۆیان بڕیار دەدەن؟ ئایا ئەم گەلەی کە تا ئێستا وا پیشاندراوە مەترسی بێت بۆ کیانو گەلانی تر هەر بەڕاستی مەترسییە یان بە پێچەوانەوە بەشێکە لە نەخشەی ئاشتیو برایەتی گەلان؟

ئێمەش کاتی خۆیەتی بیسەلمێنین، گەلی کورد گەلێکی ئاشتیخوازە، یەک دەستو یەک رایە بۆ داواکردنی مافەکانی، کەمتر لە مافی نەتەوەو خاکو کیان بەشتێکی تر ڕازی نابێت، گرنگیشە لەگەڵ ئاواتو داواکانی مرۆڤی کورددا، کۆنگرە دیاریبکات ئەو شێوازو میکانیزمەی داواکانو هەوڵو تێکۆشان بۆ بەدیهێنانیان چۆن دەبینێت لە ناو ئەم جیهانە ئاڵۆزەی ڕۆژهەڵاتتدا. نەخشەی ڕێگای بۆ خەباتی داهاتوو چییەو چ چارەسەرێکی گونجاو لەگەڵ داوای گەلو سیاسەتی نێودەوڵەتیدا پێشنیار دەکات. لەبەر هەموو ئەمانە کۆنگرەی نەتەوەیی گەورەترە لە ململانێکان، گەورەترە لە جیاوازییەکان.

سەرچاوە: ماڵپەری خەندان - ڕێکەوتی: ٣ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە کۆنگرەی نەتەوەییدا

نوید کرمی

پێکهێنان و ڕێکخستنی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی بە مەبەستی تاوتوێ کردنی پرسی کورد لە چوارپارچەی کوردستان، دروستکردنی یەکرێزیو هاودەنگی لە چارەسەری پرسەکانی پێوەندیدار بە کورد، کە پاش پارچەپارچە بوونی لە ژێر زەبرو زەنگو سەرکوتی وڵاتانی زاڵ بەسەر کوردستان داوێنگیری نەتەوەکەمان بووە، هەردەم یەکێک لە مەشغەڵەکانی ڕێبەران، ڕووناکبیران و حیزبە سیاسییەکانی گەلەکەمان بووەو هەردەم بیر لە وەها کۆدەنگییەک کراوەتەوەو لەهەر سەردەمێکدا بە پێی ئیمکان لەو پێناوەدا هەوڵ دراوە.

ئەو بیرۆکەیە بۆ یەکەمجار لە هەشتاکانی زایینیدا لە لایەن بەرێزان شەهید دوکتور قاسملوو (سکرتێری ئەوکاتی حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران)، مام جەلال تالەبانی (کەسایەتی یەکەمی یەکیەتی نیشتمانی و سەرکۆماری ئێستای عێراقی فیدراڵ) و کەماڵ بۆرقای (سکرتێری ئەوکاتی حیزبی سوسیالیستی کوردستانی تورکیەو دامەزرێنەری ئەنیسیتیتۆی کورد لە پاریس) لە دوو کۆبوونەوەی خۆیاندا لە عێراق و دواتریش لە دەفتەری پێوەندییەکانی حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران لە دەرەوەی وڵات بە نیسبەت پێکهێنانی وەها کۆنگرەیەکی نەتەوەیی و چۆنییەتی پێکهێنانی، هاتۆتە بەر باس.

لەو بارەوە شەهیدی مەزن بەرێز دۆکتور قاسملو باوەڕی ئەوە بوو کە ئەو کۆنگرەیە لە لایەن کەسایەتی، ڕووناکبیران و سیاسەتوانانی سەربەخۆی نەتەوەکەمان لە هەر چوار پارچەی کوردستان و ڕێکخراوو کەسایەتییەکانی بێلایەن و مرۆڤدۆستی جیهانی دەرەوە پێکبێت و حیزبەکان تەنیا ڕێکخەرو پشتیوانی سیاسی و ماددی ئەو ڕێکخراوە بن. بۆ ئەوەی نە هێژمونی حیزبێک باندۆڕ بخاتە سەر بڕیارەکان و کاروبارەکانی کۆنگرەو نە پێوەندی و دۆستایەتی حیزبێکی کوردی لەگەڵ

حکومەتێکی زاڵ بەسەر پارچەیەک لە کوردستان ببێتە ڕێگر لە باس کردنی مافە ڕەواکانی گەلی کورد و بڕیاری پێویست بۆ چارەسەری ئەو پرسە هەستیارە.

کۆنگرەی نەتەوەیی وەک زەروورەتێک بە نیسبەت پرسی گشتی کورد لە چوار پارچەی کوردستان، بۆ یەکەمجار ساڵی ١٩٩٩ی زایینی لە ئامستردامی هۆڵەند بە ناوی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد (knk) دەرەتانی بەستنی ڕەخسا تا پرسی کورد لە چوار پارچەدا بخاتە بەر باس و هەوڵی چارەسەری لایەنە ئاڵۆزەکانی ئەو پرسە بدات، قەرار وابوو ئەو گردبوونەوەیە لە پەرلەمانی دەرەوەی وڵات، ڕوشنبیران، کەسایەتی و سیاسەتوانانی سەربەخۆ و حیزبەکانی کوردی هەر چوار پارچەی کوردستان پێکبێت، بەڵام بە یەکەم هەوڵەکان دەرکەوت کە هێژمونی پارتی کرێکارانی کوردستانی تورکیە (P.K.K) ڕوون و ئاشکرایەو زیاتر مەبەست سەپاندنی هێژمونی ئەو پارتەو بێدەنگ کردن و پەراوێز خستنی حیزبەکانی دیکەیە، نەک پێکهێنانی هاودەنگی و گوتارێکی یەکگرتوو بۆ بەرەوپێشچوون و چارەسەری پرسی نەتەوەیی. بۆیە زۆر لە حیزبەکان وەک دێموکرات و کۆمەڵە لە ڕۆژهەڵات بە ئاشکرابوونی ئەو نیازەی P.K.K بەشداری ئەو کۆنگرەیەیان نەکرد.

ئێستاش پاش چەندین دانیشتن و بیروڕاگۆڕینەوەی سەرکردەکانی کورد، بۆ جارێکی دیکە ڕێکەوتی ٢٠ - ٧ - ٢٠١٣ لە لایەن بەڕێز کاک مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێمی کوردستان و بە ناوی خۆی و بەڕێزان مام جەلال سەرۆک کۆماری عێراقی فێدراڵ و عبدالله ئۆجەلان کەسایەتی یەکەمی P.K.K (هەنووکە لە زیندانی ئێمرالیدا دەستبەسەر کراوە)، حیزبە سیاسیەکانی چوار پارچەی کوردستان کە ٣٩ حیزب دەبوون بانگهێشت کران بۆ بەشداری لە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد بۆ پێتەختی هەرێمی کوردستان.

لە کۆبوونەوەی یەکەمدا کە ڕێکەوتی ٢٢ - ٧ - ٢٠١٣ لە شاری هەولێر پێتەختی هەرێمی کوردستان پێکهات تەوەرە سەرەکییەکانی کۆنگرە خرانە بەر باس و هەر لەو کۆبوونەوەیەدا بڕیار درا تا لێژنەیەکی ٢١کەسی بۆ ئامادەکردنی کارەکانی کۆنگرە پێک بێت، بە پێی حەشیمەت کورسییەکانی ئەو لێژنەیە دابەشکران بەسەر حیزبەکانی چوار پارچەدا، واتە ٧ بۆ باکوور، ٥ بۆ باشوور، ٥ بۆ ڕۆژهەڵات و ٤ بۆ ڕۆژئاوا. بەو پێیە لە نێوان ٩ حیزبی ڕۆژهەڵاتی کە بۆ ئەو کۆنگرەیە بانگهێشت کرابوون دەبوو پێنج وەک نوێنەر بۆ لێژنەی ئامادەکاری دیاری کرابان.

حیزبەکانی ڕۆژهەڵاتی کە لە لایەن بەڕێز سەرۆکی هەرێمەوە بانگهێشت کرابوون، بریتی بوون لە: حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، حیزبی دێموکراتی کوردستان، کۆمەڵەی شۆڕشگێڕی کوردستانی ئێران، کۆمەڵەی زەحمەتکێشان،

سەرچاوە Serchawe

کۆمەڵەی کۆمۆنیستی ئێران شاخەی کوردستانی، پارتی ئازادی کوردستان، سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران، پارتی ژیانی ئازادی کوردستان و پارتی سەربەخۆیی کوردستان.

ئەم 9 حیزبە رۆژهەڵاتییە بە مەبەستی دیاری کردن و دابەشکردنی کورسییەکانی لیژنەی ئامادەکاری بە دەوری یەک کۆ بوونەوەو بە شێوەی هەڵبژاردنی و دیمۆکراتیانە کەوتنە ململانەوە بۆ دابەشبوونی پێنج کۆرسییەکە، لە ئاکامدا دوو دیمۆکرات و سێ کۆمەڵە بوون بە خاوەنی پێنج کورسی لیژنەی ئامادەکاری و پارتی ئازادی کوردستان و پارتی ژیانی ئازادی کوردستان (PJAK) کە وایان لێکدابوویەوە دیمۆکراتەکان و کۆمەڵەکان بەهۆی ئینشیعابات و دابڕانەکانیان دەنگ بە یەک نادەن و ئەوان لەو نێوانەدا سەرکەوتوو دەبن، دەنگی نارەزایەتییان بە نیسبەت ئاکامی دابەشبوونی کورسییەکانی رۆژهەڵاتی بەرز کردەوەو کەوتنە شکایەت و گلایە لای پارتی و یەکیەتی و P.K.K.

پارتی ژیانی ئازادی کوردستان (PJAK) کە ساڵی ٢٠٠٣ی زایینی لە درێژەی سیاسەتەکانی P.K.K بە نیسبەت دروست کردنی باڵی چەکداری لە سێ پارچەی دیکەی کوردستان بۆ رۆژهەڵاتی کوردستان دامەزراو لە ژێر مودیرییەت و هێژمونی ئەو حیزبە لە رۆژهەڵاتی کوردستان دەستی دایە چالاکی و قۆرخ کردنی شاخەکانی کوردستانی ئێران و هێرش و هەڕەشە بۆ سەر حیزبە رەسەن و لە مێژینەکانی کوردستانی ئێران و رەخنە و توانج گرتن لێیان کە گوایە توانای خەباتیان نەماوەو دوور کەوتونەتەوە لە خەڵک و مەیدانی خەبات و تەنیا ئەوە لە مەیدانی خەباتدا زیندووەو بۆ وەدەستهێنانی مافی خەڵک خەبات دەکات.

ئەو پارتە ئاکامی دابەشکردنی کۆرسییەکەی قەبووڵ نەکرد و لە رێگای P.K.K وە کەوتە هەڕەشە و خۆسەپاندن، دواجار کۆڵی نەداو کۆرسییەکی پێ درا. بەڵام نەک وەک پارتێکی سەربەخۆی رۆژهەڵاتی، بەڵکوو وەک باڵێکی سەر بە پارتی کرێکارانی کوردستانی تورکیە ئەو کۆرسییەی پێدراوەو لە لایەن لیژنەی رۆژهەڵاتەوە قەبووڵ نەکراوە.

لە پێکهێنان و گرتنی کۆنگرەی نەتەوەیی کە بە مەبەستی چارەسەری پرسی کورد لە رێگای ئاشتیانەو لە چوارچێوەی ئەو وڵاتانەی کە کوردستانیان بە سەردا دابەش کراوە، پرس بە حکوومەتەکانی عێراق، تورکیەو سووریەو ئێران کراوە، ئێران تاکو ئێستا بە فەرمی هیچی رانەگەیاندووە، بەڵام بە بەرپرس‌وبەرانی کۆنگرەیان گوتووە کە نابێت ئەم هەنگاوەیان بەزیانی سەروەری و بڕیاری سیاسیی ئێران بێت، ئەوەشی وتووە کە لە بەیاننامەی کۆتایی کۆنگرە نابێت لەسەر کۆردەکانی ئێران رەخنە لە حکوومەتی ئێران بگیردرێت، ئەوان وتوویانە کە پەیامی کۆنگرە دەتوانێت چاوەڕوانی خۆی لە حەسەن رووحانی سەرکۆماری تازە هەڵبژێردراو بخاتە روو بۆ کوردەکان.

سەرچاوە Serchawe

بەشی: دوویەم

بەڕێز کاک حەسەن شەرەفی کەسایەتی دووهەمی حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران و ئەندامی لێژنەی ئامادەکاری کۆنگرەی نەتەوەیی لە وتوویژ لە گەڵ رادیۆ فەردا باس لەوە دەکات کە ئەو کۆنبوونەی رۆژی ۳۱ - ٤ - ۱۳۹۲ کە بە بانگهێشتی سەرۆکی هەرێمی کوردستان لە شاری هەولێر بەڕێوە چوو بە مەبەستی تاوتوێ کردنی پرس و هاوکێشەکانی گەلی کورد بووە کە بە هۆی دابڕان و دابەشکردنەکانی کوردستان بۆ ئەو نەتەوە هاتوونەتە ئاراوەو هەروەها ڕێگاچارەی کەڵک وەرگرتن لە هێزو تواناکانیان بە نیسبەت چارەسەری کێشەو گرفتەکانی بەردەم کورد لە هەر پارچەیەک بۆ گەیشتن بە ماڤ و ئامانج و ئاواتەکانی. هەروەها ناوبراو بە نیسبەت گرتنی کۆنگرەی نەتەوەیی بەو شێوە باس دەکات: کوردەکان خوازیاری ئەوەن تا ڕێزیان لێ بگیردرێت و لە ڕێگای ئاشتیانەو بە شێوەی دێمۆکراتیک ماڤ و خواستەکانیان بەرچاو بگیردرێت و دابین ببێت.

رۆژهەڵاتی کوردستان ئەگەرچی بە درێژایی ۳۵ ساڵی دەسەڵاتداریەتی کۆماری ئیسلامی ئێران لە مافی نەتەوەیی و سیاسی خۆی بێبەش کراوە، حیزبە سیاسییەکانی ناچار کراون تا خەڵک و وڵاتەکەیان بەجێ بهێڵن، هەنوکەش هیچ دەرەتانێک لەو بەشەدا بەدی ناکرێت تا خەڵک بە شێوەی پێویست و سەردەمیانە لە ڕێگای مەدەنی و ئاشتیانە یان خەباتی سیاسی و پارلەمانییەوە بۆ وەدەستهێنانی مافە رەواکانیان خەبات بکەن.

رۆژهەڵاتی کوردستان خاوەن جووڵانەوەیەکی رەواو رەسەنە کە بەردەوام لە قاڵبی پرۆگرامی حیزبەکانی ئەو پارچەی کوردستان هەوڵی داوە بۆ چارەسەری پرسی کورد و بەدەستهێنانی ئاوات و ئامانجەکانی گەلەکەی و لە هەر سەردەمێکدا بە پێی پێویست و دەرەتان لە هەموو شێوازەکانی رەوای خەبات بۆ بە ئامانج گەیشتن کەڵک وەرگیراوە.

هەروەک لە یەکەم کۆبوونەوەی لایەنە کوردییەکان باس کراوە کوردەکان ئاشتیخوازن و بۆ مافی هەموو نەتەوەکانی ناوچەو جیهان ڕێزدادەنێن و بە پێی جیاوازییەک کە هەرکام لە پارچەکانی کوردستان لە ئێران، عێراق، سووریەو تورکیەدا لە ئاست چارەسەری پرسی کورد بەرچاو دەکەوێ، داخوازییەکانی خۆیان لە چوارچێوەی ئەو دەوڵەتانەدا داوا دەکەن، لەهەر وڵاتێکدا کە دەرەتانێک بۆ دەربڕین و قەبووڵ کردنی مافی کوردەکان لە ئارادا بێت، ویست و داخوازەکان لە ڕێگای وتووێژەوە داوا دەکرێن،

بەڵام لە هەر وڵاتێک کە ماف و داخوازەکانی کورد ئینکارو پشتگوێ بخرێن بە پێچەوانەی ویستی کورد لە شێوەکانی دیکەی خەبات وەک خەباتی چەکداری کە بە سەریاندا دەسەپێت کەڵک وەردەگرن.

بەشی: دوویەم

خەڵکی کوردستانی ئێران ئەو چاوەڕوانییەی لە کۆنگرەی نەتەوەیی دەبێ تـا هاودەنگ و پشتیوانیان بێت لە ئـازادبوونی ئەو پارچەیەی کوردستان و جێگیر بوونی دیمۆکراسی و سەروەری دەسەڵاتی خۆجێیی کورد و ڕێگر بێت لە بەردەم ئینکاری نەتەوەیی، سەرکوت و زەبروزەنگی دەسەڵاتی حـاکم و هەروەهـا خۆسەپاندن و خۆفەرزکردنی لایەنێک بەسەر خەڵک و نادیدە گرتنی دەسکەوتە دیمۆکراتییەکان.

سەرچاوە: ماڵپەری ڕۆژهەڵات تایمز - ڕێکەوتی: ٥ی ئاگۆستی ٢٠١٣

ڕۆژهەڵاتی کوردستانو کۆنگرەی نەتەوەیی

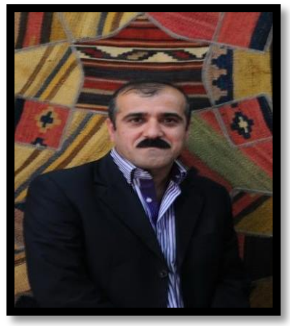

خالید محەممەدزادە

بیرۆکەی کۆنگرەکەی نەتەوەیی مێژوویەکی دورودرێژی هەیە، بەڵام هیچکات بە قەد ئێستا پەلە لە بەستنی نەکراوە. ئەگەرچی لەسەر نەتەوەیی بوونی کۆنگرەکە بە سەرنجدان بە پەیوەندیەکانی نێوان حیزبەکان لەگەڵ یەکترو جۆری پەیوەندیان لە گەڵ وڵاتانی ئەقلیمو دۆخی ناوخوی باشوور، پرسیار زۆرە، بەڵام با چاوەری بێن بزانین نەتەوەیی بوونی کونگرە چ رەنگدانەوەیەکی لە سەر بریاراتی کونگرەو ئەنجامەکانی دەبێت یا نا هەر رۆپۆشێکی جوانەو بەس.

(٩) حیزبی رۆژهەلاتی کوردستان بەشداری کونگرە کراون. نەفسی بەریوەبردنی کونگرەکەیان پێباشە. لەو ناوەش دا هەر پێنج لایەنی دێموکراتو کونگرە دەتوانن قسەی یەکەم بکەن وەک نوێنەری رۆژهەلات لە لیژنەکانی کونگرە. بەلام تەنیا نەتەوەیی بوونی کونگرەکە، ناتوانی دلنیایی باوەر پێکراو بە ئەوان ببەخشێت کە نابن بە قوربانی هێزە یەکلایکەرەوەکانی ناو کونگرەو هاوکات پەراویزیش ناخرێنو نابێتە هوی دەستیوەردانی ناتەندروست لە دۆخی رۆژهەلات. لە گەڵ ئەوەش دا دەبیَت قسەی خۆیان هەبێت. ئەو خواستەش لە بەیاننامەی کۆتایی کونگرە رەنگ بداتەوە. ئەمە لانیکەمی ئەو داواکارییەیە کە رووبەرووی کۆمەلەو دێموکرات دەکرێتەوە. خۆشیان هەستیان بەم راستیە کردووە.

پارتیو یە کەکە رای جیاوازیان لە سەر سەرۆکایەتی کونگرەکە هەیە. هەموو هەوڵی پارتی ئەوەیە مەسعود بارزانی سەرۆکایەتی کونگرە بکات. هەر چی پەکەکەیە دەیەوێ سەرۆکایەتی کونگرە بۆ ئەو بێت راشیگەیاندووە دەبێت دەورەیی بێت.

دێموکراتو کومەڵە رایانگەیاندوە گرنگ نیە کێ دەبێت بە سەرۆکی کونگرە. ئەوان بیر لەوە دەکەنەوە دۆخەکەیان نەبێت

بە قوربانی ململانێی نێوان پارتیو یەکەکە. بەلام پێنج حیزبەکەی ڕۆژهەلات بەرامبەر بە پرسی سەرۆکایەتی کونگرە ناتوانن بێ لایەن بن چون ئەنجامەکەی کاریگەری لە سەر ئەوانیش دادەنێت. ئەوان تا ئیستا کاندیدیان نیە بۆ سەرۆکایەتی کونگرە کە کارێکی خراپ دەکەن.

لە نەبوونی پالێوراوی ڕۆژهەلات، لایەنە ڕۆژهەلاتیەکان لە بەردەم دوو بژاردەن. یا دەبێت پالیوراوی یەکەکە هەلبژێرن یا پالیوراوی پارتی. بە هۆی ململانێی چەندین سالەی نێوان یەکەکەو پارتەکانی ڕۆژهەلات کە پژاکیش هەتا دێت تۆخی دەکاتەوە لەو کاتە ڕۆژهەلاتیەکان دەنگ بە پالیورای پارتی دێموکراتی کوردستان دەدەن ئەگەرچی ئەم بژاردە بۆ ئەوان بە بەراورد لە گەڵ بژاردەی یەکەکە گونجاوترە بۆیان. بەلام بۆ ئەوان بێ رەخنە نابێت.

لەو ناوەدا ڕۆژهەلاتیەکان جگە لەو دوو بژاردە، دوو بژاردەی دیکەیان لە بەرەستدایە بۆ ئەوەی دوور بکەونە لە سەر ئیشەی نێوان پارتیو یەکەکە.

یەکەم ڕۆژهەلاتیەکان دەتوانن پالێوراوی خۆیان هەبێت کە خەلکی باشیان هەیە کاندیدی بکەن، بەلام بردنەوەی زۆر لاوازە چون هەر حیزبێک دەنگ بە پالیورای خوی دەدات،بەلام دەتوانن بە ئیتلاف پۆستی جێگری سەرۆکایەتی کونگرە مسۆگەر بکەن، بۆیە لە هەر دو حالەتەدا باشترە ئەوان پالێوراوی خۆیان هەبێت.

دووهەم لە نەبوونی پالیوراو، دەتوانن دەنگ بە هیچ پالیوراوێک نەدەن یا دەنگدان بە پالێوراو ببەستنەوە بەوەی کە ریز لە بریاراتی سەربەخۆی هێزەکانی ڕۆژهەلات بگیرێت. ئەمەش پەیوندی راستەوخویی هەیە بە بەیاننامەی کۆتایی کونگرەکە کە چون لە سەر ڕۆژهەلات قسە دەکات.

دیارە کۆمەلەو دێموکراتو هیزەکانی تری ڕۆژهەلات لە هەر حالەتێکدا نابێت ئەو راستییە فەرامۆش بکەن لە کاتێکا هەر حیزبیک بۆ لای خوی دەبیات بەشداریان دەبێت بەشدارییەکی ڕۆژهەلات میحوەرانە بێت لە ناو بازنەی نەتەوەیی. نابێت بهێلن پەراوێز بخرێنو هاوکات دەستێوەردان لە نمونەی ڕۆژاوا لە ڕۆژهەلاتی کوردستان دووپات بێتەوە.

پیچەوانەی ئەمە بە پلەی یەکەم رەخنەکان رووبەروی ئەمان دەبێتەوە نەک سەرۆکایەتی کونگرەی نەتەوەیی یا کونگرە.

سەرچاوە: ماڵپەری ڕۆژهەلات تایمز - ڕێکەوتی: ٥ی ئاگۆستی ٢٠١٣

بەشی: دوویەم

عادل موراد: هەڵبژاردنی ئەم کاتە گونجاو نیە بۆ کۆنگرەی نەتەوەییو داوادەکەم دوابخرێت

عادل موراد

سەرخستنی کۆنگرەی نەتەوەیی چاوەڕوانکراو ئەرکێکی نیشتمانی و مێژووییە

لە هەولێری پایتەختەوە ئەوە راگەیەنرا کە زیاتر لە ٣٠ پارتی کوردستانی، بەتەمای پێکهێنانی سەرکردایەتییەکی نەتەوەیی هاوبەش کۆبوونەتەوە.

لەکاتێکدا هەموو هەوڵێک بەرز ئەنرخێنین بۆ یەکگرتنی وتاری کوردی و یەکخستنی ریزەکان بۆ بەرەنگاربوونەوەی ئەو گۆرانکاریانەی لە ناوچەکەدا رووئەدات، هەندێ تێبینیشمان هەیە لەسەر چونیەتیی بەریوەبردنی کۆنگرەکە. بەلام بەر لە تێبینییەکان، ئەمەوێ ئەوە وەبیری برایان بێنمەوە کە یەکەم کۆبوونەوەی پارتە کوردستانیەکان، لە تشرینی دوەمی ١٩٧٧دابوو لە بارەگای نووسینگەی پەیوەندییەکانی یەکێتی نیشتمانی کوردستانی لە بێروت (کەمن شانازیی بەرپرسیارێتی ئەو نووسینگەیەم هەبوو) دەسپێشخەرییەکەش لە مام جەلالەوەبوو پێش ئەوەی بەتەواوی بیروت بەجێبێلێ بەرەو کوردستان رۆژی ١٥ - ٧ - ١٩٧٧بەهاوکاریی هاورێیان لە رێکخراوی شۆڕشگێرانەی حیزبی تودەی دژ بە رژێمی شا.

ئەو کۆبوونەوەیە بە یەکەم ناوەرۆکیک ئەژمار ئەکرێ بۆ کارێکی نەتەوەیی کوردستانی یەکگرتوو. وەک لەبیرمبێ ئامادەبوانی کۆبوونەوەکە بریتیبوون لە بەرێزان:

١- ئەمیری قازی؛ وەک نوێنەری ئەوسای حیزبی دیموکراتی رۆژهەلاتی کوردستان.

سەرچاوە Serchawe

٢- حەمید دەروێش؛ سکرتێری پارتی دیموکراتی کوردی لە رۆژئاوای کوردستان.

٣- خوالیخۆشبوو شیخ محەمەد باقی؛ سکرتێری حیزبی دیموکراتی کوردی رۆژئاوا.

٤- خوالیخۆشبوو عیسمەت فەتحولا؛ سکرتێری پارتی کوردی چەپ لە رۆژئاوا.

٥- نێردراوی حیزبی پێشکەوتنی کوردستانی لە باکوری کوردستان (دی دی کەی دی) ئەو کاتە عومەر چەتین سکرتێریبوو، یارمەتیی گەورەی شۆرشی نوێیاندا بە رابەرایەتی یەکێتی نیشتمانی کوردستانی.

٦- شەهید مستەفا؛ نێردراوی پارتی سۆشیالستی کوردستانی لە باکور (نارەوا لە کۆتایی هەشتاکاندا شەهیدکرا).

٧- ئەحمەد ئەحمەد جمهورو مستەفا سۆفی؛(ئیستە لە سوید ئەژین) لە کوردەکانی لبنانەوە کە راستگۆترین هاوپەیمانی یەکیتی بوون .

٨- عەدنان موفتی؛ بە نوێنەرایەتی پارتی دیموکراتی کوردستان - لیژنەی ئامادەکار (سەرۆکی ئەو پارتە د. مەحمود عوسمان بوو و لە نزیکترین هاوپەیمانەکانی یەکێتیبوو.. ئەیویست پارتی لەسەر بنەمایەکی تازە بنیات بنێتەوە .

٩- خوالیخۆشبوو عومەر دەبابە؛ کە نوێنەری بزووتنەوەی سۆشیالستی کوردستانیبوو (شەهید سالح یوسفی رابەری بزووتنەوەکەبوو ،شەهید عەلی عەسکەری بەرپرسیاری کوردستانبوو،خوالیخۆشبوو رەسول مامەندو ژمارەیەک سەرکردەی سەربازی و سیاسیی دەرکەوتووی لەگەڵدابوو)

١٠- د. فوئاد مەعسوم و عادل موراد؛ نوینەرایەتی یەکیتی نیشتمانیانکرد. بەلام بەداخەوە ئەم هەنگاوە نەچوە باری جێبەجێکردنەوە لەبەر زۆر هۆ، لەوانە: بەرەنگاربوونەوەی دەزگا هەواڵگرییەکانی ولاتانی ناوچەکە بەرامبەر ئەم پرۆژە نەتەوەییە کۆرپەیە ، سەرباری هۆکاری خۆیی بزووتنەوە رزگاریخوازە کوردیەکە کە بە دەست کەرتبوون و ناکۆکی و شەرِی ناوخۆوە ئەینالان .

تێبینییەکانم لەسەر کۆبوونەوەکە

١- وەلانانی هەندێ پارتی سەرەکیی سیاسیی خاوەن جەماوەری فراوان لە بەرِیوەبردنی دانیشتنی یەکەمدا، سەرەتایەکی باش نەبوو!

٢- بچووککردنەوەی دەوری هەندێ پارتی سەرەکی و مامەڵەکردنیان بە یەکسانی لەگەڵ پارتگەلێکی بچووکدا کە بوونیان لەسەر زەمینەی واقیع نیە. بۆ نموونە یەک کورسی بۆپارتی کریکارانی کوردستان/ پەکەکە و بۆ حیزبۆکەیەکیش کە ژمارەیان لە پەنجەی دەست تێپەرِناکا یەک کورسی! کە ئەم رێکارە لە ویستێکی ناڕاستەوەیەو بۆ یاریکردنە بە تای ترازوو بۆ بەرژەوەندیی لایەنێک !

٣- لەو شتانەی سەرسامیکردم، ئەو دژیەکیانەبوو کە لە یەکەم دانیشتنەوە سەریهەڵدا، بۆ نموونە چۆن ئەوە لێکئەدەیتەوە

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

بانگهێشتی چەند پارتێکی کوردی لە سوریا ئەکرێ لەکاتێکدا ئابلووقە ئەخرێتە سەر دەروازەی(سیمالکا)کە ئەوە تاکە دەروازەیەکە لەنێوان رۆژهەلات و رۆژئاواوای کوردستان بۆ گەیاندنی خواردەمەنی و گواستنەوەی نەخۆش و بریندارو پەککەوتەکان؟؟

٤- لەو کۆبوونەوەی یەکەمەدا باسیک لەسەر هێزەکانی تورک نەکرا لە ناوچەی ئامێدی و بامەرنێ کە ئەوە نارەوایەتییەکە بەرامبەر پەکەکە. ئایا ئەو دوو بنکەیە بۆ لێدانی هێزەکانی ئەوان نیە لە ناوەراستی نەوەدەکانی چەرخی رابوردووەوە؟

پیشنیارەکانم بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی کوردی:

گرنگترین کارێک کۆنگرە لە سەری پێکبێ (پەیمانی شەرەف)ە .ناتوانرێ پێوانەی ئەو کۆنگرەیە بکرێ بەبێ رێکەوتن لەسەر ئەو پەیمانە. کۆنگرە، یا ئەو قەوارەیەی لێوەی دروست ئەبێ،ناتوانێ روانینەکانی لەسەر زەمین بچەسپێنێ ئەگەر پەیمانێکی واژو کراوی نەبێ لەلایەن بەشداربوەکانیەوە کە پشتی پێببەستن. نامانەوێ ئەم کۆنگرەیە وەک کۆنگرەی نیشتمانی فەلەستینیبێ کە نەیتوانی شەڕی حەماس و فەتح راگرێ.

بۆیە ئەم پێشنیارانە ئەکەم:

١- پێویستە (پەیمانێکی شەرەف) لە کۆنگرەکەوە دەرچێ کە ئەمانە لەخۆ بگرێ:

أ؛ ئەو پارتانەی لە شەڕی نارەوای ناوخۆدا بەشدارییانکردوە، یەکەمجار دان بە هەڵەکانیاندا بنێن، دوایی ئەو پەیمانی شەرەفە واژو بکەن بۆ حەرامکردنی بەکارهێنانی چەک بەرووی هیچ پارتێکی کوردیداو بەبێ هیچ بیانوویەک.

ب؛ تەرمی قوربانیە ونبووەکانی شەڕی برایەتی!بدەنەوە بە کەسوکاریان و داوای لێبوردن لە خاوەن شەهیدەکان بکەن و قەرەبوویان بکەنەوە. ئەمەش بۆ هەموو پارتەکان بەبێ هەلاوێردن. هەموومان خاوەنی تۆمارێکی شەڕی برایەتین. باشترینیشمان ئەوە ئەبێ یەکەمجار دان بەوەدا بنێ.

ت؛ بەلێن بدەن بە دوورکەوتنەوە لە نەخشەکانی دەوڵەتە هەرێمیە دوژمنەکانی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کوردستانی. هەموو پارتە بەشداربوەکان بە روونی مامەڵە بکەن و پەیوەندییەکانیان بە حکومەتە هەرێمی و جیهانیەکانەوە ئاشکرا بکەن. گفتیش بدەن هیچ پەیمانیک ئەنجام نەدەن لەگەڵ هیچ لایەنیک کە زیان بە سەرجەم دۆزی نەتەوەیی کورد

بگەیەنێت.

٢- پیشنیار ئەکەم رابەرایەتی کۆنگرەکە بە نۆرە بدرێ بە پارتەکان لەگەڵ رەچاوکردنی پارتە سەرەکیە کاریگەرەکان. ماوەی سەرۆکایەتیەکەش شەش مانگ یا ساڵێک تێپەڕنەکات. کۆنگرەکە ماوەی سەرۆکایەتیەکە دیاری بکات بەلام ماوەی شەش مانگەکە کردەییانەترە.

٣- هەڵبژاردنی ئەم کاتە گونجاو نیە بۆ کۆنگرەکە کە پارتە کوردییەکان خۆیانی تیا ئامادە ئەکەن بۆ هەڵبژاردنی پەرلەمان و ئەنجومەنی پارێزگاکان لە هەرێمی کوردستان. بەستنی کۆنگرەکە لەو کاتەدا ئەشێ پرسیاری هەندێک بورووژێنێ لەسەر ئەو کاتە. ئەشێ هەندێکیش دانیشتنەکانی کۆنگرە بقۆزنەوە وەک مادەیەکی راگەیاندن بۆ هەڵبژاردنەکە. بۆیە پیشنیار ئەکەم بەستنی کۆنگرەکە دوابخرێ بۆ دوای هەڵبژار دنەکان.

٤- بەشداریی کەسایەتییە نەتەوەیی و ئەکادیمیەکان لەکۆنگرەکەدا بکری کە رۆڵی بەرچاویان هەبوە لە ئاراستەی نەتەوەیی کوردستانیدا وەک: (کامیل ژیر، جەمال نەبەز، نەجمەدین کەریم، دلیر سدیق، حەمە عەزیز، عەبدولا ئاگرین، حەکیم کاکە وەیس، هەڵۆ بەرزنجی، بەختیار شەمەیی، ئارام قادر، ئاراس نوری ئەحمەد تەها، زاهیر لەتیف، فەرهاد عەبدول حەمید، هۆگر مەحمود، حسین محەمەد عەزیز، سامان شاڵی، جواد مەلا، دارا عەتار، تەها عەبدولا خەیات، دلیر شاوەیس، ئازاد مەنتک، پشکۆ ئەمین، حەمەرەشید هەرەس، ئەحمەد میراو دەلی، حسین خەلیقی، سیروان کاوسی و هیتریش کە ئیستە ناوەکانیانم لەبیرنیە ئەوانەی رابەرایەتیی بزووتنەوەی نەتەوەیی کوردیان کردوە.

لەگەڵ رێزی براتان عادل موراد.

سەرچاوە: ماڵپەری هاوڵاتی - رێکەوتی: ٥ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی و بێدەنگی

وەهاب یوسفی

لە کاتێکدا میدیای گشت لایەنە سیاسییەکانی بانگهێشتکراو بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی کەم یان زۆر باس لەسەر ڕووداوە دڵتەزێنەرەکانی ئەو دواییانەی ڕۆژئاوای کوردستان دەکەن، بەڵام وەک کۆدەنگییەکی کۆنگرەی نەتەوەیی بێدەنگن!

دیارە سەرجەمی ئەو باسانەی کە لە میدیاکانی لایەنە سیاسییەکانمان بڵاو دەبنەوە، تەنیا لە چوار چێوەی ڕستەی هەواڵی دانە و ئەگەر ئیدانە کردنێکیش لە گۆڕێدا بێت، تەنیا قسەیە و دەگینا هیچ لە بابەتەکە ناگۆڕێت. گەلەکەمان لەو بەشەی کوردستاندا (ڕۆژئاوای کوردستان) وەبەر شاڵاوی هۆڤانە کەوتۆتەوە و سەر و ماڵیان لە ژێر هەڕەشەی فتوای جیهادی نەیارانماندایە. ئەگەرچی فتوای جیهاد تەنیا لە چوارچێوەی پەیامە موعجزە ئاساکانی پیاوانی ئایینیدا نەماوە و پراگماتیزە کراوە و تراژیدیایەکی دروست کردووە، بەڵام تا ئێشتاش پەیامی زۆرینەی لایەنە سیاسییەکانی کورد تەنیا بە بانگەشەی سیاسی بۆخۆیان دەژمێردرێت و هیچ هەنگاوێکی کردار خوازییان تێدا بەدی ناکرێت. یانی لایەنە سیاسییەکانمان تەنیا بانگەوازی سیاسیان وەک پاڕانەوە و دوعا لە دەست دێت بۆ ئەو ژن و منداڵە کوردانەی کە بە هۆی شەڕ و برسییەتییەوە گیانیان لە مەترسیدایە، یانیش دەتوانن هەروەک کە خۆیان بە خەباتگێرانی شۆڕشگێر و دڵسۆزی گەلەکەیان دەزانن و بەردەوام دەهۆڵی بۆ دەکوتن، هەنگاوی پوزەتیڤ بهاوێژن و بە پێی ئەرکیان خۆیان دەربخەن!
ڕاستە لە دونیای سیاسەتدا مەزەندە کردن بە دروشمە سیاسییەکانەوە هەیە، بەڵام لە کاتێکدا بەشێک لە گەلەکەمان لە ژێر هەڕەشەی جینوساید و...دایە، تەنیا دروشم ناتوانێ چارەسەری تەواو بێت. هەر بۆیە لە بارودۆخێکی ئەوتۆدا پێویستە بەهانە بە یەکتری نەگرین و لە چوار چێوەی بەرژەوەندی نەتەوەییدا و بۆ پاراستنی گەل و نیشتمانە خۆشەویستەکەمان هەنگاوی گونجاو و پێویست بهاوێژین. هەر چەندەش کە گلەیی و ڕەخنە لە شێوەی بەڕێوەبەری و

بەشی: دوویەم

سەرجەم بابەتە نێوخۆییەکان لە ئارادا بێ، بەڵام دڵسۆزی و ڕەوا نییە کە گوێ نەدرێتە هاوار و ناڵەی گەلە چەوساوەکەمان و بە تەنیا جێیان بهێڵین تا شەوە بیانباتەوە!
بەهەر شێوەیەک و هەر چۆنێک بووبێت، ڕۆژئاوای کوردستان هەلومەرجێکی بەخۆیەوە گرتووە کە تێیدا لایەنێکی سیاسی کورد هێژمۆنی خۆی سەپاندووە و بۆ پێشگیری لە شەڕی نێوخۆیی و مەجال نەدان بە دەست تێوەردانی هێزی دەرەکی، دروست کردنی هێزی چەکداری لایەنی دیکەی یاساغ کردووە. ئەگەر پاوانخوازی هۆکارێکە بۆ کێشەی نێو خۆییمان و پێویستە بە دیالۆک و دوور لە شەڕی بێزراوی نێوخۆیی چارەسەر بکرێت، بەڵام ڕاگەیاندنی فتوای جیهاد لە دژی کوردان لە لایەن گرۆپە ئیسلامیکانەوە هیچ لە پەیوەندی لە گەڵ کێشە نێوخۆیەکانماندا نییە.

سەردەمێکی بەرچاو لە مێژوو ژێردەستە بووینە و مافی یەکسانمان لەگەڵ نەتەوەی باڵادەست نەبووە، هەر بۆیە زۆر ئاسائییە کە دەسەڵاتدارێتی نەتەوەی باڵادەست لە چوار چێوەی حکومەت یان ئۆپۆزسیونەکەیاندا فرچکیان بە خۆ زاڵ کردن گرتبێت و مافی وەک خۆیان بە ئێمەی کورد ڕەوا نەبینن. دەسەڵاتدارێتی نەتەوەی باڵادەست کە مێژوویەکی دوور و درێژ و پڕ لە ئەزموونی داگیر کاریان هەیە، بە شێوەیەک هەستی شوینیزمییان لە نێو خەڵکانی خۆیاندا پەروەردە کردووە و پێیان گەیاندووە کە زۆری پێدەوێ تا ئەو هەستە نامرۆڤانەیان بفەوتێ و مافی ئێمەی کوردیش هاو شانی مافەکانی خۆیان سەیر بکەن. هەستی شوینیستی و بەرژەوەندییەکانی داگیر کەران و دەوڵەتە زلهێزەکان، هۆکاری پەلاماردانمانن. ئەگەر دوژمنانمان ئازادی و سەربەستیمان پێ ڕەوا نابینن و گەلە کۆمەکی لە دژماندا دەکەن، ئێمەی کوردیش دەبێ لە بازنەی نەتەوەیی خۆماندا جێبگرین و لە دژی هەر چەشنە هێرشێک بۆ سەر نەتەوەکەمان بوەستینەوە. ئەرکی گشت لایەنێکی کوردە کە سەرەڕای ڕەخنە و گلەیەکانیش، هەر وەک دان بە دەسەڵاتی کورد لە باشووری کوردستاندا دەنێن، عەرزی واقع لە ڕۆژئاوای کوردستانیشدا لەبەرچاو بگرن و لە بارودۆخێکی ئەوتۆدا کە شەڕی بەرگری نەتەوەییش لە ئارادایە، لە خزمەت بە دوژمناندا کێشە نەنێنەوە.

لە هەلومەرجێکی ئەوتۆشدا کە کورد بەرەو یەکێتی نەتەوەیی هەنگاو دەهاوێژێت و لە چوارچێوەی کۆنگرەی نەتەوەییدا ئەو یەک بوونە بەدیدێنێت، زیاتر لە هەر کاتێک پێویستیمان بە هۆشیاری و هاودەنگ بوون هەیە. هەر وەک لە ڕەوتی مێژوودا گەلێک پیلانی نێودەوڵەتی و ناوچەیی لە دژماندا بەڕێوە چوونە، بێگومان لەمەو بەدواش پیلانی زیاتر بەرەوڕوومان دەبێتەوە و زۆریش کێشەمان بۆ دەنێتەوە. هەر چەندەش کە مەترسی پیلان گێران هەیە و کۆنگرەی نەتەوەییش ڕەسمەن دەست بەکار نەبووە و لە سەرەتای دامەزراندنیدایە، بەڵام جێگای خۆیەتی کە لە ئاستی کۆمەڵ کوژی گەلەکەماندا بێدەنگ نەبێ و بە ئاراستە کردنی پەیامێک، پێناسەی خۆی دەربخات!

سەرچاوە: ماڵپەری ڕژهەڵات تایمز - ڕێکەوتی: ٥ی ئاگۆستی ٢٠١٣

کۆنگرەی نەتەوەیی لە پێناوی چی؟

ع ـ شریف زادە

ماوەی چەندین ساڵە دەنگوی بە ستنی کۆنگرە (کۆنفرانس) یکی کوردی بە بەشداری نوینەرانی هەر چوار پارچەی کوردستان لە ئارا دایە ئەم دەنگویە جارو بار کپ و جارو باریش پەرە ئەستینی لە رۆژهەلاتی نیوەراست کە کوردستانیش لەوی دا جیگیرە روداوە سیاسیەکان بە خیرایی و کتوپڕ روو دەدەن بە چەشنێک زۆر جاران مەجال بە داڕێژەران نادەن کە لە چوارچیوەی کاتی دیاری کراو بەرنامەکان پیش بینی و بەریوە ببەن بە پێ قاعیدە دەبا ئەم کۆنگرەیە لە ساڵی ٢٠٠٦ پێک هاتبا بەڵام هەربەو دەلیلەی سەرەوە و برێکیش لە بەر تەمەڵی ریبەرانی سیاسی کورد تا ئیستا گرتنی ئەم کونگریە (کونفرانسە)وە پاش کەوتوە هەلبەت وەپاش کەوتنی ئەم کونگرەیە نە تەنیا لە بایخی کەم نەکردوەتەوە بگرە رەوتی ئاڵ وگۆڕە سیاسیەکانی یەک بە دوای یەکی ناوچە ، بایخی بەستنی گەلێک زێدەتریش کردوە.

بریاری کوتایی هینان بە خەباتی چەکداری لە باکووری کوردستان و پاشە کشەی هێزی گریلا بۆ ناوچەکانی باشووری کوردستان و ئاڵوزی سیاسی لە باشووری کوردستان بە بیانوی هەڵبژاردنی سەرۆکی هەریمی کوردستان هەلومەرجیکی نوی و تا رادەیەک مەترسی داری بۆ کورد خولقاندوە کە ئەگەر کورد وریا نەبێت شەریکی نێوخۆیی پێوە پێش بینی دەکرێ.

لە چند مانگی رابردوو پارتی کریکارانی کوردستان (پ.ک.ک) داوای بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی لە دەسەڵاتدارانی هەریمی باشووری کوردستان کردوە هەر لەو پیوندیە دا بەڕیز کاک مسعود بارزانیش لە پەیامی خۆی بۆ کۆنگرەی لاوانی هەر چوار پارچەی کوردستان کە لە ڕێکەوتی ٢٦ی بانەمەڕی ٢٧١٣ی کوردی لە شاری دهوک پێک هات جاریکی دیکەش جەختی لەسەر بەستنی کۆنگرەی نەتەوەی کردەوە و بە پێ زانیاریەکانی دڕکاو لە چند رۆژی ڕابردووش بەڕیز مسعود

بەشی: دوویەم

بارزانی نامەی بۆ ڕێکخراوە گرنگەکانی هەر چوار پارچەی کوردستان ناردوە تا هەر چی زووتر ئەم کونفرانسە (کۆنگرەیە) ببسرێت بەم پی یە ئیحتیماڵی ئەوە هەیە کە ئەم جارە بە پیێچەوانەی جارانی رابردوو کۆنگرە ببسرێت بەڵام هاوکات چاوەروانی ئەوەش دەکرێت کە کۆنگرە لە ریبازی ئەسڵی خۆی لا بدرێت و بکرێت بە رینگی بۆکسی نێوان پارتی کریکارانی کوردستان و پارتی دێموکراتی کوردستان.

دۆڵەتەکانی زاڵ بە سەر کوردستان (ئیران، تورکیە، سوریە و عیراق) سەرەرای هەموو جیاوازیەکانیان لە سیستمی حکوومەتیەوە بگرە تا ناکۆکی سیاسی، ئابوری و سنوری ... لە ئاست کورد دا یەکگرتوون و بۆ پێشیل کردنی مافی کورد هاودەنگ و بۆ سەرکوت کردنی بزوتنەوەکانی هاوپەیمان بوون و هەن بە واتەیەکی دیکە دوژمنایەتی لە گەڵ کورد خاڵی هاوبەشی ئەو دۆڵەتانە بوە و هەیە لەم بارەوە تا ئیستا چەندین کۆڕ وکوبوونەوە، کونفرانس، کونگرە و پەیمانی گەورە و چکولە یان دژی کورد بەستوە و ئیمزا کردوە.

لە مێژ ساڵە کە نەتەوەی کورد ئاواتی یەک گرتنیکی سیاسی - نەتەوەیی دەخوازیت تا بتوانیت لە بەرانبەری هاوپەیمانیی و یەکیەتی وەلاتانی زاڵ بە سەر کوردستان وەک ژاربڕ (پاد زهر) کەڵکی لێ وەر بگرێت کورد گەڵێک جار بۆ ئەم مەبەستە هەوڵی داوە بەلام تا ئیستا بە چەشنی پیویست بە ئارەزوی خۆی نەگەیشتوە بەشێک لە هەوڵەکانی کورد لەم بارەوە بریتین لە:

١- بۆ یەکەم جار بانگەوازی یەک گرتنی کورد لە لایەن ئەمیر بەدرخان لە ساڵی ١٨٢٩ ی زاینی بڵاو کرایەوە و داوای یەکیەتی تەواوی سەرۆک خێل و سەرۆک عەشیرتەکان لە تەواوی ناوچەکانی کوردستان کرد.

٢- لە ١٤ی سیپتامبری ١٩٢٢ ی زاینی شیخ مەحمود بە ئیبتیکاریکی کوردانە لە شاری سولیمانیە (کۆی سونجاق) کونگرەیەکی نەتەوەی پێک هینا کە لەو کونگریە دا نوینەری کوردەکانی ئیرانیش بەشدار بوون.

٣- لە مانگی مارسی ١٩٢٣ کۆبوونەوەی هاوبەش لە نێوان شیخ مەحمود، سمائیل ئاغای سمکو و مەحمود خانی دزڵی بە ئامانجی یەک ریز کردنی هێزی کورد پێک هات.

٤- لە ١٧ی سیپتامبری ١٩٤٥ کونفرانسیکی بەرین لە سەرۆک عەشیرەتەکانی کورد لە شاری سنە بەسترا کە نوینەری کوردەکانی باشووریش تیدا بەشدار بوون.

٥- لە ساڵی ١٩٣٧ لە رەوتی بزووتنەوەی ئارارات کۆمیتەی لە خۆی بوون دروست بوو کە هەم کوردەکانی باشوری کوردستان و هەم کوردەکانی کوردستانی ئیران زۆر چالاکانە لەو دا بەشدار بوون.

٦- لە ١٦ی ژوئینی ١٩٤٦ کۆبوونەویەکی هاوبەش لە نێوان نوینەرانی حیزبی هیوا و کومەڵەی ژیانەوەی کورد و بە بەشداری یەک یان دوو کەس لە کوردەکانی باکوری کوردستان بە ئامانجی خەباتی هاوبەشی کورد پیک هات کە بە ناوی پەیمانی سێ سنوری لە مێژوو دا تۆمار کراوە.

٧- لە دەیەکانی ١٩٨٠ بەڕیز کاک دوکتور قاسملوو هەوڵی دا بە نهینی رێکەوتنیکی سیاسی لە نێوان رێکخراوە ناسراوەکانی کورد لە هەر چوار پارچەی کوردستان پێک بینی.

٨- لە ئاوگۆستی ١٩٨٥ کونگرەیەکی نیشتیمانی بە بەشداری کوردەکانی هەر چوار پارچەی کوردستان لە شاری لەندەن بەریوە چوو.

٩- لە ٤ی نوامبری ١٩٨٩ کونگرەیەکی نەتەوەیی لە شاری پاریس بە بەشداری ژمارەیەکی بەرچاوڵ لە کوردەکانی هەر چورا پارچەی کوردستان بەسترا.

١٠- لە ٢٤ی نوامبری ١٩٩٤ کونفراسیکی بەرین لە شاری مسکو پیتەختی روسیە بەریوە چوو کە تێدا ژمارەیەکی بەرچاوڵ لە کوردەکانی هەر چوار پارچەی کوردستان بەشدار بوون.

١١- لە مانگی مای ١٩٩٩ پارتی کریکارانی کوردستان لە شاری ئامیستردامی هولەند زیاتر لە ١٨٠ کەسایەتی کوردی لە هەر چوار پارچەی کوردستان کۆ کردەوە و کونفراسیکی بەرینی پێک هینا.

بێ گۆمان کۆنگرەی ئەم جارەش ناتوانی هەموو گرفتە کانی کورد چارەسەر بکات چونکە گرفتە سیاسیەکانی کورد زۆر لەوە قووڵترن کە بە کۆبوونەوەیەک چارەسەر بکرێن ، بەڵام لە هەلو مەرجی گرنگی ئیستا دا بەستنی ئەم کۆنگرەیە دەتوانی بۆ کورد گەلێک بە کەڵک بێت.

کونگرەی نەتەوەیی لە پێناویی چی؟

أ. یەکیک لە ئامانجە سەرەکیەکانی کۆنگرەی نەتەوەیی دەبی پشتیوانی لە رەوتی سەبەخۆیی باشووری کوردستان بە

ڕێبەری بەڕێز کاک مسعود بارزانی بێت چوونکە سەربەخۆ کردنی باشووری کوردستان لە نانی ئێوارە بۆ نەتەوەی کورد فەرزتر و زەروریترە.

لە مانگی ئاوگۆستی ۱۹٤٥ پاشماوەی یەهودیەکان کە لە دەستی نازیەکانی ئاڵمان رزگار ببوون لە شاری وین پیتەختی ئوتریش کۆبوونەوە و کۆنگرەی یەهودیەکانیان پێک هینا کە وەک بەردی بناخەی پێک هاتەی دۆڵەتی ئیسرائیل دەژمێدرێت یەهودیەکان لەم کۆنگرەیە دا بریاریان دا کە یان نابی تاقە یەهودیەک بمێنی و یان دەبی دۆڵەتی خۆی بە هەر قیمەتیک بیت پێک بینی یەهودیەکان لەم کونگرەیە بەو ئاکامە گەیشتبوون کە هوکاری دروست بوونی هولوکاست (سوتاندنی یەهودیەکان بە دەست نازیەکان) نەبوونی دۆڵەتی یەهودی بوە و بۆ ئەوەی کە جاریکی دیکەش هولوکاست دوپات نەکریتەوە، دەبی یەهودی دۆڵەتی خۆی هەبی بریاری یەهودیەکان دروست لە ئاۆ دەر هات و پاش پێک هینانی دۆڵەتی ئیسرائیل بە کردەوە یەهودی کوژی زۆر کەم کرایەوە و بوو بە هوکاری نەجاتی باقی یەهودیەکان پرسیار ئەوەیە کە ئایا کورد دەتوانی بریاریکی گرنگ لەو چەشنە بدات؟

II. لە مێژ ساڵە بوونی مەرجەعیکی کوردی کە بتوانی لە لایەک لە نێو کۆمەڵگای کورد لە سەر کیشە و ناکۆکیەکان داوەری بکات (نە بریار بدات) و لە لایەکی دیکەوە لە دەرەوەی کۆمەڵگای کورد بە تایبەت لە ڕێکخراوی نەتەوە یەک گرتوەکان و یەکیەتی ئوروپا نوینەرایەتی کورد بکات بە تاڵە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد دەبێ بۆ ئەم بوشایی میکانیزمی پیویست رەچاۆ بکات.

III. یەکیکی دیکە لە ئەرکە سەرەکیەکانی کۆنگرەی نەتەوەیی دەبێ ئەوە بێت کە لە رەوتی ئاشتی لە باکووری کوردستان بە تی بینیەوە پشتیوانی بکات و هەروا میکانیزمیک بۆ ئەهون کردنەوەی پێوەندیەکانی کورد لە گەڵ دۆڵەتی ناوەندی لە ئیران تاۆ و تو بکات.

IV. نەبوونی ئاڵای هاوبەش، سروودی هاوبەش، زمانی کوردی هاوبەش، خەتی نوسینی هاوبەش ... نە تەنیا گوتاری نەتەوەیی کوردی لاواز کردوە بەڵکوو یەک نەتەوە بوون (ملت واحد) ی کوردی لە بەرامبەری عەلامەتی پرسیارەوە قەرار داوە؟ هاوبەش کردنی ئەو ناهاوبەشانەی کورد یەکیک لە ئەرکە سەرەکیەکانی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد دەبێت.

V. دەس تێ وەردانی برێک لە ڕێکخراوە کوردیەکان لە کارو باری بەشەکانی دیکەی کوردستان یەکی دیکە لەو دیاردە نیگاتیڤانەیە کە زیان و زەرەرەکی گەلێک مەزنی بە یەکیەتی سیاسی کورد گەیاندوە کە پیویستە کۆنگرەی نەتەوەیی کورد

ڕێگا چارەیەکی گونجاو بۆ چارەسەری ئەم دیاردە نیگاتیڤە بدوزیتەوە.

بێ گۆمان ئەم پینج خاڵەی سەروە تەنیا بەشێک لە ئەرک و رەساڵەتی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد ئەژمار دێن.

رەنگ بێ گرنگترین بەشی ئەم کۆنگرەیە دیاری کردنی تەرکیبی ئەندامانی بەشدار و پێک هاتەی کۆمیتەی پێک هینەری بێت کە پیویستە کۆمیتەی پێکهینەری کۆنگرە لە ژێر ریبەری وچاۆدێری راست وخۆی بەرێز کاک مەسعود بارزانی دا بێت پابەند (متعهد) بوون بە پشتیوانی لە تیزی سەربەخۆیی باشووری کوردستان و رەۆتی ئاشتی لە باکووری کوردستان دەبێ وەک مەرجی سەرەکی بۆ ئەندامانی بەشداران لە کۆنگرە دیاری بکرێت. نە تەنیا بەشداری نوینەرانی هەر چوار پارچەی کوردستان زەروریە بەڵکو بەشداری نوینەری کوردەکانی فەلەستین، رووسیە، رۆژهەڵاتی ئیران، ... دەبێ لە بەر چاۆ بگرێت.

بەشداری نوینەری ڕیکخراوی نەتەوە یەک گرتوەکان، یەکیەتی ئوروپا بایخی بەستنی ئەم کۆنگرەیە دەباتە سەر.

سەرچاوە: ماڵپەری بروسکە - ڕێکەوتی: ٢٧ی جوولای ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

کۆنگرەی نەتەوەیی و چەند سەرنجێک

بڕوا ڕەسول ئەحمەد

سالآنێکە گوێبیستی وەها پرۆژەیەکین و هێزو لایەنە سیاسییە جیاوازەکانی کوردستان، هەریەکەو بە دنیابینی و گۆشەنیگای خۆی بۆ سیاسەت و نەتەوەی کورد لێکدانەوە و هەڵسەنگاندنی بۆ کردوە. لە کاتێکدا خودی بیرۆکەکەو داهێنەرەکەی و ئەو کەسانەی لەسەرەتاوە یان لەم سەردەمەشدا خاوەنداری لێدەکەن شایەنی ڕێزن و مێژو بە پلەی جیاواز ناویان بە درەوشاوەیی دەهێڵێتەوە، بەلآم ئەوەی بابەتی ئەم نوسینەیە ئەو پرۆگرام و بەرنامەڕێژییەیە، کە بۆ ئەو کۆنگرەیە دەکرێت، وەک بڕیارە لە ٢٤ - ٨ - ٢٠١٣ لە هەولێر ببەسترێت.

بەر لە هەمو شتێک خەڵکی کوردستان و بەشداران و بەڕێوەبەرانی کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان، دەبێ بڕوایان بەوە هەبێت، کە بەستنی کۆنگرەیەکی لەمشێوەیە بۆ ئەوەیە هێزو لایەنە سیاسییەکانی ولآتێکی داگیرکراوی پارچەکراو لە ژێر یەک چەتردا کۆبکاتەوە و لە چەند خاڵێکی هاوبەشدا چاوپۆشی لە ئایدیا و بۆچونە جیاوازەکانی خۆیان بکەن و خاڵە هاوبەشەکان پرسە نەتەوەیی و مرۆڤایەتییەکانی ئەم گەلە لەخۆی بگرێت و دوربێت لە هەر سەپاندنێکی حیزبی و کەسی. لە لایەکی ترەوە ئەرکی کۆنگرە بێ چاوپۆشی ختستنەڕوی کەمو کورتی و نالەبارییەکانی کۆمەڵگا و لایەنە سیاسییەکان بێت، بەجۆرێک لایەنی ڕەخنەکراو هاوکاری بکرێت بۆ گەڕانەوە بۆ شارێی خەباتی ڕزگاری نەتەوایەتی و دەستەبەری ماف و ئازادی بۆ گەلی کورد و ئەو گەلانەی هاوبەشی ژیانی کوردن لە کوردستان.

پێویستە کۆنگرە تەوەری سەرەکی هەبێت لەسەر نێوانی هێزە سیاسییەکان و چیتر دوردۆنگیان لە یەکتری قبوڵ نەکات، ئاخر ناکرێت چەند هێزێک خەبات بۆ ئامانجێکی دیاریکراو بکەن و سیاسەتی یەکتر سڕینەوەش لەسەر یەکدی پەیڕەو بکەن.

بەشی: دوویەم

ئەرکی کۆنگرە ئەوەیە پەروەردەیەکی نەتەوەیی بەسەر هێزە سیاسییەکاندا بسەپێنێت، بە ئامانجی خاوەنداری کردن لەهەر کێشەیەک، کە روبەڕوی کوردستانیانی نیشتمانەکەمان دەبێتەوە. واتا کوردان لەباکور، رۆژهەڵات، باشور، رۆژئاوا خۆیان بە رۆڵەی نیشتیمانێک بزانن و لە پێناویدا خۆیان بە ئەرکدار بزانن.

لەگەڵ حورمەتی زۆرم بۆ هەمو هێزە سیاسییەکان، بەباشی دەبینم بەڕێوەبردن و سەرۆکایەتی کردنی کۆنگرە لەلایەن خەڵکانی بێلایەنی گەلەکەمانەوە بێت، و باشترە خەڵکانێک بن لە ئاستی ناوچەکە و جیهان دیار و خاوەن کەسایەتی بن.

بەهیوای بەستنی کۆنگرەیەک، کە لە سایەیدا خوێنرێژی کوردانی تێدا بوەستێ و برایەتی نێوان کوردان و گەلانی تر بە ئامانج بگرێت.

سەرچاوە: ماڵپەری سبەی - رێکەوتی: ١٥ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

ئەسەسەرد: کوردی هەر پارچەیەک بڕیار لەچارەنووسی خۆی دەدات

سەبارەت بەکارەکانی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد، فەرید ئەسەسەرد لێپرسراوی مەکتەبی بیرو هۆشیاری (ی.ن.ک) و سەنتەری لێکۆڵینەوەی ستراتیژی کوردستان. دەڵێت کە کۆنگرە بەبێ یەکێتی و پارتی و PKK بەڕێوەناچێت، هەروەها کۆنگرە ناتوانێت ڕۆڵی مەرجەعێکی نەتەوەیی بگێڕێت.

*** ماوەی چەند ڕۆژە هەرێمی کوردستان خۆی بەکۆنگرەی نەتەوەییەوە خەریککردووە، پێتوایە بۆچی لەئێستادا کۆنگرەی نەتەوەیی دەبەسترێت؟**

ئەسەسەرد: ناتوانم هۆیەکی دیاریکراو دەستنیشان بکەم، بەکردەوە، ئێمە لەساڵی ۱۹۹۲وە توانای بەستنی کۆنگرەی نەتەوەییمان هەیە، تەنانەت ئەگەر ئەم کۆنگرەیە لە نەوەدەکاندا ببەسترایە، ڕەنگە بیتوانیایە چارەسەر بۆ چەردەیەک کێشەی ئاڵۆز بدۆزرێتەوە، لەوانە شەڕی ناوخۆ، دواکەوتنی بەستنی ئەم کۆنگرەیە بۆ ماوەی ۲۰ ساڵ، دەبێتە مایەی ئەوەی ئەو پرسیارە بکرێت کە بۆچی ئێستا لایەنەکان سەرقاڵی بەستنی ئەم کۆنگرەیەن.

ئەوەی کە پەیوەندیی بەهەرێمی کوردستانەوەیە، ناکرێت ئەو فاکتەرە نادیدە بگرێت کە کارکردن بۆ بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی دوای ئەوە دێت کە ماوەی سەرۆکایەتی بۆ دوو ساڵ درێژکرایەوەو هەرێمیش سەرقاڵی خۆئامادەکردنە بۆ هەڵبژاردنی پەرلەمان لە ئەیلولی داهاتوودا.

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

* لەبارەی هەوڵەکان بۆ بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی ئاماژە بەچەندین هەوڵ دەدرێت، بەڵام بۆ تائێستا کۆنگرە نەبەستراوە؟

نەسەسەرد: لەساڵانی حەفتاکاندا، پاش بەیاننامەی ١١ی ئازارو چوار ساڵی ئاشتی، دەرفەتێکی زێرین بۆ بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی لەئارادا بوو، بەستنی ئەو کۆنگرەیە لەماوەی ١٩٧٠ - ١٩٧٤ کارێکی ئەستەم نەبوو، نەبەسترانی کۆنگرەکە لەوماوەیەدا بەڵگەی ئەوەیە کە لەبنەڕەتدا ئیرادەی بەستنی کۆنگرەکە نەبووە، پێش سەرهەڵدانی شەڕی ناوخۆو پاش سەرهەڵدانی هەوڵێک بۆ بەستنی کۆنگرەکە هەبوو، ڕەوەندی کورد لەئەوروپا ڕۆڵێکی پێشەنگی لە فەراهەمکردنی پێداویستییەکانی بەستنی کۆنگرەکە گێڕاوەو ئومێد وابوو بەستنی کۆنگرەکەو ئامادەبوونی لایەنە بەشەڕهاتووەکان لەو کۆنگرە کە دەرفەتێکی لەبار بۆ کۆتایی هێنان بەشەڕی ناوخۆ پێکبهێنێت، بەڵام هەوڵی بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی لەباربرا.

* کۆنگرەی نەتەوەیی لەکورتترین مانادا (هاوهەڵوێستی نیشتمان - نەتەوەیی - گوتاری یەکگرتوویی کوردە)، بەڵام لەناو هێزە کوردستانییەکاندا ئەم پرەنسیپانە نابینرێت، کەواتە هەرهەمووی بانگەشەیە بۆچی، بەناوی کۆنگرەی نەتەوەییەوە؟

نەسەسەرد: من تائێستا بەگومانم لە پێویستی بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی. بزوتنەوەی کورد لەوڵاتەکاندا لەیەک ئاستدا نییەو هەلومەرجی هەر وڵاتێک لەهەلومەرجی وڵاتێکی تر جیاوازە، بۆیە ئەستەمە یەک ستراتیج بۆ یەک بزوتنەوە دابندرێت کە لەهەر پارچەیەکدا لەهەلومەرجێکی جیاوازدا دەژی.

* لەسەرەتاییترین کارەکانی کۆنگرەوە هێزەکانی ئۆپۆزسیۆن پاشەکشەیان کرد، پژاک گلەیی و گازندەی زۆری کرد، بەم هەموو کێشەیەوە چۆن دەکرێت چاوەڕوانی کۆنگرەیەکی سەرکەوتووی لێبکرێت؟

نەسەسەرد: ئەم کێشانە بەڵگەی ئەوەن کە کۆنگرەکە بناغەیەکی پتەوی نییە، ئەگەر پژاکو دیموکراتو کۆمەڵە لەدەرەوەی کۆنگرە، نەگەیشتبن بەخاڵی هاوبەش، چی گەرەنتیی ئەوە دەکات کە لەکۆنگرە دەگەن بەخاڵی هاوبەش؟

* بەشێک لە پارتەکانی پارچەکانی کوردستان پێیانوایە پارتی و یەکێتی و PKK دەیانەوێت هەیمەنەی خۆیان زاڵبکەن بەسەر کۆنگرەدا، ئەم بۆچوونە دروستە یان ناواقعییە؟

سەرچاوە Serchawe

بەشی: دوویەم

ئەسەسەرد: کۆنگرەی نەتەوویی لەبنەڕەتدا بەبێ یەکێتیو پارتیو پەکەکە بەڕێوەناچێت و لەبنەمادا کۆنگرەی نەتەوەیی کۆنگرەی یەکێتیو پارتیو پەکەکەیە، بۆیە زۆر ئاساییە کە هەژمونی هەریەکێکیان بەسەر کۆنگرەکەدا زاڵبێت، بەڵام لەهەمانکاتدا هاوسەنگبوونی هەژمونی لایەنەکانی سێکوچکەکە، دەشێت دەرفتێکی لەبار بۆ سەرکەوتنی کۆنگرەکە لەبەڕێوەبردنی کاروبارەکاندا پێکبهێنێت.

*** هێزەکانی PKK و کۆمەڵەو دیموکرات مەترسیان هەیە لەوەی کۆنگرەکە، لانی کەم داوای چەک دانانیان لێبکات، کۆتایی بەخەباتی چەکداری بهێنن، لەژێر فشاری ئێران و تورکیا شتێکی وا دەکرێت ڕووبدات؟**

ئەسەسەرد: کۆنگرە ناتوانێت هیچ شتێک بەسەر لایەنە بەشدارەکاندا بسەپێنێت، ئەو لایەنانەی کە دەترسن گوشاریان بخرێتەسەرو داوای چەک داماڵینیان لێبکرێت، دەتوانن لەبنەڕەتدا بەشداری نەکەنو ئەگەر بەشداریشیان کردو دژی داواکە وەستانەوە، دەتوانن کۆنگرە بەجێبهێڵنو هۆی بەجێهێشتنەکەشیان بەئاشکرا رابگەیەنن.

*** وا باسدەکرێت کە لەم کۆنگرەیەدا ئێران و تورکیا دەعوەت بکرێن، مانای ئەمە چییە، لەچوارچێوەی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی دا جێگەی دەبێتەوە؟**

ئەسەسەرد: لیژنەی ئامادەکاری کۆنگرەی نەتەوەیی دەتوانێت ئەم مەسەلەیە یەکلابکاتەوە، بەڵام من لەوبڕوایەدا نیم ئێرانو تورکیا بانگهێشتبکرێن.

*** کۆنگرە باس لەئاشتی دەکات، بەڵام باشوور بەخەباتی چەکداری مافەکانی خەڵک بەدەستهاتوون، لەباکوور ئەگەر شتێک کرابێت خەباتی چەکداری کردوویەتی، بۆچی ئێستا بۆ ڕۆژهەڵات - باکوور داوای ئاشتی دەکرێت؟**

ئەسەسەرد: من پێموایە کۆنگرەی نەتەوەیی ناتوانێت ڕۆڵی مەرجەعیەتێکی نەتەوەیی بگێڕێتو بەهۆی ئەمەوە ئەم کۆنگرەیە دەبێت دان بەوەدا بنێت کە کورد لەهەر پارچەیەکدا لەهەلومەرجێکی تایبەتدا دەژیو کوردی هەر پارچەیەک خۆی بڕیار لەچارەنوسی خۆی دەدات و ئەوشێوە خەباتە هەڵدەبژێرێت کە بەگونجاوی دەزانێت، مەسەلەی بەردەوامبون لەسەر خەباتی چەکدار یان وازهێنان لەخەباتی چەکدار مەسەلەیەکە کاری بەسەر کۆنگرەی نەتەوەییەوە نیە، بەڵکو کوردی هەرپارچەک ئازادە لەهەڵبژاردنی ئەو ڕێگایەی پێیوایە بەو سەرەنجامەی دەگەیەنێت کە هەوڵی بۆ دەدات.

سەرچاوە: ماڵپەری PUKmedia – کوردستانی نوێ - ڕێکەوتی: ٢٥ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

وتەبێژی پارتی: ئێران و تورکیا ترسیان لەکۆنگرەی نەتەوەیی کورد هەیە

نیقاش

جەعفەر ئیبراهیم ئیمینکی وتەبێژی فەرمی پارتی دیموکراتی کوردستان، لەچاوپێکەوتنێکی "نیقاش"دا باس لەوردەکاری گرێدانی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد دەکات کە بڕیار وایە لەنێوان هێزە سیاسییەکانی هەرێمی کوردستانو پارچەکانی تری باکورو خۆرهەڵاتو خۆرئاوا گرێبدرێت. هەر لەم دیدارەدا وتەبێژی پارتی باس لەدوا هەنگاوەکانی هەموارکردنەوەی رەشنووسی دەستوری هەرێمی کوردستانو پەیوەندی نێوان لایەنە سیاسییەکانی هەرێمو پەیوەندی کوردو بەغدا دەکات.

نیقاش: ئێستا گرنگترین باسو خواسی شەقامی کوردی بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی کوردە، ئایا ئەم کۆنگرەیە دەتوانێت نێو ماڵی کورد لەهەر چوار پارچەی کوردستان یەکبخات؟ یاخود چی لەدۆخی کورد دەگۆڕێت؟

جەعفەر ئیبراهیم: کۆنگرەی نەتەوەیی ئاواتو خەونی گەلی کورد بووە، لەساڵی هەشتاکانی سەدەی رابردووەوە باس لەم کۆنگرەیە کراوە، ئێستاش باشترین کاتە بۆ بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی بەتایبەت لەباشوور، لەبەرئەوەی هەرێمی کورستان دۆخێکی یاسایی‌و دەستووری باشی هەیە، بۆیە مافی ئەم پارچەی کوردستانە لەچواچێوەی دەستووری عێراقدا ئەم کۆنگرەیە ئەنجامبدات، هاوکات ئەوە ئەرکێکی نەتەوەیە لەسەر سەرکردایەتی سیاسی باشوور کە ئەم خزمەتە پێشکەشی پارچەکانی تر بکات، ئەمکۆنگرەیە دەتوانێت بڕیار لەسەر پاراستنی ئەو دەستکەوتە یاسایی‌و سیاسیی‌و دەستووریانە بدات کە لەهەر پارچەیەکی کوردستان بەدەست هاتوون، لەوانەش پاراستنی دەستکەوتەکانی هەرێمی کوردستانو پاڵپشتی بەهێز لەو ئەم واقعە سیاسییەی لەباکوورو رۆژئاوا هاتووتەدی، دڵنیام ئەم کۆنگرەیە پاڵپشتیەکی بەهێزی ئاشتی لەهەر

سێ پارچەکەی تری کوردستان دەکات بەتایبەت لەباکورو رۆژئاوادا.

نیقاش: بۆچی تورکیا داوای کردبوو کە بارزانی ببێتە سەرۆکی کۆنگرەی نەتەوەیی، ئایا ئەوە تاچەند پەیوەستە بەنزیکی پارتی لەتورکیاوە؟

جەعفەر ئیبراهیم: ئەمە کۆنگرەیە، نەک دامەزراوە، تا سەرکردایەتی بەردەوامی هەبێت، بەڵکو کۆنگرەیەکە سێ رۆژ دەخایەنێتو کۆتایی دێت، تەنیا سکرتاریەتێکی دەبێت کە بۆ بەرێوەبردنی کاروباری لۆجیستیو کارگێریو پەیوەندییەکان دەبێت، تەئکید لەوە دەکەمەوە کۆنگرە سەرۆکو ئەنجومەنی هەمیشەیی نابێت، گەرچی ئومێدەوارین لەئایندەدا ببێتە شێوازێکی بەردەوام، کۆنگرە تەنیا رەنگە بۆ سێ رۆژی بەستنی دیوانێکو سەرۆکێکی هەبێت ئەوەش شتێکی ئاسایە هەردەبێت هەی بێت.

نیقاش: بەڵام تورکیا داوای کردووە بارزانی سەرۆکی کۆنگرەکە بێت؟

جەعفەر ئیبراهیم: من ئاگاداری شتێکی لەوشێوەیە نیمو باوەڕناکەم تورکیا داوای شتی وای کردبێت.

نیقاش: پاش سەردانەکەی بۆ تورکیا، نێچیرڤان بارزانی سەرۆک وەزیرانی هەرێمی کوردستان سەردانی ئێرانیشی کرد، ئایا ئێران هیچ مەرجێکی بۆ کۆنگرەکە هەبوو؟

جەعفەر ئیبراهیم: دیارە ئێرانیش وەک تورکیا چاودێری کۆنگرەکە دەکاتو دەیەوێت کۆنگرەکە نەبێتە هۆی دەستێوەردانی کاروباری ناوخۆی ئێران، بەدڵنیاییەوەش کۆنگرە مەبەستی ئەمە نییە، بەڵام ئێران دەزانێت هێزە سیاسییەکانی کورد پاڵپشتی پرۆسەی ئاشتیو دیموکراسی دەکەن لەئێران، ئێمە دەمانەوێت ئەو دیموکراسیەتەی لەئێران هەیە گەشە بکاتو کورد مافی سیاسی زیاتر بەدەستەوە بهێنێت، رەنگە ئێران مەترسی هەبێت لەکۆنگرە، بەڵام تائێستا ئەو مەترسیانەیان زۆر زەق دیاری نەکردووە.

نیقاش: واتە ئێران مەرجی بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی کورد نەبووە؟

جەعفەر ئیبراهیم: تائێستا ئێران باسی مەرجی نەکردووە، بەڵام بەراستی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی ئەگەر مەرجدار بێت

باشتر وایە هەر نەبەستریێت.

نیقاش: ئێران مەترسی زیاتری لەکۆنگرەو دەرئەنجامەکانی هەیە یان تورکیا؟

جەعفەر ئیبراهیم: رەنگە هەردووکیان مەترسیان هەبێت، بەڵام ئێران زیاتری هەیە.

نیقاش: دەگوترێت لەدواین کۆبوونەوەی لیژنەی ئامادەکاری کۆنگرەی نەتەوەیی، پەیەدە لەسوریا مەرجی ئەوەی داناوە تەواوی خاڵی سنووری پیشخابوو لەنێوان هەرێمو سوریا بکرێتەوە؟

جەعفەر ئیبراهیم: ئەم دەروازەیە هی حکومەتی هەرێمەو ئیشی ئەویشە چۆن مامەڵەی لەگەڵ دەکات، ئەمە نەئیشی پارتییە نە هی یەکێتیو نە هی هیچ حزبێکی تر، چونکە ئەمە دەروازەیەکە لەسەر فەرمانی سەرۆکی هەرێمی کوردستان تازە بۆ هاوکاری مرۆییو لۆجستی بۆ برایانی کوردمان لەرۆژئاوا کراوەتەوە، نەک بۆ ئەوەی پەنابەر لەرۆژئاواوە بێتە باشوور، ئێمە وەک پارتی چاوەڕوانی ئەوەبووین پەیەدە لەرۆژئاوای کوردستان لەگەڵ هێزەکانی تری سیاسی لەرووی سیاسییەوە کراوەتربێتو ئێستاش چاوەڕوانی ئەوەین دیموکراسی گەشە بکاتو تاکڕەوی نەمێنێت، چونکە ئەو تاکڕەوییەی لەوێ هەیە بەرژەوەندی رۆژئاوای کوردستان دەخاتە مەترسییەوە، پێشموانییە پەیەدە بەزمانی مەرج لەگەڵ حکومەتی هەرێمو لیژنەی ئامادەکاری کۆنگرە قسەی کردبێت.

نیقاش: کەواتە کێشەی پارتی و پەیەدە لەسەر چییە؟

جەعفەر ئیبراهیم: ئێمەو پەیەدە لەسەر یەک خاڵ رێککەوتبووین کە بەداخەوە پەیەدە ئەو خاڵەی پێشێلکرد، خاڵەکەش ئەوەبوو کە کوردستانی رۆژئاوا چۆڵ نەبێت لەهاولاتیانی کوردو بۆ عەرەبی جێبهێڵین، کەچی رۆژی ١٥ی ئەم مانگە ئەم خاڵەی پێشێلکرد، ئەمەش مەترسی لەسەر ئایندەی کورد لەم رۆژئاوا دروست دەکات.

نیقاش: کەواتە هۆکار چییە کە پەیەدە داوای هاوکاری لۆجیستی دەکات لەهەمان کاتدا پەنابەرەکانی کوردیش رەوانەی باشوور دەکات؟

جەعفەر ئیبراهیم: دڵنیام لەوەی پەیەدە پێیخۆش نەبووە هاوڵاتیانی کورد رۆژئاوا جێبهێڵن، چونکە پەیەدە کە داوای

دەکرد سنوور زیاتر کراوەبێت بۆ ئەوەی نەبوو، بەڵکو بۆ بازرگانی بوو کە سوودی زۆریان لێدەبینی.

نیقاش: لەئێستادا دۆخێکی ناجێگیر لەپەیوەندی نێوان هێزە سیاسییەکانی کوردستان بەحزبە حکومڕانەکانو ئۆپۆزسیۆنەوە لەئارادایە، ئایا پارتی نیازی هیچ دەستپێشخەرییەکی بۆ ئاسایی کردنەوەی پەیوەندییەکان هەیە؟

جەعفەر ئیبراهیم: پەیوەندی لایەنە سیاسییەکانی کوردستان لەچوارچێوەی پرۆسەی دیموکراسیدان، گەر گرژی تێبکەوێت هەر لەپێناوی دیموکراسیدایە، ئەوەی رووشدەدات پەیوەستە بەتێگەیشتنی جیاوازەوە بۆ گرفتەکانو چۆنیەتی چارەسەری، ئێمە تێگەیشتنی خۆمان لەمەر دەستوورو سیستەمی سیاسیو پەیرەوی ناوخۆی پەرلەمانو خزمەتگوزاریو چاکسازییەکان هەیە، ئێستا پەیوەندییەکانی ئێمەو یەکێتی گۆڕانکاری بەخۆییەوە بینیوە، بەڵام لەپرسە ستراتیژییەکان هاوڕایەکی هەیە، دڵنیام پەیوەندییەکانی پارتیو یەکێتی بەرەو خراپی ناچێت، بۆ پەیوەندی پارتیو ئۆپۆزسیۆن ئێمە حەزدەکەین بۆ یەک کاتژمێریش گرژی نەکەوێتە پەیوەندییەکانمانەوە، هەڵوێستێکی پێشوەختمان نییە بۆ ناشیرینکردنی ئۆپۆزسیۆن، بەداخەوە ئەوان هەیانە، ئێمە لەزمانی ئۆپۆزسیۆن بێزارینو نیگەرانین لەو زمانەی کە رەخنەی پێ لەئێمە دەگرن.

نیقاش: وەک دەبینرێت پەیوەندی ئێستا پارتیو یەکێتیش وەک جاران نییە، نزیکترین نموونەش بێبەشکردنی یەکێتییە لەپۆستەکانی ئیدارەی موسڵ لەلایەن پارتییەوە، ئەمەش نیگەرانی سەرکردایەتی یەکێتی لێکەوتووە، ئایا ئێوە بۆ یەکێتیتان لەپۆستەکان بێبەشکرد؟

جەعفەر ئیبراهیم: برادەرانی یەکێتی خۆیان بەرپرسیارن لەوەی خۆیان لەئیدارەی موسڵ بێبەشکردووە، چونکە پارتی ئەوانی بێبەش
نەکردووە، ئەگینا پارتی بەپێی ئیستیحقاقی ئینتیخابی پۆستی بەیەکێتی داوە، بەڵام ئەوان داوای پۆستی زیاتریان کردووە، ئەمەش بێبەشکردن نییە، چونکە بێبەشکردن ئەوەیە کە تۆ بڕیارێک بدەی کە یەکێتی بێبەش بکەی کە شتی واش نەبووە.

نیقاش: بەڵام یەکێتی دەڵێت رێککەوتننامەی نێوانتان بۆ موسڵ لەلایەن پارتییەوە پێشێلکراوە؟

جەعفەر ئیبراهیم: ئاگاداری هیچ رێککەوتننامەیەک نیم لەنێوان پارتی و یەکێتی کرابێت تا پێشێل بکرێت، رەنگە یەکێتی ئەو پۆستانەی کە بەر پارتی کەوتوون بەزیاد بزانێت، بەڵام ئێمە بەکەمی دەزانین، وەک سەرکردایەتی پارتی

حەزماندەکرد یەکێتی رازیبوایەو پێویستیش بوو یەکێتی بەو پۆستانەی پێیدرابوو رازی بوایە.

نیقاش: چەند جارێک باسی پێداچوونەوەتان کردووە بەرێکەوتننامەی ستراتیژی نێوان یەکێتیو پارتی، گرنگترین ئەو خاڵانە چین کە وەک پارتی بەنیازن لەرێککەتننامەکەدا هەمواری بکەنەوە؟

جەعفەر ئیبراهیم: دوو خاڵ لای پارتی گرنگە، یەکەم: لای پارتی مەرج نییە لەهەموو هەڵبژاردنەکان بەیەک لیستی هاوبەش بەشداری بکەین، کە ئەوەش چارەسەر کرا، دووەم: هاوسەنگی لەدابەشکردنی پۆستەکان، کە بەبۆچوونی پارتی دەبوایە ئەوە سنووردا بکرێتو مەرج نییە لەهەموو پۆستێک هاوسەنگی هەبێت لەوانەش لەبەغداد کە ناکرێت لەهەموو پۆستەکان هاوسەنگی هەبێت، چونکە پارتی ئیستیحقاقی ئینتیخابی دوو بەرامبەری یەکێتیە، بەلام لەپۆستەکانی حکومەتی هەرێم پێوستە تا ١٠ بۆ ١٥ ساڵی تر هاوسەنگی هەبێت، گەر واقعی هەرێمی کوردستانیش بەخێرایی بەرەو باشتر گۆڕا ئەوسا دەتوانین قسەی تر بکەین.

نیقاش: لەئێستادا هاوشانی ئۆپۆزسیۆن، یەکێتی هاوپەیمانیشتان پێیوایە بەبێ گەڕانەوەی رەشنووسی دەستوور بۆ پەرلەمانو سازانی نیشتمانی لەسەریو خستنە ریفراندۆمیەوە کۆدەتایە بەسەر دیموکراسی، ئایا بۆچوونی ئێوە ئێستا لەسەر دەستوور چییە؟

جەعفەر ئیبراهیم: مەسەلەی دەستوور یەکلابووتەوەو تێگەیشتنێکی هاوبەش هەیە لەنێوان سەرکردایەتی پارتیو یەکێتی کە نامەوێت بچمە ناوەڕۆکیەوە.

نیقاش: واتە بەچ ئاراستەیەک یەکلابووتەوە؟

جەعفەر ئیبراهیم: بەو ئاراستەی هەردوو لامان خزمەت بەپرۆسەی دیموکراسی بکەینو پارتیو یەکێتی لەسەر ئەوە رێککەوتوون کە دەستوور هەموار بکرێتەوە دواتر بخرێتە ریفراندۆمەوە، بەلام بەسازانێکی نیشتمانی.

نیقاش: تەنانەت لەسەر ئەوەش رێککەوتوون کە وەک یەکێتیو ئۆپۆزسیۆن دەڵێن سیستەمی سیاسیش لەسەرۆکایەتییەوە بگۆڕن بۆ پەرلەمانی؟

جەعفەر ئیبراهیم: نەخێر، ئەوە مەسەلەیەکی ترە، چونکە سیستەمی سەرۆکایەتی لەهەرێم بوونی نییە تا بیگۆڕین، ئەوەش خاڵێکی ترە کە لەکاتی پرۆسەی هەمووارکردنەوەی ڕەشنووسی دەستوور دێتە ئاراوە.

نیقاش: لەوتارەکەیدا بارزانی تەئکید لەوە دەکاتەوە کە بەنیاز نییە خۆی کاندیدبکاتەوە بۆ پۆستی سەرۆکی هەرێم، ئایا پارتی جێگرەوەی بۆ سەرۆکی هەرێم دەبێت یاخود ئەو پۆستە دەدەنە یەکێتی؟

جەعفەر ئیبراهیم: ئەوەی جەنابی سەرۆک فەرموویەتی کە بووە واقع ئەوسا باسی ئەوەش دەکەین.

نیقاش: واتە لەنێوان پارتیو یەکێتی باس لەئاڵوگۆڕی پۆستی سەرۆک کۆمارو سەرۆکی هەرێم نەکراوە؟

جەعفەر ئیبراهیم: نەخێر، چونکە لای ئێمە پۆست مەبەست نییە، ئەوە پۆستی میللەتەو لای ئێمە شتێک نییە بەناوی پاوانکردنی پۆستەکان.

نیقاش: بەڵام ماوەیەکە میدیا ناوخۆییو بیانییەکان باس لەئەگەری وەرگرتنی پۆستی سەرۆک کۆمار لەخولی داهاتوو لەلایەن بارزانییەوە دەکەن، ئایا ئەمە لەناو پارتی باسکراوەو تاچەند ئەگەرێکە ڕێی تێدەچێت؟

جەعفەر ئیبراهیم: بەهیچ شێوەیەک ئەوە لەسەرکردایەتی پارتی باس نەکراوە، لەگەڵ یەکێتش بەهەمان شێوە.

نیقاش: تائێستا ڕەوشی تەندروستی سەرۆک کۆمار تاڵەبانی ناجێگیرە، ئایا ئێوە تاچەند ئاگاداری دۆخی تەندروستی ناوبراون؟ ئایا پێتوایە ئەوەی یەکێتی لەبارەی تەندروستی تاڵەبانییەوە بڵاویدەکاتەوە دەقیقە؟

جەعفەر ئیبراهیم: ئاگاداری ئەوەین کە دۆخی بەرەو باشتر دەچێت، ئاگاداری ئێمەش لەو لێدوانانەوەیە کە پزیشکە تایبەتەکەی باسی لێوە دەکات، پێمانوایە قسەکانی پزیشکەکەی دەقیقو ڕاستگۆیانەن چونکە پیشەی ئەو ئەوەیە کە سوێندی خواردووە وەک دکتۆرێک پیشەکەی بەسیاسی نەکات.

نیقاش: لەئێستادا دەنگۆی ئەوە هەیە کە پارتیو یەکێتی نیازی دواخستنی هەڵبژاردنی پەرلەمانی کوردستانیان هەیە کە وابڕیارە ٢١ی ئەیلول ئەنجامبدرێت، ئایا وایە؟

سەرچاوە Serchawe

جەعفەر ئیبراهیم: ئەوە هیچ راست نییە، ناهەقییە بەرامبەر پارتی دەکرێت، چونکە پارتی سوورە لەسەر ئەوەی ٢١ی ئەیلول هەڵبژاردن بکرێت.

نیقاش: بەڵام ئێستا کۆمسیۆنیش ئەو داوایەی هەیە؟

جەعفەر ئیبراهیم: ئێمە دژی ئەو داوایەی کۆمسیۆنینو شەرمەزاری بڕیاری دواخستنی هەڵبژاردنی پەرلەمان دەکەین، چونکە ناکرێت دوابکەوێتو کۆمسیۆنیش ئیشەکانی خۆی کردووە.

نیقاش: لەمانگی حوزەیراندا رێککەوتنێکی ٧ خاڵی لەنێوان هەردوو حکومەتی هەرێمو بەغداد واژووکرا، ئایا ئەمجارە کورد چ گرنتیەکی وەرگرتووە بۆ جێبەجێکردنی ناوەڕۆکی رێککەوتنەکە؟ ئەگەر جێبەجێنەکرێت هەڵوێستان چی دەبێت؟

جەعفەر ئیبراهیم: پەیوەندییەکان بەرەو باشی دەچنو ئێمە پابەندین بەو رێککەوتنە تائێستاش بەغداد پابەندە، هاوکات لیژنەکانی هاوبەش کاری خۆیان کردوونو بەردەوامن، ئێستا چاوەڕوانی ئەوەین یاسای نەوتو غاز لەپەرلەمانی عێراق پەسند بکرێتو حکومەتی بەغداد پاڵپشتی زیاتر لەکاری لیژنەی ماددەی ١٤٠ بکات تا ماددەکە جێبەجێبکرێت.

سەرچاوە: ماڵپەری ئاوینە نیوز - رێکەوتی: ٢٥ی ئاگۆستی ٢٠١٣

کۆنگرەی نەتەوەییو پەیامی ئاشتی

رەحمان پیرۆتی

لە دانیشتنی سەرەتایی بۆ بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی، ئاشتی وەکوو پەیامی سەرەکی ئەو کۆنگرەیە راگەیەندرا. پەیامێک کە جەخت لەسەر گوتاری ئاشتیخوازانەی بزوتنەوەی کوردو هەروەها پێکەوە ژیانی ئاشتیانە لەگەڵ نەتەوەو دەوڵەتە هاوسنوورەکانی کوردستان دەکاتەوە.

ئەو پەیامە لە ئێستادا بۆ سێ بەشی کوردستان بایەخی تایبەتی هەیە. لە باکوور، پەیامی ئاشتیو دەرهاویشتەکانی کار لەسەر سەرکەوتنی ئەو پرۆسە سیاسییە دەکا کە لەو چەند ساڵەی دواییدا لە ژێر کاریگەریو هاوئاهەنگی خەباتی شاخو شار توانیویەتی چەند قۆناغێکی سەرەتایی بۆ تواندنەوەی بەستەڵەکی شەڕ بپێوێ. لە بەرامبەردا، دەوڵەتی تورکیەش بۆ رازی کردنی رای گشتی وڵاتەکەیو کەمڕەنگ کردنەوەی بانگەشە شەڕخوازانەکانی پێشووی، پشتی پێ ببەستێ. بە تایبەت ئەوەیکە، تورکیە پشتیوانی لەهەر هەنگاوێک دەکا کە داماڵینی چەک لە شانی گریلای پەکەکەی لێبکەوێتەوە یان هێزەکانی ئەو حیزبە لە یەک یان چەند بنکەی دیاریکراو لە دەرەوەی سنوورە جوغرافیاییەکانی ئەو وڵاتە کۆبکاتەوە.

پەیامی ئاشتی لە هەرێمی کوردستانیش، بە تایبەت دوای زەقتر بوونەوەی کێشەی نێوان لایەنە سیاسییەکان کاریگەری زۆری لەسەر رای گشتیو هەڵسوکەوتی لایەنەکان دەبێ. لە دنیای دەرەوەشدا، دڵنیایی تەواوی داوەتەوە وڵاتانی پەیوەندیدار بە پرسی کورد کە ئەو کۆنگرەیە کاریگەری نەرێنی لەسەر ئاسایشی ئەو وڵاتانە نابێ. بەستنی ئەو کۆنگرە

سەرچاوە Serchawe

بەشی: دوویەم

لە لایەن هەرێمی كوردستانەوە ئەو پەیامەش بە سێ وڵاتی ئێران، توركیە و سووریەو هەروەها كۆمەڵگای نێودەوڵەتیش دەدا كە هەولێر توانای كۆكردنەوەو ئاراستەكردنی هێزی كوردی لە هەموو بەشەكان هەیە. عێراقیش روانگەی خۆی ئاشكرا كردووەو تەنیا مەرجی ئەوەیە كە باسی سەربەخۆیی تێدا زەق نەكرێتەوە.

پەیامی ئاشتی لە ئێستادا دەتوانێ دۆخی كورد لە رۆژئاوا بگۆڕێ. لە قۆناغێكدا كە بزوتنەوەی كورد لەو پارچەیە دەیتوانی بە هاوئاهەنگیو هاوكاری نێوماڵی خۆی رێک بخاو خەڵكی كوردستان لە ئاگری شەڕ لە سووریا بپارێزێ، تا ململانێی هێزە سیاسییەكان لە رۆژئاوای كوردستان درێژەی هەبێ، رەوشی سیاسی لە رۆژئاوا جێگیر نابێو لە قۆناغی گەیشتن بە خۆبەڕێوەبەری دوور دەكەونەوە. كۆنگرەی نەتەوەیی دەبێ كۆنگرەی ئاشتیو تەبایی كورد بێ، چونكە گەورەترین دەرفەت دەخوڵقێنێ لەبەردەم هەموو ئەو هێزو لایەنانە كە چیدیكە بە هۆی بەرژەوەندی خۆیان شەڕی یەكتر نەكەن و لەسەر نەهێشتنی ناكۆكییەكان بەشداری هەموو لایەنەكان لە پرۆسەی خەبات بۆ رزگاری، هەڵسوكەوتی رەوا و رێز لە یەكتر گرتن رێككەون.

ئەوەی كە تا ئێستا دیارە، لە بەرنامەی كار و بڕیارەكانی كۆنگرەی نەتەوەییدا، پرسی پشتیوانی لە پێشوەچوونی بزوتنەوەی نەتەوەیی لە رۆژهەڵاتی بایەخێكی ئەوتۆی پێنادرێ. ئەوەش دەتوانێ چەند هۆكاری سەرەكی هەبێ.

یەكەم، بزوتنەوەی كورد لە رۆژهەڵات لە ئێستادا بە هۆی ناكۆكی و بڵاوی هێزو لایەنەكان هێزو وزەی دابەش بووە هەر بۆیە بە شێوەی پێویست ناتوانێ كاریگەری لەسەر رەوتی رووداوەكانی كوردستان یان ئێران هەبێ.

دووەم، ئەو كۆنگرە لە قۆناغێكدا نەگیراوە كە پرسی كورد لە رۆژهەڵات گۆرانكارییەكی ئەوتۆی بەسەردا هاتبێ.

سێیەم، حیزبو لایەنە سیاسییەكانی رۆژهەڵات پێش دانیشتنی سەرەتاییو لە قۆناغی وتووێژی لایەنەكانی دیكە بۆ پێكهێنانی كۆنگرە پرس و رایان پێنەكراوە و پەراوێز خراون.

بزوتنەوەی كورد لە رۆژهەڵات لە كاتێكدا خەریكە پەیامی ئاشتی بۆ دەخوێندرێتەوە كە بەردەوام جەوهەری پەیامەكەی ئاشتیخوازی بووە. نەک هەر بۆ رۆژهەڵات، بەڵكوو بۆ سەقامگیر كردنی ئاشتی لە بەشەكانی دیكەی كوردستانیش زیاتر لە بەشی خۆی هەزینەی داوە. بە لەبەر چاوگرتنی ئەوەی كە پەیامی كۆنگرە رەنگدانەوەی خواستو ئیرادەی ئەندامانی كۆنگرەیەو هەروەها گەورەترین كاریگەریش لەسەر بڕیاردان دادەنێ، پێویستە بیر لەوە بكرێتەوە كە پەیامی ئاشتی چ

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

کاریگەرییەکی لەسەر پێشوەچوونی پرسی کورد لە رۆژهەلات دەبێ. بۆ بزوتنەوەیەکی رزگاریخواز کە خاوەنی هێزی چەکداریش بێ، هیچ حاڵەتێک لەوە ئاشتیخوازتر بەدی ناکرێ کە بیهەوێ لە رێگەی خەباتی سیاسی، پشتیوانی لە رەوتی مەدەنیو چالاکی میدیایی بە ئامانجەکانی بگات. هەر وەکوو ئەوەی کە ئێستا حیزبەکانی رۆژهەلاتی کوردستان بە کەمو زۆر پێیوە خەریکن. لە بەرامبەریشدا، کۆماری ئیسلامی ئێران لە بنەڕەتدا خاوەن ئەو ئیستعداد و توانایە نییە کە مل بۆ رێگەچارەی ئاشتییانە بە مەبەستی چارەسەرکردنی پرسی کورد راکێشێ.

وێڕای ئەوەی کە بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی بە بەشداری نوێنەرانی لایەنە سیاسیو مەدەنییەکانی هەر چوار پارچەی کوردستان گرینگ و پێویستە، بەلام پەراوێز خستنی ئیرادەی سیاسی پارچەیەکی کوردستان لە پەیامی سەرەکی کۆنگرەدا ئیرادێکی گەورەیە. بزوتنەوەی کورد لە رۆژهەلات دەبێ خاوەن گوتاری سیاسی خۆی بێو داهاتوو و ئەگەری هاتنەپێشی قۆناغە جیاوازەکانی لەبەر چاو بێت. هیچ شێوازێکی خەباتی بەسەردا فەرز یان لێی قەدەغە نەکرێ. هەروەها ئەو پەیامەی پێ بێ کە هاوپێوەندی نەتەوەیی و پاراستنی دەسکەوتەکان لەسەر شانی بزوتنەوەی پارچەیەک قورس دەکەوێ و بۆ هەمیشە خۆی پێڕاناگیرێ.

سەرچاوە: ماڵپەری کوردستان و کورد - رێکەوتی: ٢٣ی ئاگۆستی ٢٠١٣

جەمیل بایک هاوسەرۆکی کۆما جڤاکێ کوردستان (کەجەکە): پێویستە سەرۆکایەتی کۆنگرە بەدەوری و هاوسەرۆکی بێت

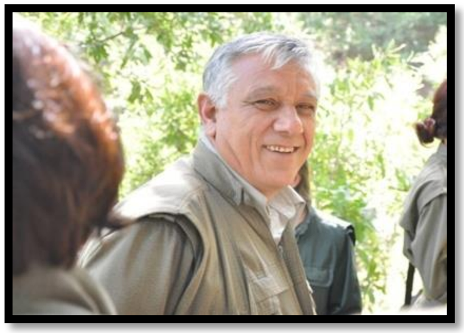

سازدانی: هەستیار قادر

فازڵ هۆرامی، دانا ڕەزگەیی

* تێبینی: من تەنیا ئەو بەشەی پێوەندی بە کۆنگرەی نەتەوەییەوە هەبوو دام ناوە

هاوڵاتی: دواخستنی کۆنگرەی نەتەوەیی لەسەر پێشنیاری پەکەکە بوە؟

جەمیل بایک: ڕێکەوتی بەڕێوەچونی کۆنگرە هیچ پەیوەندییەکی بە پەکەکەوە نیە. پەکەکە خواستویەتی کۆنگرە بەڕێوەبچێت لە چ ڕێکەوتێکدا بەڕێوەدەچێت ئەوە پەکەکە نەیوتوە با لەفلان ڕێکەوتدا بێتو ئەو بابەتە هیچ پەیوەندیەکی بە پەکەکەوە نیە، سەرۆک ئاپۆ چوار کۆنفرانسی پێشنیارکردبوو، لە ئامەدو ئەنکەرە و بروکسلو هەولێر، هەر یەک لەو کۆنفرانسانە تایبەتمەندییان جیاوازە، بەڵام تەواوکاری یەکترن. کۆنفرانسەکەی هەولێر بەهۆی تەواوبونی کۆنفرانسەکانی دیکەوە دەبێتە کۆنفرانسی لوتکە. سەرۆک ئاپۆ خواستی لەو کۆنگرەیەدا ئەوەیە خەیاڵ و داواو خەونی کورد پێکبێنێت، چونکە کورد دەیەوێت یەکێتی کورد دابمەزرێت و کێشە لە نێوان کوردەکاندا نەمێنێت و دەستی دوژمن لەناو کوردەکاندا نەهێڵرێت، نابێت هیچ هێزێک کورد بکاتە یاری خۆی و کێشەی نێوان کورد و دراوسێکانی چارەسەر ببێت.

بۆ ئەوەی کورد بتوانێت لە ڕەشەکوژی خۆیان ڕزگار بکەن و بتوانن بژین، پێویستە کۆنگرە لەسەر بنەمای داخوازی کوردەکان بەڕێوەبچێت نەک لەسەر بنەمای داخوازی دەوڵەتەکانو بەڵکو دەوڵەتەکان نایانەوێت ئەوە کۆنگرە بەڕێوە

سەرچاوە Serchawe

بچێت، بەڵکو دەیانەوێت بەپێی داخوازیەکانی ئەوان بەڕێوەبچێت، بەڵام کورد ناتوانێت ئەوە قبوڵ بکات. ئێستا کورد گەیشتۆتە چ ئاستێک لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا ئەوەش لەبەرچاو بگرێت لەو کاتەدایە مرۆڤ دەزانێت کۆنگرەیەکی نەتەوەیی بۆ کورد پێویستە، چونکە کورد لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بوە بە هێزی یەکەم و ئێستا دەتوانن لێبڕاوانە هەموو سیاسەتەکانیان دەستنیشان بکەن، پێویستە کورد هەنگاوێکی مێژویی بنێت بۆ خۆی و بۆ گەلانی ناوچەکە ئەویش کۆنگرەی نەتەوەییە. کێشەی گەورەو بڕیاری یەکلاکەرەوە کێشەی کوردە. ئەو کێشەیە چارەسەر نەبێت هیچ کێشەیەکی دیکە لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاست چارەسەر نابێت، پێویستە ئەو کۆنگرەیە تەنها لەخزمەتی بەشێکدا نەبێت. پێویستە تەنها لە خزمەتی حزبێکدا، یان هەندێک حزب نەکات. کۆنگرەی نەتەوەیی ئەوە قبوڵ ناکات و ئەوەش راست نیە. پێویستە کۆنگرە خزمەت بەهەمو بەشەکانی کوردستانو حزبەکانی بکات و بڕیارەکان تیایدا نەک بە زۆرینە، بەڵکو پێکەوە و بەهاوبەشی دەربکرێت، نابێت بڕیارەکان بۆ بەشێک، یان هەندێک حزب بێت. بڕیارێک، کە نەتوانرێت حزبێکی پێ قایل بکرێت ئەوا پێویستە نەبێت بەبڕیاری کۆنگرە، ئەگەر کورد ئەوە نەکات ئەو هیوایەی کە هەموو کەس لە کوردی هەیە هێدی هێدی بەرەو لاوازبون دەڕوات و تێکدەچێت. پێویستە کەس ئەو کۆنگرەیە نەخاتە خزمەتی خۆی.

هاوڵاتی: بۆ سەرۆکایەتی کۆنگرە کێتان دەوێت؟

جەمیل بایک: پێویستە سەرۆکایەتی کۆنگرە وەک سەرۆکایەتی حزبێک نەبێت. پێویستە سەرۆکایەتیەکەی دیموکراتی بێت و دەستاودەست بکرێت، دەمانەوێت لەکۆنگرەدا کێشەی کورد لەگەڵ دراوسێکاندا چارسەربکرێت نەک بەهۆی کۆنگرەوە کێشەی نوێ بۆ کورد دروستبکرێت. ئەگەر بەو شێوەیە بێت، ئەوا پێویستە کۆنگرە نەگیرێت.

هاوڵاتی: ئێوە پێشنیارتان کردوە سەرۆکایەتیکردنی کۆنگرە دەوری بێت هۆکاری ئەو داوایە چی بوو؟

جەمیل بایک: با ئێستا بڵێن سەرۆکی حزبێک یان سەرۆکی بەشێک بوو بەسەرۆکی کۆنگرە ئەو ئەگەرە هەیە، ئەوە ناکۆکی لێبکەوێتەوە، بۆ ئێمە کێشە نیە، کێ دەبێت با ببێت، چونکە ئێمە بڕیارەکانی کۆنگرە بۆ خۆمان دەکەینە بنەماو ئامانجیشمان ئەوەیە. ئێمە کەسەکان ناکەینە بنەما. هەر کەسێکیش ببێتە سەرۆکی کۆنگرە، ئەوە پێویستە ئەو کەسەش بەپێی ئامانجو بڕیارەکانی کۆنگرە بجوڵێتەوە. ئەوەش بەدروست دەزانین، بەڵام ئەگەری ئەوە هەیە، کە حەساسیەت هەبێتو کێشە دروستبکات، بۆ سەرۆکایەتی کۆنگرەی نەتەوەیی ئێمە ئەوەمان دەوێت، کەسەرۆکایەتی هاوبەش یان هاوسەرۆکی بێت نەک تەنها یەک کەس ببێتە سەرۆکی کۆنگرە (ژن و پیاوێک لەیەک کاتدا سەرۆک بن)، ئەو کاتە دەبێتە سەرۆکایەتی دیموکراتی، مافەکانی کورد بەهۆی نەبونی دادپەروەریەوە زیانی زۆریان بەرکەوتوە، بۆیە پێویستە کورد

نوێنەرایەتی دادپەروەری بکات و دادپەروەری پێشبخات. هەم بۆ ناوخۆی و هەم بۆ دەرەوەی، دەبێت ناهەقی لەناوخۆیدا بسڕێتەوە تاوەکو بتوانێت ناهەقی لە شوێنەکانی دیکەشدا نەهێڵێت.

هاوڵاتی: ئامادەن دەستبەرداری یەکەم خولی سەرۆکایەتیکردنی کۆنگرەبن گەر بەدەوری بێت؟

جەمیل بایک: ئەوەی سەرەتا یەکەکە بێت یان نەبێت ئەوە جێگای باس نیە و نابێت کێشە و هۆکاری مشتومڕ، لەلایەن یەکەکەوە شتی لەوشێوەیە لەکۆنگرەی نەتەوەییدا رونادات بەدوای شتی ئاوادا ناڕوات. گرنگ سیستمی کۆنگرەیە. پێویستە سیستم دروست بکرێت. بۆ نمونە ئەنجومەنەکەی چۆن بێت، بەڕێوەبەرایەتیەکەی چۆن بێت، کۆمیتەی دیبلۆماسی و سیاسی چۆن بن، ستراتیژیی کورد چی و چۆن بێت گرنگە.

هاوڵاتی: زۆرینەو کەمینە رۆڵ دەبینێت لە کۆنگرەدا؟

جەمیل بایک: ئێمە دەمانەوێت کۆنگرە دیموکراتیزە بێت و هەر کەسێک بەشداری کۆنگرە دەکات بۆچونو پێشنیارەکانی بخاتەڕوو، ئێمە نامانەوێت کۆنگرە لەسەر بنەمای داخوازیەکانی یەکەکە بێت. ئەگەر ئێمە ئەوەمان بوێت ئەوە کۆنگرەی یەکەکە هەیە و تیایدا داخوازیەکانی خۆی دەخاتەڕوو، بەڵام لەوەی بەشێک، یان هەندێک حزب بیانەوێت کۆنگرە بەپێی ئەوان بێت ئەوە بەدروست نازانین.

هاوڵاتی: بانگهێشتی تورکیاو ئێران دەکرێت بۆ کرنگرە ئێوە رێگر نین؟

جەمیل بایک: کۆنگرەی نەتەوەیی لەدژی هیچ دەوڵەت و حزبێکیش نیە. کۆنگرەی لەو شێوەیە بەڕێوەناچێت و بڕیاری دژایەتیکردنیشی تێدا دەرناکرێت، پێویستە هەموو کەس و لایەنێک ئەوە بزانن. کۆنگرە دەیەوێت کێشەی کورد لەگەڵ دراوسێکانی لەگەڵ دەوڵەتەکاندا چارەسەر بکات. تاوەکو کێشەکە چارەسەر نەبێت ئارامیش لەو دەوڵەتانەدا نابێت، چونکە هەمیشە جەنگ لەدژی کورد دەکەن. ئێمە دەمانەوێت کۆتایی بەو دۆخە بێت و پێویستە ئەو دەوڵەتانە لە کۆنگرەی نەتەوەیی نەترسن، بە پێچەوانەوە بیانەوێت کۆنگرەیەکی نەتەوەیی کورد دابمەزرێت، چونکە کاتێک کێشەی کورد چارەسەر بێت، ئەوە کێشەی ئەو دەوڵەتانەش چارەسەر دەبێت، هەر لە بەرئەوەش دەڵێین با بێن و بەشداری کۆنگرە بن، چونکە لەلای ئەوان بیرکردنەوەیەک هەیە، کە دەڵێن کورد هەر کارێک بکات بۆ دژایەتیی ئێمە دەیکات. بۆچی وا بیر دەکەنەوە، چونکە سیاسەتی داگیرکاری بەسەر کوردانداا بەڕێوە دەبەن. دەست لەو سیاسەت و زیهنیەتە بەرنادەن. بۆیە

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

هەمیشە ئەڵێن کورد چی دەکات لە دژی ئێمە دەیکات. هەموو کەس و لایەنێک بانگهێشت دەکەین بێن و بەشداریی تێدا بکەن. لە کۆنگرەدا ئامادەبن و لە کۆنگرەدا باس لەچی دەکرێت و گفتوگۆ لەبارەی چییەوە دەکرێت و بڕیار لەسەر چی دەدرێت با بەچاوی خۆیان ببینن. تاوەکو ئەو ترسە و ئەو زیهنیەتە بشکێت

سەرچاوە: ماڵپەری هاوڵاتی - ڕێکەوتی: ٢١ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

بۆ کۆنگرەی نەتەوەیی

شەهلا دەباغی

لە ماوەی ساڵانی ڕابردوودا، بەردەوام داوا و ئارەزووی هەر تاکێکی کورد ئەوە بووە کە هێزەکانی کورد یەکگرتووبن، توانای خۆیان بۆ نزیک بوونەوە و وەدەست هێنانی ئامانجەکانی گەلی ژێردەستەی کورد، بە ڕووحی هاوکارییەوە وەگەڕ بخەن. ڕەنگە یەک لەو ئامانجانە ئەگەر پەسەندی هەموولایەنەکانیش نەبێ بەڵام ئارەزووی زۆربەمانە، ئەوەیە کە گەلی کورد مافی ڕەوای خۆیەتی کە بۆ وەدەست هێنانی سەروەری سیاسی هەوڵ بدا و ڕۆژێک کوردستانی دابەشکراو وەک چلتیکەیەک لێکبدرۆێتەوە.

لەو سۆنگەوە هەواڵی پێکهێنانی کۆنگرەی نەتەوەیی سەرەڕای پرسیارگەلێک کە تا ئێستا بێ وەڵامن، جێگای شادی و هومێدە کە بتوانێ چەند هەنگاوێک کورد لە ئامانجەکانی خۆی نزیک کاتەوە. دیارە پێکهێنانی کۆنگرەیەکی نەتەوەیش،هەر نەتەوەیەک بێ، بە بێ بەشداری نیوەی کۆمەڵگاکەی واتە ژنان ناکرێ و نابێ.

کاتێک کۆمیسیێۆن و لیژنەکان دیاری کران هەر بە چاو خشاندنێکی سەرپێی دیترا کە زۆربەی هەرە زۆری ئەندامان لە حیزبەکانن و زۆربەی نزیک بە سەدی ئەوان پیاوەکانن. گەرچی ئەوە لە خۆیدا هەڵگری زۆر کەم و کورییە و بەم جۆرە ژنان ناتوانن کاریگەری خۆیان هەبێ، بەڵام بۆ نزیک بوونەوە لە ئاواتی باڵای نەتەوە، و بۆ پلەی یەکەم دیسان ئەو هەنگاوە پێشوازی لێکراوە، بەو هومێدە کە حیزبەکان بتوانن ڕۆڵێ ئەرێنی خۆیان بگێڕن و لە داهاتوودا بیرۆکەی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی بە بەشداری هەموو لایەنەکان و بەشداری بەرچاوی ژنان و چالاکانی کۆمەڵگای مەدەنی، کوردانی

تاراوگە، ناو ڕۆژهەڵات و تەنانەت کوردانی سەرزەمینەکانی دیکە، وێڕای نوێنەرانی حیزبەکان کە هەر زۆرینە دەبن، پتەوتر کرێ.

گەرچی دەکرا کە هەوڵ هەنگاوەکانی لێژنەکانی ئامادەکاری، تەنیا حیزبییەکان و زۆربەیان پیاوان نەبان (گەرچی بەداخەوە لە ناو حیزبەکانیش دا لە زۆر توانایی و کەسایەتی ناو خۆیان کەڵکیان وەرنەگرتوە) و دەبا لە پسپۆڕانی هێندێک بواری سیاسی و کۆمەڵایەتی لە ناو و دەرەوە کەڵک وربگرترێ، بەڵام دیسان سەڕای ئەو کەمایەسییانە، دەبێ بە دڵی فراوان بەرەو ئەو دانیشتنە بڕۆین، ئەویش بە هومێدی دەستکەوتی فراوان و پتەو. ئینسان بە بێ هومێد ناژی و نابێ بێ هومێد بێ.
بە پێی ئەو گریمانەیە کە بەشدارانی ئەو کۆنگرەیە هەوڵییان ئەوە دەبێ کە یەکگرتووی کورد بپارێزن و هێندێک خاڵی بنەڕەتی بۆ داهاتووی سیاسی و کۆمەڵایەتی کورد دەستنیشان دەکەن، وەک تاکێکی کورد هەوڵدەدەم ئەو خاڵانە دەست نیشان بکەم کە پێموایە دەبێ بە پەسەندی کۆنگرە بگەن ئەگینا هەر دەستکەوتێک بەبێ ئەو خاڵانە زیاتر لە کارتۆن دەچن تا بناخەیەکی ئینسانی و نیشتمانی. بەبێ ئەوە زیدە لە سەر هێندێک بابەت بڕۆم،

ڕاستەوخۆ دەچمە سەر ئەو خاڵانە کە پێموایە گرینگی تایبەتییان هەیە بۆ داهاتووی کورد و ئینسانی کورد.

١- کۆنگرەی نەتەوەیی دەبێ نوێنەرانی فکری گشت پارچەکانی کوردستان، چ حیزبی و چ سەربەخۆ، کوردی تاراوگە و تەنانەت کوردی وڵاتانێک وەک ئەرمەنستان و ئیسرائیل و نوێنەرانی کورد لە ناو ڕۆژهەڵات لەخۆ بگرێ و نزیک بە نیوەی ئەندامانی کۆنگرە لە ژنان پێک بێ و ژنان دەبێ ڕۆڵی ڕاستەقینەی خۆیان لە ژیانی سیاسی و کۆمەڵایەتی کورد دا بگێڕن.

٢- کۆنگرە دەبێ هەوڵبدا کە دەستورێکی بنچینەیی نەتەوەیی پەسەند بکا و لەودا جیایی دین لە دەوڵەت سەرەڕای ڕێز بۆ هەموو ئایینەکان بەردی بناخەی ئەو بنچینەیەبێ.

٣- یاسا دەبێ سەروەر بێ و هەموو تاک، لایەن و دام و دەزگایەک بەرامبەرن و دەبێ یاسا بپارێزن.

٤- کۆنگرە دەبێ لە سەر ئاڵا و سروودی نەتەوەیی، گوتار و هەنگاوی هاوبەش بە ئاکام بگا و هەموو لایەنەکان بەڵێن بدەن کە بەو گوتارە هاوبەشە پابەند بمێنن.

٥- هەموو لایەنەکانی بەشداری کۆنگرەیە دەبێ هاوپەیمانی ئەخلاقی و ئینسانی ببستن کە شەری ناوخۆ بە تاوان بناسرێت و بە پێی ئەخلاقی سیاسی ئەو پەیمانە بپارێزن.هەروەها ئەو پەیمانە ببستن کە یەکتر لە بەرامبەر بێگانەدا بپارێزن.

٦- کۆنگرە پێداگریێ لەسەر رووحی هاوکاری و ئاشتیانەی کورد بۆ چارەکردنی کێشەکانی ناوچە و رۆڵی خۆی وەک نەتەوەیەکی خاوەن سەرووەی خۆی ببینێ.

٧- کۆنگرە دەبێ بە پێی پرنسیپەکانی دیمۆکراسی و نەتەوەیی رۆڵی کوردانی هەر چوارپارچە بە گرینگ بنرخێنێ و دەستتێوەردانی دەسەڵاتانی ناوچە لە سەر ژیانی کورد کورت کاتەوە.

٨- کۆنگرە دەبێ تێکۆشان بۆ/ دابینکردنی بەهاگەلی ئازادی، دیمۆکراسی، مافی مرۆڤ، دادپەروەری کۆمەڵایەتی و یەکسانی جنسییەتی بخاتە سەرووی کاری خۆی. پەیمانی رێز و هاوکاری هەموو لایەنەکان بۆ ڕاگرتنی ئەو بەهاگەلە لە هەموو بوارەکانی ژیانی سیاسی کولتوری و کۆمەڵایەتی کۆمەڵگا بە پەسەندی هەموو بەشداران بگەیێنێ.

٩- کۆنگرە دەبێ گرینگێ تایبەت بدا بە بواری دابینکردنی مافی مرۆڤ، ماڤەکانی هاووڵاتی و چالاکییەکانی مەدەنی و سەندیکایی و رۆژنامەنووسی، دەربڕینی ئازادانە و پەرەسەندنی دیمۆکراسی، پەروەدەیەکی یەکسانیخواز، پێکەوە ژیانی ئاشتیانە لە نێوان ئائین، زمان و قەومەکانی ناو کوردستان.

١٠- ژنان دەبێ لە پرۆسەی ئاشتی و چارەسەرکردنی کێشەکان دا رۆڵی ئەرێنی خۆیان ببینن. ژنانی کورد بە درێژای مێژوو شانیان داوەتە بەر هەموو نەهامەتییەکان و ئەگەر ژنی کورد باوڕە بە خۆیی نەتەوەیی نەبایە، رەنگە کورد فەوتابا. ژنانی کورد تا ئێستا بۆ پاراستنی زمان، کولتوور، خاک و خۆشەویستی ئینسان و چەسپاندنی رووحی ئازاد لە پێ نەکەوتوون. ژنان داوادەکەن کە هەموو لایەنەکان بەردەوام بن لە پاراستن و پێشخستنی ئەم بەهاگەلە بە پشت ببستن بە پرەنسیپەکانی ئازادی، بەرابەی و دادپەروەری، یەکسانی جنسییەتی و دیمۆکراسی.

١١- ژنان خۆیان بریادەربن لە سەر جەستە و ژیانیان. بە تاوان ناسینی هەموو جۆرە توندوتیژی و هەڵاواردنیک لە ناو خێزان، دام و دەزگاکان و کۆمەڵگادا. پاراستنی مافی بەرامبەری نێوان رەگەزەکان، هەوڵ بۆ یەکسانی رەگەزی و دارشتنی پرۆگرامی خوێندن و پەروەردە بە روانگەی یەکسانیخوازییەوە بۆ گەیشتن بە کۆمەڵگایەکی یەکسان.

١٢- دابینکردنی دادپەروەری کۆمەڵایەتی بۆ ژنان و منداڵان، خەباتی بەردەوام لە دژی ئەو دیاردە کۆمەڵایەتیانە کە لەواندا ژن چ بە جەستە و رووح و چ لە باری ئابووری و کەسایەتییەوە خەسارەت دەبینن، بۆ وێنە دارشتنی بەرنامە و

سەرچاوە
Serchawe

دامەزراوە بۆ نەهێشتنی هەژاری و خۆفرۆشی و هتد. دانانی پلانی تایبەت بۆ سەربەخۆیی ئابووری ژنان و ڕەخساندنی هەلی یەکسان و دەرفەت بۆ کار و خوێندن بۆ ژنان و هەروەها نەهێشتنی نەخوێندەواری لە نێو منداڵان و ژنانی هەموو توێژەکاندا.

١٣- دەزگاکانی ڕاگەیاندن بە ئازادی بێ قەید و شەرت هاوکات بە پاراستنی ڕێز و کەرامەتی ئینسانەکان ڕۆڵی سەرەکی ببینن بۆ بونیاتنانی کۆمەڵگایەکی دیمۆکرات و دادپەروەر و خۆشەویستی ئینسان، هێنانەدی ڕوانگەی یەکسانی جنسییەتی و نەهێشتنی هەڵاواردن و توند و تیژی لە دژی ژنان و پەرەسەندنی ڕووحی هاوکاری و دیالۆگ.

١٤- ئازادی هەڵبژاردنی بیرو باوەری ئاینی و سیاسی، جل و بەرگ، سەفەر، خوێندن و کار، هاوسەر و هتد.

١٥- هێزە سیاسییەکانی ئاینی ڕێگە نەدرێن کە مافەکانی ژنان، ڕۆشنبیران، شاعیران و نووسەران، ئەنجوومەنەکان و نیهادەکانی مەدەنی و تاکەکان بخەنە ژێرپێ و لە ئیمکاناتی کۆمەڵگای مەدەنی کەڵک وربگرن بۆ شێواندنی کەش و هەوای ژیانی کۆمەڵگا.

١٦- بە تاوان ناسینی هەر جۆرە توند و تیژییەک کە دەرحەق بە ژنان ئەنجام دەدرێن. هەروەها هەر جۆرە توند و تیژییەک کە دام و دەزگای دەوڵەتی یان بەرپرسی دەوڵەتی و ئیداری ئەنجامی بدەن، وەک تاوان لە قەڵەم بدرێن و لە دژیان تێکوشانی هاوبەش بکرێت. بە سزا گەیاندنی تاوانبارانی "دژە مافی ژن و مافی ئینسان" و ئەوانەی کە پشتگیری لە تاوانبار دەکەن. جا ئەو تاوانبارانە لە ناو حیزبەکان و سەروک عەشیرەتەکان بن و یان تاکی ئاسایی کۆمەڵگا.

١٧- لابردنی حوکمی ئیعدام و کارسازی بۆ پەروردەکردنی کۆمەڵگایەکی شاد و سالم. کار بۆ لە ناوبردنی گرفتەکانی کۆمەڵایەتی و کەم کردنی تاوان و پەروەردەکردنی تاک.

١٨- هەرەوەزی هەمە لایەنە بۆ نەمانی کولتور و ئاکاری "گەندەڵی" و سڕینەوەی کولتووری گەندەڵی وڵاتانی دراوسێ لە ناو کورد و نەمانی گەندەڵی لە هەر شوینک و لە لایەن هەر کەسێک.

تێبینی:

ئەم وتارانەی لە لینکی" بیروڕای ئازاد" دا بڵاو دەبنەوە، تەعبیر لە راو بۆچوونی نووسەرەکانیان دەکەن و "کوردستانوکورد" وەک ڕێز دانان بۆ بیرورای ئازاد دەیانخاتە بەرنەزەریخوێنەران.

سەرچاوە: ماڵپەڕی "کوردستان و کورد - ڕێکەوتی: ٢٢ی ئاگۆستی ٢٠١٣

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

پێویستە بیرو لۆژیکی کۆنگرەی نەتەوەی جیاواز بێت لە هزرو لۆژیکی حیزبی..!!

محەمەد بێبەش

بەرێزان .. برواناکەم لیرەو لەوێ کوردێکی دڵسۆز هەبێ حەز بەیەکگرتوی و یەک گوتاری و یەک هێزی ماڵی کورد نەکات .. بەڵام پێویستە هەر یەکێکمان بۆچونی خۆی واڵا بکات .. بۆ شێوازی باشترین و سەرکەوتووترین کۆنگرە.

خاڵە لاوازەکانی کورد لە مێژوودا...

لەسەرەتاوە ..پێویستە دەستەی ئامادەکار لیژنەیەکی مێژووناسی سیاسی ئامادەبکات ولە هۆکارە دۆراوەکانی رابردوو بکۆڵێتەوە وپۆلێنیان بکات.

بە بڕوای من هەتا سەرنجێکی رەخنەیی لە مێژوە دۆراوەکان نەدەین و خاڵە لاوازەکانی رابردوو دەستنیشان نەکەین ..ناتوانین هەنگاوی داهاتوو بەسەر کەوتوی ئەنجام بدەین ..بەلام کاتێک دەستنیشانی ئەو بۆشاییانەمان کرد کە لە گوتارو رەفتاری رابردوماندا هەبون، بەئاسانی دەتوانین ئەو بۆشاییە نادروستانەی رابردوو بەشێوەیەکی گونجاوی هەنوکەی پر بکەینەوە، خاڵێکی تر سرینەوەوی مێژووی خەباتی رابردوی نەوەی پێش خۆمان، کەئەوەش بوّتە میراتی حێزبایەتی و تەنانەت شۆڕبۆتەوە بۆ ناو تاکەکانی کۆمەڵ و دروستکردنی کینە و رق، بەو رێژەیەی لە رابردوو بینمان هەردوو حیزبی دەسەڵات پەنایان بۆ دوژمنان وداگیرکەران برد، یەکێک لەخاڵە هەرە لاوازەکانی رابردوو خۆمان داوەتە دەست کەسایەتیەک و پەنامان بۆ سیستەمی تاکە کەسی بردوە هەموو مقەدەسایەتی نەتەوەو نیشتیمانیمان لە بۆچونێکی تاک ورەفتاری تاک و ژیانی تاکێکدا کۆکردۆتەوە، کە ئەمەش وایکردوە بەرژەوەندی تاک زاڵبێ بەسەر بەرژەوەندی باڵاو

بەشی: دوویەم

گشتیدا، زاڵبونی بیروورای ئایدیۆلۆژی بەسەر خواستە نەتەوەیی ونیشتمانیەکاندا، هەروەک ئیستا هەندێ لە حیزبەکان بە بەژن وبالآی رۆژئاوادا هەڵدەڵێن و هەندێک بەژن و بالآی رۆژهەلآتیەکان، کەهەردووکیان لە دابەشبوون و لەتکردنی ئەم نەتەوەو نیشتمانە هاوکارو جێبەبەجێ کاربوون، بڕوا بەخۆنەبون و قبوڵنەکردنی یەکتری بە پاساوی گەورەو بچوک و قەبارە..بۆ مانەوەو زیادەرۆیی لە کایەکانی دەسەلآتی شەرمەزاریدا..!

پێویستە ئێستا چی بکەین .ئەوی ئیستا من دەیبیستم لەو لیژنانەی کە دروستکراون ..کورد ووتەنی (نەرێسراوەو نە تەندراوە ...شەقەی دێ) جارێ ئێمە بە شێوازێکی فەرمی نێودەوڵەتی لە هیچ شوێنێک خاوەنی کیان و دەوڵەت و سنورێکی دیاری کراو نین، شەڕ لەسەر ئیدیای عیلمانی و ئیسلامی دەکەن، بیریان چۆتەوە کە ئەمە بەستنی کۆنگرەی نەتەوەیی و نیشتمانیە نەک بەستنی کۆنگرە بۆ دروستکردنی حیزبێک ..یان ئاڵۆزی نێوان لیژنەی زمانەوانی لەسەر ئەوەی چ زاراوەو چ رێنوسێک بەکار بهێنن،

من سەرکەوتنی کۆنگرە لەم خاڵە گرنگانەدا دەبینم.

١- رێکەوتنێکی ستراتیجی لە نێوان هەر چوار پارچەکەی کوردستان ..بە سیستەمێکی کۆنفیدراڵی ..وەک ئەوەی لە جەنگی جیهانی لە نێوان دەوڵەتانی ئەسکەندەناڤیا بریاری لەسەر درا ..تا نەبن بەژێر پێی دەوڵەتە زلهێزەکانی ناوچەکەوە ..واتە یەکگرتنی سەرکردایەتی سیاسی و سەربازی و ئیداری و لۆجستی هاوبەش، چونکە ئیستا حاڵەتی ناوچەکە لە حاڵەتی شەرو ئاژاوەدایە و ئەگەرەکانی ئاڵۆزبون لە زیادبوندایە .خۆ ئەگەرخوێندنەوەیەکمان هەبێ لە روی جوگرافیاو زمان وکلتورەوە بۆ هەرسێ دەوڵەتی سوید و نەرویج و دانیمارک بڕواناکەم هێندەی ئێمە جیاواز بن.

٢- دروستکردنی لیژنەی دیبلۆماسی و پەیوەندیە نێودەوڵەتیەکان لە کەسایەتی پسپۆرو خاوەن ئەزمونی نێودەوڵەتی کە توانای ئاڵوگۆڕێ بەرژەوەندیە نیودەوڵەتیەکانی هەبێ ...نەک بە تەسکییەی حیزبی دابنرێن، پێویستە لە زۆرترین کەسایەتی بێلایەن پێکبهێنرین.

٣- وەلآنانی هەموو دەسەلاتە حیزبیەکان لە کۆنگرەدا، ئەوانەی دەسەلاتی لیژنەو سەرۆکایەتی سیاسی کۆنگرەیان پێدەبخشرێ دەبێ لە بەرگی حیزبی و ئایدیلۆژی دابماڵدرێن، تەنها کار بە بەرنامەی کۆنگرە بکەن، تا بتوانرێ دەسەلآت وبریارەکانی کۆنگرە لەسەروی بڕیاری حیزبیەکان هەژمار بکرێ و پەیوەستبن بە بریاری کۆنگرەوە و سەرپێچی کار سزای نەتەوەیی و نیشتمانی بەسەردا بسەپێ.

سەرچاوە
Serchawe

بەشی: دوویەم

٤- لە هەموو لیژنەکان بەشداری کەمە نەتەوەیی و ئاینزاکانی تێدا بکرێ، واتە نابێ هیچ هاونیشتمانیەک پەراوێز بخرێ.

٥- پێکهێنانی لۆبێکی کوردستانی دارای بانکی نیودەوڵەتی بۆ ئامادەبکرێ ..تا هەموو کوردستانیەک بتوانێ هاوکاری دارای بکات، تا هیچ لایەنێک لایەنی دارای پاوەن (استغلال)نەکات بۆ دەسەڵاتەکانی خۆی و ببێتە چەکی خۆسەپاندن.

٦- پێکهێنانی بەڕێوەبەرایەتیەکی دارای بۆ داهات و خەرجی .نەک لیژنەی دارای.

بەهیوای سەرکەوتن بۆ گەل و خاکی کوردستان .

سەرچاوە: ماڵپەری کوردستان نێت - ڕێکەوتی: ٢٣ی ئاگۆستی ٢٠١٣

کۆکردنەوە و ئامادەکردنی: ڕەحمان نەقشی

مانگی خەرمانانی ٢٧١٣ کوردی = ئاگۆستی ٢٠١٣ی زایینی

نۆژەنکردنەوە: جۆزەردانی ٢٧٢٥ی کوردی = جوونی ٢٠٢٥ی زایینی

سپاس و پێزانین

بۆ هەموو هاوڕێ و دۆستان بۆ نووسین و ئامادەکردنی وتار، وتوویژ و بابەتەکان.

دەستتان خۆش و هەروا قەڵەم ڕەنگین بن بۆ گەل و نیشتمان.

ڕەحمان نەقشی